

Европейски омбудсман

El Defensor del Pueblo Europeo

Evropský veřejný ochránce práv

Den Europæiske Ombudsmand

Der Europäische Bürgerbeauftragte

Euroopa ombudsman

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

The European Ombudsman

Le Médiateur européen

An tOmbudsman Eorpach

Il Mediatore europeo

Eiropas ombuds

It **Europos ombudsmenas**

Az Európai Ombudsman

L-Ombudsman Ewropew

De Europese Ombudsman

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

O Provedor de Justiça Europeu

Ombudsmanul European

Európský ombudsman

Evropski varuh človekovih pravic

Euroopan oikeusasiamies

Europeiska ombudsmannen

■ Metinis pranešimas

Europos ombudsmenas

2008

■ Metinis pranešimas

**Europos
ombudsmenas**

© Europos Bendrijos, 2009 m.

Dauginti švietimo ir nekomerciniais tikslais leidžiama nurodžius šaltinį.

ISBN 978-92-9212-186-0

ISSN 1725-9746

Šis pranešimas skelbiamas internete adresu: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Sudaryta, naudojant Cambria, Calibri ir Etelka — Pierre Roesch typo·graphie, Strasbourg

Visos fotografijos © Europos Bendrijos, jeigu nenurodyta kitaip.

Printed in Luxembourg

Spausdinta CyclusPrint — ploname spausdinimo popieriuje, pagamintame tik iš perdirbto pluošto.

EUROPOS OMBUDSMENAS

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. dr. Hans-Gert PÖTTERING,
Europos Parlamento nariui
Europos Parlamento Pirmininkui
Rue Wiertz
1047 Briuselis
BELGIJA

2009 m. balandžio 21 d., Strasbūras

Gerb. Pirmininke,

vadovaudamasis Europos bendrijos steigimo sutarties 195 straipsnio 1 dalimi ir Europos Parlamento sprendimo dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų 3 straipsnio 8 dalimi, pateikiu savo 2008 m. pranešimą.

Pagarbiai

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Ombudsmeno metinio pranešimo pakeitimai

EUROPOS ombudsmeno pranešimas yra svarbiausias jo leidinys. Siekdamas užtikrinti, kad jis atitiktų daugelio skaitytojų poreikius, ombudsmenas kasmet apgalvoja, kaip galima pranešimą patobulinti. Pagrindinės pastarojo meto naujovės yra santrauka, bylų santraukos ir teminės tyrimų analizės. Visi šie pakeitimai padaryti turint omenyje galutinį vartotoją. Todėl pranešimas dar ir sutrumpintas — taip ombudsmenas galėjo geriausiai panaudoti išteklius ir prisidėti prie tvarios plėtos, atsižvelgdamas į griežčiausius aplinkosaugos standartus.

Šiais metais vykdoma iki šiol ryžtingiausia ombudsmeno pranešimo reforma. Ji parengta atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. sausio mėn. buvo sukurta nauja ombudsmeno interneto svetainė. Interneto

Naujasis metinis pranešimas yra aktualesnis, lengviau gaunamas, nekenkiantis aplinkai ir šiuolaikiškos išvaizdos leidinys.

svetainėje ir šiame pranešime pateikta informacija visiškai suderinta ir papildoma viena kita. Be to parengta nauja šešių puslapių *2008 m. apžvalga*, pakeisianti senąją *Santrauką ir statistinius duomenis*, anksčiau publikuotus atskirame leidinyje. Nuo 2009 m. balandžio mėn. *2008 m. apžvalga* 23 kalbomis pateikiama interneto svetainėje <http://www.ombudsman.europa.eu/activities/annualreports.faces>

Naujasis metinis pranešimas yra aktualesnis, lengviau gaunamas, nekenkiantis aplinkai ir šiuolaikiškos išvaizdos leidinys. Toliau paaiškinsime pagrindinius šio pranešimo pakeitimus ir pateiksime nuorodas į mūsų interneto svetainės skyrius, padėsiančias jums rasti ankstesniuose pranešimuose spausdintą informaciją.

■ Struktūra

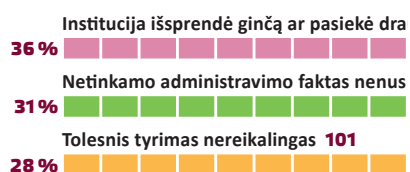
Naujojo pranešimo struktūra yra sudaryta taip, kad logiškai nukreiptų skaitytoją prie ombudsmeno įgaliojimų ir procedūrų paaiškinimo (2 skyrius), 2008 m. konkrečių bylų sprendimo (3 skyrius), kitos veiklos (4 skyrius) ir vidaus pokyčių, susijusių su personalu ir biudžetu (5 skyrius). Pranešimas pradamas, kaip ir anksčiau, ombudsmeno įvadu, po jo pateikiama santrauka (1 skyrius).

Turinys

Pranešimo turinys patobulintas, siekiant užtikrinti, kad skaitytojas gautų tikrą pridėtinę vertę. Konkrečiai 3 skyriuje pateikiama išsami, pavyzdžiais pagrįsta ir visapusiška informacija apie ombudsmeno 2008 m. pagrindinę veiklą — bylų nagrinėjimą. Dabar bylų santraukos nuolat pateikiamos visomis 23 oficialiosiomis ES kalbomis interneto svetainėje <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/summaries.faces>, o vietoje šių santraukų pranešime publikuojami trumpesni pavyzdžiai, kurie padeda iliustruoti ombudsmeno išvadas. Grafikai ir diagramos pateikiami pačiame skyriuje, o ne atskirame statistinės informacijos priede pranešimo pabaigoje. 3 skyriuje taip pat išdėstoma išplėsta teminė analizė, kurioje išsamiai ir nuosekliai informuojama apie ombudsmeno darbo krūvį ir netinkamo administravimo tyrimų rezultatus. Galiausiai darbuotojų pavardžių ir jų kontaktinių duomenų sąrašą pranešime pakeitė įvairių departamentų ir skyrių apžvalga 5 skyriuje. Nuolat atnaujinamą personalo sąrašą galima rasti ombudsmeno interneto svetainėje <http://www.ombudsman.europa.eu/atyourservice/team.faces>

Statistika

Išnagrinėjęs pastarųjų metų metinį pranešimą Europos Parlamento Peticijų komitetas paskatino mus tobulinti statistinių duomenų pateikimą. Atsižvelgdami į šį prašymą nuodugniai ištyrėme, kokią

statistiką rengiame ir kaip ją rengiame. Todėl dabartiniame pranešime statistiniai duomenys pateikiami aiškiau (pavyzdžiui, pateikiant informaciją apie skundų skaičiaus pokyčius bėgant laikui). Be to, pridėjome naujos informacijos (pavyzdžiui, apie tyrimų temas). Galiausiai taip pat patikrinome ir, jei buvo būtina, patobulinome statistikos skaičiavimo metodus.

Maketavimas

Visas metinio pranešimo maketas atidžiai peržiūrėtas, siekiant paversti jį lengviau suprantamu ir pato-

gesniu naudoti. Pakeitusiame išvaizdą pranešime įterptos trumpos tekstų ištraukos, kurios pabrėžia pagrindines pristatomas temas ir yra skirtos patraukti dėmesį. Grafikai ir diagramos pranešime parengti, stengiantis juos išdėstyti kuo aiškiau.

Spausdinimas

Metinis pranešimas išspausdintas CyclusPrint popieriuje — ploname spaustuviniame popieriuje, kuris pagamintas tik iš perdirbto pluošto. Todėl suvartota mažiau energijos ir vandens. CyclusPrint atitinka griežčiausius aplinkosaugos standartus. Jam suteiktas „ES gėlės“ ekologinis ženklas, EMAS ir ISO 14001 ES aplinkos apsaugos vadybos sertifikatai.

Turinys

Įvadas 9

1 Santrauka 13

2 Ombudsmeno įgaliojimai ir procedūros 23

- 2.1 Teisė teikti skundą Europos ombudsmenui 25
- 2.2 Ombudsmeno veiklos teisinis pagrindas 25
- 2.3 Ombudsmeno įgaliojimai 27
- 2.4 Skundų priimtinumą ir pagrindą pradėti tyrimą 31
- 2.5 Ombudsmeno procedūros 32

3 Skundai ir tyrimai 35

- 3.1 Išnagrinėtų skundų apžvalga 37
- 3.2 Pradėtų tyrimų analizė 42
- 3.3 Ombudsmeno tyrimų išvados 44
- 3.4 Ypač svarbios bylos, iliustruojančios geriausią praktiką 51
- 3.5 Baigtų tyrimų teminė analizė 52
- 3.6 Kitoms institucijoms perduoti skundai ir patarimai 65

4 Santykiai su institucijomis, ombudsmenais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis 69

- 4.1 Santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis 71
- 4.2 Santykiai su kitais ombudsmenais ir panašiomis tarnybomis 74
- 4.3 Santykiai su kitomis suinteresuotosiomis šalimis 77

5 Išteklių 83

- 5.1 Personalias 85
- 5.2 Biudžetas 90

Kaip susisiekti su Europos ombudsmenu 93

Jvadas

MAN malonu jums pristatyti pasikeitusį Europos ombudsmeno metinį pranešimą. Kaip paaiškinta išanginiuose puslapiuose, labai stengėmės šį pranešimą paversti patogesniu naudoti, kad galėtumėte lengvai susipažinti su aiškia ir išsamia 2008 m. ombudsmeno darbo apžvalga. Tikiuosi sulaukti jūsų atsiliepimų apie padarytus pakeitimus.

Kaip visada, metiniame pranešime apžvelgiamas praėjusių metų ombudsmeno darbas piliečių, įmonių ir organizacijų labui. Jame pabrėžiami svarbiausi pokyčiai, kalbant apie ištirtas bylas ir apie tai, kas padaryta skundų pareiškėjų naudai, bei nurodomi pagrindiniai politikos klausimai, kurie buvo svarbūs šiai institucijai praėjusiais metais.

Europos Sąjungos priartinimas prie jos piliečių

Dažnai kartoju, kad tai, kaip institucija reaguoja į jai pateiktus skundus, yra pagrindinis jos artumo piliečiams rodiklis. Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad 2008 m. ES institucijos ir įstaigos vėl įrodė, kad dauguma jų siekia spręsti ombudsmeno nurodytas problemas. 129 bylose, ištirtose 2008 m. (36 % visų bylų), atitinkama institucija pritarė draugiškam sprendimui arba pati išsprendė klausimą. Dar 101 byloje klausimas išspręstas neprireikus tolesnio tyrimo, o 110 bylų ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo.

Aštuonios 2008 m. ištirtos bylos iliustruoja geriausią institucijos reagavimo į ombudsmeno iškeltus klausimus praktiką, todėl jos, kaip teikiančios ES institucijoms ir įstaigoms tinkamo administravimo pavyzdį, priskirtinos svarbiausioms šiame pranešime minimoms byloms. Trijose šių ypač svarbių bylų dėmesio centre – Europos Komisija, likusiose — atitinkamai Taryba, Europos Bendrijų Teisingumo

Teismas, Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO), Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir, trečius metus iš eilės, — Europos aviacijos saugos agentūra.

Tačiau ne visada reakcija į ombudsmeno tyrimą buvo pavyzdinė. Komisija atsisakė pakeisti savo nuomonę byloje dėl diskriminacijos dėl amžiaus, todėl buvau priverstas pateikti specialų pranešimą

Dažnai kartoju, kad tai, kaip institucija reaguoja į jai pateiktus skundus, yra pagrindinis jos artumo piliečiams rodiklis.

Europos Parlamentui (vienintelį 2008-aisiais). Nors tyrimų, kuriuos atlikęs ES institucijoms turėjau pareikšti kritines pastabas, skaičius sumažėjo iki 44 (nuo 55 2007 m.), jų vis dar yra per daug. Siek-

damas padėti institucijoms ir įstaigoms pagerinti savo veiklą, 2008 m. savo interneto svetainėje paskelbiau du tyrimus, kuriuose vertinamos tolesnės priemonės, kurių atitinkamos institucijos ėmėsi reaguodamos į 2006 m. ir 2007 m. joms pateiktas kritines bei papildomas pastabas. Šiuose tyrimuose taip pat nurodomos ypač svarbios bylos, kurios vėlgi turėtų praversti kaip tinkamo administravimo pavyzdžiai. Panašią informaciją skelbsiu ir 2009 m.

Skaidrumo sergėtojas

2008 m. atlikta rekordiškai daug tyrimų (355), dauguma jų truko mažiau nei metus. 2009 m. sieksime pagerinti savo rezultatus ir bylas stengsimės ištirti per dar trumpesnį laiką. Didžioji dauguma skundų, išnagrinėtų 2008 m. pradėtuose tyrimuose, buvo susiję su skaidrumo stoka (36 % tyrimų). Bylose dėl sutarčių, prašymuose susipažinti su dokumentais, skunduose dėl pažeidimų ir atrankos procedūrų nuolat kartojosi ta pati tema — atsisakymas suteikti informaciją arba leisti susipažinti su dokumentais. Kiekvienoje tokioje byloje raginau ES institucijas ir įstaigas užtikrinti kuo didesnę jų veiklos atvirumą. Kai kurios bylos buvo susijusios su duomenų apsaugos klausimais, neišvengiamai reikalaujančiais derinti privatumą ir skaidrumą. Kai kuriose tokiose bylose tariausi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kurio patarimai buvo labai naudingi.

Kalbant apie skaidrumą ypač svarbus 2008 m. Komisijos pasiūlymas reformuoti ES taisykles dėl galimybės susipažinti su dokumentais. Išreiškiau savo pastabas dėl tam tikrų šio iš esmės gero pasiūlymo aspektų ir paraginau Europos Parlamentą sprendžiant šį klausimą pasinaudoti savo, kaip vieno iš teisės aktų leidėjų, vaidmeniu ir siekti piliečiams palankiausio sprendimo. Prisidėdamas prie šios diskusijos atlikau lyginamąjį geriausios valstybių narių praktikos, susijusios su visuomenės galimybe susipažinti su informacija duomenų bazėse, tyrimą tarp savo kolegų iš Europos ombudsmenų tinklo. Iš šio tyrimo rezultatų semiuosi įkvėpimo, formuluodamas konkrečius pasiūlymus, susijusius su ES taisyklių dėl galimybės susipažinti su dokumentais reforma. 2009 m. įdėmiai seksiu šią diskusiją.

Paslaugų kultūros skatinimas

2008 m. ombudsmenas įregistravo iš viso 3 406 skundus. Kaip visada, stengiamės užtikrinti, kad visi asmenys, kurie galbūt norėtų pateikti skundą, sužinotų apie ombudsmeno paslaugas. Pavyz-

Kaip visada, stengiamės užtikrinti, kad visi asmenys, kurie galbūt norėtų pateikti skundą, sužinotų apie ombudsmeno paslaugas.

džiui, įmones, NVO ir kitas organizacijas, kurios praeityje palyginti menkai naudojosi ombudsmeno tarnybos paslaugomis, informavome apie savo iniciatyva atliktą Komisijos mokėjimo terminų

laikymosi tyrimą, siekdami parodyti, kuo konkrečiai galime joms padėti.

Beveik 80 % įregistruotų kreipimūsi atveju skundo pareiškėjui galėjome padėti pradėdami bylos tyrimą, perduodami jį atsakingai institucijai arba patardami, kur kreiptis. Dažnai patariame kreiptis į Europos ombudsmenų tinklo narį. Tinkle dalyvaujantys regiono ombudsmenai lapkričio mėn. susitiko Berlyne ir aptarė, kaip visi kartu galėtume pagerinti piliečiams teikiamas paslaugas. Aš toliau skatinau ES institucijų ir įstaigų narius bei pareigūnus apibrėžti tarnavimo piliečiams kultūrą. Vienas ryškiausių pasiekimų sprendžiant šį klausimą buvo susitarimo memorandumo pasirašymas su Europos investicijų banko pirmininku ir ES agentūrų susitarimas priimti Europos tinkamo administravimo kodeksą, reglamentuojantį jų santykius su piliečiais.

Vienas galutinis svarbus 2008 m. pakeitimas — Europos ombudsmeno statuto persvarstymas. Atlikti pakeitimai užtikrina, kad piliečiai galės visiškai pasitikėti ombudsmeno galimybėmis nuodugnai ir be jokių apribojimų tirti jų skundus. Remdamasis šiais dar didesniais įgaliojimais 2009 m. tikiuosi tęsti savo darbą piliečių labui.

2009 m. vasario 16 d., Strasbūras

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Santrauka

KETURIOLIKTAJAME Europos ombudsmeno metiniame pranešime Europos Parlamentui pateikiama 2008 m. ombudsmeno veiklos ataskaita. Tai šeštasis metinis pranešimas, kurį pristato P. Nikiforos DIAMANDOUROS, einantis Europos ombudsmeno pareigas nuo 2003 m. balandžio 1 d.

■ Pranešimo struktūra

Pranešimą sudaro penki skyriai. Jis pradedamas ombudsmeno asmeniškai parengtu įvadu, po kurio šiame 1 skyriuje pateikiama pranešimo santrauka.

2 skyriuje supažindinama su ombudsmeno įgaliojimais ir aprašomos ombudsmeno skundų nagrinėjimo ir tyrimų atlikimo procedūros. Jame minimi visi reikšmingesni pastarųjų metų pokyčiai.

3 skyriuje pateikiama pastaraisiais metais nagrinėtų skundų apžvalga ir išsami atliktų tyrimų analizė. Pridedamas ombudsmeno atrinktų ypač svarbių bylų poskyris ir teminė analizė, apimanti svarbiausias 2008 m. išvadas teisės klausimais ir ombudsmeno sprendimuose nurodytus faktus. Skyrius baigiamas bylų, nepatenkančių į ombudsmeno įgaliojimų sritį, apžvalga ir aprašymu, kaip ombudsmenas nagrinėjo šiuos skundus.

4 skyriuje aprašoma papildoma ombudsmeno veikla, susijusi su santykiais su kitomis Europos Sąjungos institucijomis ir įstaigomis bei Europos šalių, regionų ir vietos ombudsmenais, ir pateikiama ombudsmeno veiklos ryšių apžvalga.

5 skyriuje pateikiama išsami informacija apie ombudsmeno tarnybos darbuotojus ir biudžetą.

■ Europos ombudsmeno misija

Europos ombudsmeno tarnyba įkurta Maastrichto sutartimi kaip Europos Sąjungos pilietybės koncepcijos dalis. Ombudsmenas tiria skundus dėl netinkamo Bendrijos institucijų ir įstaigų administravimo,

Ombudsmenas tiria skundus dėl netinkamo Bendrijos institucijų ir įstaigų administravimo.

išskyrus skundus dėl Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo veiklos, susijusios su jų teisminių funkcijų vykdymu. Europos

Parlamentui pritarus, ombudsmenas „netinkamo administravimo“ sąvoką apibrėžė taip, kad ji apimtų reikalavimą gerbti pagrindines teises, teisinės valstybės ir tinkamo administravimo principus.

Reaguodamas į pavienių asmenų, bendrovių ir asociacijų skundus ombudsmenas veikia aktyviai: pradeda tyrimus savo iniciatyva, susitinka su ES institucijų ir įstaigų nariais bei pareigūnais ir kreipiasi į piliečius informuodamas juos apie jų teises ir tai, kaip tomis teisėmis pasinaudoti.

■ Skundai ir tyrimai

Išnagrinėtų skundų apžvalga

2008 m. ombudsmenas įregistravo¹ 3 406 skundus, o 2007 m. įregistruota 3 211 skundų. Beveik 60 % visų 2008 m. ombudsmeno įregistruotų skundų ombudsmenui buvo atsiųsti elektroninėmis

1. Šiais metais Europos ombudsmeno metiniame pranešime naudojama statistinė kategorija „įregistruoti skundai“, o ne „gauti skundai“, kad būtų daromas skirtumas tarp atitinkamais kalendoriniais metais faktiškai įregistruotų skundų ir skundų, gautų tuo pačiu laikotarpiu, tačiau įregistruotų kitais metais.

ryšio priemonėmis: arba elektroniniu paštu, arba pasinaudojus skundo forma, pateikta ombudsmeno interneto svetainėje.

Iš viso ištirti 3 346 skundai², o 2007 m. ištirti 3 265 skundai. Nustatyta, kad iš visų išnagrinėtų skundų 24 % (802 skundai) priskirtini Europos ombudsmeno įgaliojimų sričiai, o 9 % paskatino pradėti tyrimą. Beveik 80 % bylų atveju ombudsmenas galėjo padėti skundo pareiškėjui pradėdamas bylos tyrimą, perduodamas ją atsakingai institucijai arba duodamas patarimą, kur kreiptis, kad problema būtų greitai ir veiksmingai išspręsta.

2008 m. pagrindiniu ombudsmeno elektroninio pašto adresu pasinaudota, atsakant iš viso į daugiau kaip 4 300 elektroninių laiškų, kuriuose prašoma informacijos. Apie 3 300 buvo individualūs prašymai suteikti informacijos, o apie 1 000 buvo susiję su kolektyviniais laiškais. Todėl per aptariamus metus ombudsmenas iš viso atsakė į daugiau kaip 7 700 piliečių skundų ir informacijos prašymų.

Pradėtų tyrimų analizė

2008 m. reaguojant į skundus iš viso pradėti 293 nauji tyrimai. Iš jų 26 % pateikė bendrovės ir asociacijos, o 74 % — pavieniai piliečiai.

Ombudsmenas taip pat pradėjo tris tyrimus savo iniciatyva. Du iš jų pradėti gavus skundą iš asmens, neturinčio teisės jį teikti (t. y. skundo pareiškėjas nebuvo Europos Sąjungos pilietis ar gyventojas arba juridinis asmuo, turintis savo registruotą būstinę valstybėje narėje). Trečiasis tyrimas pradėtas pasinaudojant ombudsmeno iniciatyvos teise spręsti, kaip atrodė, nuolatinę problemą, susijusią su Europos Komisijos išankstinio perspėjimo sistema (**OI/3/2008/FOR**).

Kaip ir kiekvienais metais, dauguma 2008 m. ombudsmeno pradėtų tyrimų buvo susiję su Komisija (195 tyrimai arba 66 % visų tyrimų). Kadangi Komisija yra pagrindinė Bendrijos institucija, priimanti tiesioginės įtakos piliečiams turinčius sprendimus, nereikėtų stebėtis, kad ji yra pagrindinis piliečių skundų objektas. Pradėti 28 tyrimai (10 %) dėl Europos Parlamento administravimo, 20 (7 %) dėl Europos Bendrijų personalo atrankos tarnybos (EPSO), 10 (3 %) dėl Europos Sąjungos Tarybos ir 7 (2 %) dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) veiklos. Dar 37 tyrimai pradėti dėl dvidešimties kitų ES institucijų ir įstaigų veiklos.

Daugiausia skundžiamo netinkamo administravimo atvejų 2008 m. pradėtuose tyrimuose buvo susiję su skaidrumo stoka, įskaitant atsisakymą suteikti informaciją (107 atvejai, arba 36 % visų atvejų), nesąžiningumu arba piktnaudžiavimu valdžia (59 atvejai, 20 %), netinkamomis procedūromis (27 atvejai, 9 %), aplaidumu (25 atvejai, 8 %), nepateisinamu vilkinimu (24 atvejai, 8 %), teisinėmis klaidomis (21 atvejai, 7 %), diskriminacija (14 atvejų, 5 %) ir įsipareigojimų nevykdymu, t. y. Europos Komisijos negebėjimu atlikti „Sutarties sergėtojos“ vaidmens valstybių narių atžvilgiu (14 atvejų, 5 %).

2008 m. ombudsmenas užbaigė 355 tyrimus (2007 m. – 348). Iš jų 352 buvo pradėti dėl skundų, o trys — savo iniciatyva. Dauguma tyrimų baigti per vienus metus (52 %). Daugiau kaip du trečdaliai (36 %) baigti per tris mėnesius. Vidutiniškai bylos išnagrinėtos per 13 mėnesių.

Ombudsmeno tyrimų išvados

Jei įmanoma, tyrimuose ombudsmenas stengiasi siekti teigiamo rezultato, tenkinančio ir skundo pareiškėją, ir skundžiamą instituciją. Siekiant tokių rezultatų, būtinas Bendrijos institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas, nes taip sutvirtinami institucijų ir piliečių santykiai ir galima išvengti brangaus bei daug laiko reikalaujančio bylinėjimosi. Teigiamas rezultatas skundo pareiškėjo naudai lengvai pasiektas 129 bylose, išnagrinėtose 2008 m. (36 % visų bylų). Šias bylas arba išsprendė institucija, arba buvo susitarta dėl draugiško sprendimo (palyginti su 134 atvejais 2007 m., kai tokių atvejų buvo du kartus daugiau nei 2006 m.).

2. Statistinė kategorija „išnagrinėta“ reiškia, kad atlikta analizė, skirta nustatyti, ar skundas (i) patenka į ombudsmeno įgaliojimų sritį, (ii) atitinka priimtino kriterijus, ir (iii) suteikia pagrindą pradėti tyrimą. Dėl šiam tikslui reikalingo laiko atitinkamais metais „išnagrinėtų“ skundų skaičius skiriasi nuo tais pačiais metais „registruotų“ skundų skaičiaus.

31 % atvejų (110 bylos) netinkamas administravimas nebuvo nustatytas. Tai nereiškia, kad skundas pareiškėjui nieko nedavė, nes skundo pareiškėjas iš skundžiamos institucijos ar įstaigos gavo išsamų

Jei įmanoma, tyrimuose ombudsmenas stengiasi siekti teigiamo rezultato, tenkinančio ir skundo pareiškėją, ir skundžiamą instituciją.

paaiškinimą apie tai, ką ji yra tuo klausimu padariusi, ir ombudsmeno nuomonę apie atvejį.

Ombudsmenas padarė išvadą, kad 15 % atvejų (53 bylose) nustatytas netinkamas administravimas, tačiau, nepaisant to, jis galėjo pasiekti teigiamą rezultatą skundo pareiškėjo naudai aštuoniais atvejais, nes rekomendacijos projektui, kurį jis pateikė atitinkamai institucijai, buvo pritarta. Vienoje byloje, kurioje Komisija nepritarė rekomendacijos projektui dėl diskriminacijos dėl amžiaus (**185/2005/ELB**), ombudsmenas Europos Parlamentui pateikė specialų pranešimą. Tai galutinė ombudsmeno priemonė ir galutinis esminis žingsnis, kurį jis žengia nagrinėdamas bylą. 44 atvejais tyrimas baigtas, pareiškus kritinę pastabą atitinkamai institucijai ar įstaigai. Kritinė pastaba skundo pareiškėjui patvirtinama, kad jos ar jo skundas yra pagrįstas, o skundžiamai institucijai ar įstaigai nurodomos jos klaidos, kad ateityje tokių netinkamo administravimo atvejų ji galėtų išvengti.

Panašiai, siekdamas pagerinti ES institucijų veiklą ateityje, ombudsmenas vis dažniau reiškia papildomų pastabų, jei mato galimybę pagerinti administravimo kokybę. 2008 m. ombudsmenas iš viso 41 byloje pareiškė papildomų pastabų.

Svarbu, kad institucijos ir įstaigos atsižvelgtų į kritines ar papildomas ombudsmeno pastabas ir imtųsi priemonių, spręsdamos neišspręstas problemas. Turėdamas tai omenyje, ombudsmenas

Svarbu, kad institucijos ir įstaigos atsižvelgtų į kritines ar papildomas ombudsmeno pastabas ir imtųsi priemonių, spręsdamos neišspręstas problemas.

2008 m. savo interneto svetainėje paskelbė du tyrimus apie institucijų tolesnius veiksmus, susijusius su visomis kritinėmis ir papildomomis pastabomis, pareikštomis 2006 ir 2007 m. Ombudsmenas ketina kasmet informuoti visuomenę apie padarytas išvadas dėl

tolesnių veiksmų, kurių institucijos ėmėsi reaguodamos į joms pateiktas kritines ir papildomas pastabas.

Ypač svarbios bylos, iliustruojančios geriausią praktiką [→→→]

2008 m. užbaigtos aštuonios bylos laikytinos geriausios praktikos pavyzdžiais. Jos — puikus pavyzdys visoms ES institucijoms ir įstaigoms, kaip geriausia reaguoti į ombudsmeno iškeltus klausimus.

Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO) kandidatų pageidavimu sutiko atskleisti atrankos procedūrose taikomus vertinimo kriterijus ir atskirų balų analizę. Toks sprendimas priimtas po ombudsmeno iniciatyva atlikto tyrimo. Ombudsmenas pagyrė EPSO už sprendimą taikyti šį skaidrų metodą (**01/5/2005/PB**). **Europos kovos su sukčiavimu tarnyba** (OLAF) konstruktyviai reagavo į prašymą susipažinti su dokumentais. Pateikdama dvi atitinkamos ataskaitos versijas — vieną su skundo pareiškėjo asmens duomenimis ir kitą — be šių duomenų, ji laikėsi ES susipažinimo su dokumentais taisyklių, tačiau sykiu įrodė atsižvelgianti į piliečio poreikius (**754/2007/BU**). Kalbant apie galimybę susipažinti su dokumentais ir informacija, verta paminėti Austrijos pilietės skundą ombudsmenui dėl nepakankamos informacijos, kurią ji gavo iš **Europos Bendrijų Teisingumo Teismo** sekretoriato. Įsikišus ombudsmenui, sekretoriatas skundo pareiškėjai išsiuntė laišką su išsamesne informacija ir patvirtino ombudsmenui, kad šią papildomą informaciją įtraukė į panašiais atvejais siunčiamų laiškų turinį (**2448/2008/WP**).

Ombudsmenas pagyrė **Komisiją** už jos konstruktyvų požiūrį dviejose bylose dėl sutarčių. Byloje, kurioje nagrinėtas ginčas su Italijos bendrove dėl ES vandens tiekimo perkeltiesiems asmenims Liberijoje projekto apmokėjimo, Komisija per visą procedūrą laikėsi visapusiško ir konstruktyvaus požiūrio, ji net sutiko išmokėti papildomas jos pačios tarnybų ir skundo pareiškėjos nurodytas sumas, todėl Italijos bendrovė gavo per 100 000 EUR (**3490/2005/(ID)PB**). Byloje, susijusioje su Austrijos institutu, sudariusiu mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sutartį cheminės inžinerijos srityje, Komisija sutiko sumokėti 54 000 EUR. Tokį sprendimą ji priėmė po ombudsmeno prašymo persvarstyti atsisakymą sumokėti likusią sumą, nes Komisija buvo laiku negavusi galutinės išlaidų ataskaitos (**3784/2006/FOR**). Byloje **2672/2008/VL** ombudsmenas taikė supaprastintą tyrimo

procedūrą ir pripažino, kad Komisija reagavo teigiamai, greitai ir pavyzdmingai išspręsdama elektroniniu paštu vykusį aršų ginčą tarp mokslininko ir Komisijos pareigūno.

Kiti geriausios praktikos pavyzdžiai — byla **1162/2007/FOR**, kurioje **Taryba** sutiko *ex gratia* sumokėti 1 000 EUR, pripažindama nepatogumus ir stresą, kurį patyrė skundo pareiškėjas. Taryba skundo pareiškėjui pasiūlė vienų metų sutartį, bet vėliau pakeitė sąlygas, sužinojusi, kad skundo pareiškėjui per tuos metus sukaks 65 metai. Galiausiai trečius metus iš eilės galima pasidžiaugti **Europos aviacijos saugos agentūros (EASA)** reakcija į skundą, į kurį atkreiptas jos dėmesys. Byloje **893/2006/BU** EASA ne tik atsiprašė už klaidą, kurią padarė atrankos procedūroje, bet ir sutiko skundo pareiškėjui suteikti jo reikalingą informaciją ir išipareigojo ją teikti būsimose procedūrose.

Baigtų tyrimų teminė analizė

Ištyrus skundus, priimti sprendimai paprastai skelbiami ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) anglų ir skundo pareiškėjo kalba, jei ji kitokia. 2008 m.

Ištyrus skundus, priimti sprendimai paprastai skelbiami ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) anglų ir skundo pareiškėjo kalba, jei ji kitokia.

ombudsmenas apibrėžė naują savo sprendimų formą ir struktūrą, todėl, nors esminiai faktai ir analizė išliko, tekstai tapo trumpesni, lengvesni skaityti, todėl aiškesni.

Ombudsmeno interneto svetainėje pateikiamos atrinktos bylos, kurių santraukos skelbiamos visomis 23 oficialiomis ES kalbomis.

Santraukos atspindi platų temų ir Bendrijos institucijų bei įstaigų spektrą, kurį aprėpia 2008 m. priimti 355 sprendimai baigtose nagrinėti bylose ir įvairūs bylų nagrinėjimo užbaigimo argumentai.

Šio pranešimo 3.5 skyriuje analizuojamos reikšmingiausios 2008 m. ombudsmeno sprendimų išvados teisės ir praktikos klausimais. Informacija jame pateikta pagal pagrindines tyrimų temas, suskirstytas į septynias pagrindines kategorijas³:

- Atvirumas, galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga;
- Komisija kaip Sutarties sergėtoja;
- Sutarčių sudarymas ir dotacijos;
- Sutarčių vykdymas;
- Administravimas ir tarnybos nuostatai;
- Konkursai ir atrankos procedūros;
- Institucijų, politikos klausimai ir kita.

Pirmame teminės analizės skyriuje apžvelgiami 2008 m. ombudsmeno sprendimai dėl skundų, susijusių su (i) galimybe susipažinti su dokumentais, (ii) galimybe susipažinti su informacija ir (iii) asmens duomenų apsauga ir duomenų subjektų teise susipažinti su savo duomenimis. Tirti tokie klausimai, kaip delsimas leisti susipažinti su dokumentais ar skirtingas išimčių, nustatytų Reglamente Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais⁴, aiškinimas. Taip pat analizuojamos bylos, kuriose ombudsmenas tarėsi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP) dėl skaidrumo klausimų aspektų, susijusių su duomenų apsauga.

Kita bylų kategorija susijusi su skundais prieš Komisiją kaip Sutarties sergėtoją. Ombudsmenas tokiais atvejais gali nagrinėti ir procedūrinius, ir esminius Komisijos veiklos aspektus. Tirdamas esminius aspektus, ombudsmenas siekia patikrinti, ar Komisijos padarytos išvados pagrįstos, gerai argumentuotos ir išsamiai išaiškintos skundo pareiškėjams. Tiriant procedūrinius aspektus, pagrindinis ombudsmeno tyrimų atramos taškas yra Komisijos komunikatas dėl santykių su skundą dėl išipareigojimų pagal Bendrijos teisę neįvykdymo pateikusių asmeniu⁵. Tarp kaltinimų, tirtų nagri-

3. Remiantis 2008 m. pradėtais tyrimais pagrindines tyrimų temas galima smulkiai suskirstyti šitaip: skaidrumas (26 %), institucijų ir politikos klausimai (17 %), Komisija kaip Sutarties sergėtoja (17 %), konkursai ir atrankos procedūros (14 %), administravimas ir tarnybos nuostatai (10 %), sutarčių vykdymas (8 %), sutarčių sudarymas ir dotacijos (8 %).

4. 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

5. Komunikatas Europos Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl santykių su skundą dėl išipareigojimų pagal Bendrijos teisę neįvykdymo pateikusių asmeniu, OL C 244, 2002, p. 5.

nėjant tokias bylas 2008 m., buvo skundai dėl delsimo, suteiktos netinkamos informacijos skundo pareiškėjui ir neįregistruotų skundų.

Trečiame teminės analizės skyriuje kalbama apie skundus dėl sudarytų ar nesudarytų sutarčių ir dotacijų suteikimo ar nesuteikimo. Ombudsmenas tokias bylas nagrinėja apsiribodamas tik patikrinimu, ar laikomasi procedūrą reglamentuojančių taisyklių, ar teisingi faktai ir nėra akivaizdžių vertinimo klaidų ar piktnaudžiavimo įgaliojimais. Jis taip pat gali patikrinti, ar institucija vykdė pareigą nurodyti priežastis, ar jos nurodytos priežastys yra suprantamos ir pagrįstos. 2008 m. ombudsmenas nagrinėjo klausimus dėl netinkamo konkursų procedūrų vykdymo, netinkamos informacijos ir nepagrįstų kaltinimų.

Ketvirtajai kategorijai priskiriami atvejai, kai skundo pareiškėjai institucijas kaltina sutartinių įsipareigojimų nevykdymu. Ginčiuose dėl sutarčių ombudsmenas mano savo tyrimuose pagrįstai apsiribojantis patikrinimu, ar Bendrijos institucija arba įstaiga nuosekliai ir tinkamai nurodė savo veiksmų teisinį pagrindą ir kodėl ji mano, kad jos sutarties sąlygų traktavimas yra pagrįstas. 2008 m. ombudsmenas nagrinėjo vėluojančio mokėjimo, nevienodų sąlygų taikymo klausimus ir problemas, susijusias su subrangovais.

Penktajai kategorijai priskiriami skundai, susiję su institucijų administracine veikla, būtent su Tarnybos nuostatų ir su jais susijusių dokumentų taikymu. Šių bylų pobūdis labai įvairus, jos susijusios su beveik visomis institucijomis bei įstaigomis.

Šeštajame teminės analizės skyriuje nagrinėjami skundai, susiję su atvirais konkursais ir kitomis atrankos procedūromis. Dauguma šių bylų susijusios su Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO) ir keliamos dėl skaidrumo stokos, testų esminių aspektų ir nevienodų sąlygų taikymo.

Galiausiai paskutinė kategorija apima daug skundų, teikiamų dėl institucijų politikos formavimo ar bendrosios veiklos.

■ Santykiai su institucijomis, ombudsmenais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis

Santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis

Konstruktivūs santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis labai svarbūs Europos ombudsmenui, siekiant kuo palankesnių rezultatų skundų pareiškėjams. 2008 m. ombudsmenas tęsė savo susiti-

Konstruktivūs santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis labai svarbūs Europos ombudsmenui, siekiant kuo palankesnių rezultatų skundų pareiškėjams.

kimus su institucijų nariais ir pareigūnais ES administravimo kokybės gerinimo būdams aptarti.

2008 m. įvyko ypač svarbūs susitikimai su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos atstovais, susiję su Ombudsmeno statuto persvarstymu. Komisijai išreiškus teigiamą nuomonę ir Tarybai pritarus, birželio 18 d. Europos Parlamentas priėmė sprendimą⁶, kuriuo Ombudsmeno statutas iš dalies pakeistas. Tebevykstanti Reglamento Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais⁷ reforma taip pat įtraukta į 2008 m. ombudsmeno tarpinstitucinę darbotvarkę.

Kiti įsimintini aptariamų metų įvykiai yra su Europos investicijų banko prezidentu pasirašytas susitarimo memorandumas⁸ ir visų Europos Sąjungos agentūrų susitarimas priimti Europos tinkamo administravimo kodeksą. Be to, ombudsmenas nuolat susitinka su Europos personalo atrankos tarnybos atstovais, siekdamas padėti skatinti aukščiausius piliečių aptarnavimo standartus atrankos procedūrose.

6. 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento sprendimas (EB, Euratomas) Nr. 2008/587, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 94/262/EAPB, EB, Euratomas, dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, OL L 189, 2008, p. 25.

7. 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

8. Europos ombudsmeno ir Europos investicijų banko susitarimo memorandumas dėl informacijos apie Banko taikomas strategijas, standartus ir procedūras bei dėl skundų, įskaitant ne Europos Sąjungos piliečių ir nenuolatinių Europos Sąjungos gyventojų pateiktus skundus, nagrinėjimo, OL C 244, 2008, p. 1.

2008 m. ombudsmenas ir toliau kreipėsi į kitas institucijas bei įstaigas, susitiko su pagrindiniais Europos Bendrijų Teisingumo Teismo, Pirmosios instancijos teismo, Europos Sąjungos tarnautojų teismo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros atstovais. Lapkričio mėn. ombudsmenas supažindino su savo darbu SOLVIT tinklo narius, o savo santykius su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu apžvelgė gruodžio mėn. vykusiame renginyje, skirtame šios tarnybos penkerių metų veiklai paminėti. Galiausiai metų pradžioje ombudsmenas susitiko su ES institucijų personalo komitetų pirmininkais, siekdamas išaiškinti savo vaidmenį, gerinant ES administravimo kokybę.

Europos ombudsmenas nuolat susitinka su ES institucijų ir įstaigų nariais bei pareigūnais. N. DIAMANDOUROS šioje nuotraukoje nufotografuotas su Europos Parlamento Pirmininku Hans-Gert PÖTTERING. 2008 m. kovo 12 d., Strasbūras.

Santykiai su kitais ombudsmenais ir panašiomis tarnybomis

Daug pareiškėjų kreipiasi į Europos ombudsmeną, kai jiems kyla problemų su nacionaline, regiono ar vietos administracija. Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis valstybėse narėse, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai dėl ES teisės būtų sprendžiami greitai ir veiksmingai.

valstybėse narėse, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai dėl ES teisės būtų sprendžiami greitai ir veiksmingai. Šis bendradarbiavimas daugiausia vyksta per Europos ombudsmenų tinklą. Europos ombudsmenų tinklas šiuo metu vienija beveik devynias-

dešimt tarnybų 31 šalyje, jis apima nacionaliniu ir regionų mastu veikiančias tarnybas Europos Sąjungos teritorijoje, nacionalines tarnybas ES narystės siekiančiose šalyse ir Norvegijoje bei Islandijoje. Europos Parlamento Peticijų komitetas taip pat yra visateisis tinklo narys.

Vienas tinklo tikslų yra padėti greitai perduoti skundus kompetentingam ombudsmenui ar panašiai tarnybai. 2008 m. 1 079 atvejais skundas perduotas Europos ombudsmenų tinklo nariui arba skundo pareiškėjui patarta kreiptis į tinklo narį.

Šio pranešimo 4.2 skyriuje išsamiai aprašoma 2008 m. tinklo veikla, kurios kulminacija buvo Šeštasis ES valstybių narių regionų ombudsmenų seminaras, įvykęs lapkričio mėn. Berlyne. Seminarą bendrai organizavo Europos ombudsmenas ir Berlyno regioninio parlamento Peticijų komiteto pirmininkas Ralf HILLENBERG. Renginyje dalyvavo apie 90 dalyvių, o seminaro tema buvo pažėdžiamų grupių skundai ir peticijos. Be to, 2008 m. Strasbūre susitiko tinklo ryšių palaikymo pareigūnai.

Kartu su valstybių narių ir šalių kandidačių ombudsmenais organizuoti informaciniai vizitai pasirodė esą labai veiksmingi, plėtojant tinklo veiklą. 2008 m. Europos ombudsmenas aplankė kolegas ombudsmenus Kipre (kovo mėn.), Graikijoje (gegužės mėn.), Latvijoje (rugsėjo mėn.) ir Lietuvoje (spalio mėn.).

Tinklas naudojamas kaip naudingas mechanizmas, padedantis keistis informacija apie ES teisę ir gerąją praktiką per minėtus seminarus, du kartus per metus leidžiamą informacinį biuletinį, diskusijų ir keitimosi dokumentais interneto forumą bei elektroninę dienos naujienų paslaugą. Be šių nuolatinių neformalių informacijos mainų tinkle dar esama ir specialios procedūros, pagal kurią nacionaliniai ir regionų ombudsmenai gali prašyti raštu atsakyti į užklausas dėl ES teisės ir jos aiškinimo, įskaitant klausimus, iškilusius nagrinėjant konkrečius skundus. 2008 m. gautos aštuonios naujos užklausos.

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su savo kolegomis valstybėse narėse per Europos ombudsmenų tinklą. Ryšių palaikymo pareigūnai yra pirmieji šalių ombudsmenų tarnybų tinklo kontaktiniai asmenys. 2008 m. birželio 1-3 d. Strasbūre vyko jų šeštasis kas dvejus metus rengiamas seminaras.

Santykiai su kitomis suinteresuotosiomis šalimis

Europos ombudsmenas yra įsipareigojęs užtikrinti, kad bet kuris asmuo ar organizacija, kurie galbūt turi problemų su ES institucijomis ir įstaigomis, būtų informuoti apie teisę pateikti skundą ombudsmenui dėl netinkamo administravimo. Šio pranešimo 4.3 skyriuje

Europos ombudsmenas yra įsipareigojęs užtikrinti, kad bet kuris asmuo ar organizacija, kurie galbūt turi problemų su ES institucijomis ir įstaigomis, būtų informuoti apie teisę pateikti skundą ombudsmenui dėl netinkamo administravimo.

apžvelgiami įvairiausi būdai, kuriais 2008 m. ombudsmenas siekė supažindinti su teise pateikti skundą. Ombudsmenas ir jo darbuotojai apie 135 kartus pristatė savo veiklą jo darbu susidomėjusioms grupėms. 2008 m. pagrindinė ombudsmeno žiniasklaidos veikla apėmė spaudos konferencijas Briuselyje, Budapešte ir Strasbūre,

taip pat Atėnuose, Nikosijoje, Rygoje ir Vilniuje, kur jis lankėsi su minėtais informaciniais vizitais. Per metus paskelbta ir žurnalistams bei suinteresuotosioms šalims visoje Europoje išplatinta septyniolika pranešimų spaudai. Juose aptartos tokios temos kaip Europos Parlamento narių išmokų skaidrumas, Ombudsmeno statuto persvarstymas ir ES taisyklių dėl visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais reforma.

2008 m. buvo ypač domimasi nauju ombudsmeno darbo vadovu, paskelbtu 23 oficialiosiomis ES kalbomis. Ombudsmeno interneto svetainė buvo nuolat atnaujinama joje pateikiant naujus sprendimus, pranešimus spaudai ir informaciją apie jo komunikacinę veiklą. Nuo 2008 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. interneto svetainėje apsilankė apie 440 000 lankytojų, daugiausia iš Jungtinės Karalystės, šiek tiek mažiau iš Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos ir Italijos.

Europos ombudsmenas nuolat vyksta informacinių vizitų į ES valstybes nares ir šalis kandidates plėtoti ryšių su ombudsmenais ir supažindinti su savo darbu. Vizito į Lietuvą, vykusio 2008 m. spalio 1-3 d., metu N. DIAMANDOUROS perskaitė viešą paskaitą valstybės tarnautojams ir universiteto studentams, susitiko su Lietuvos verslo bendruomenės ir NVO atstovais. Nuotraukoje susitikimo su Lietuvos advokatų taryba, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmais ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacija dalyviai.

■ Ištekiai

Šio pranešimo 5.1 skyriuje aprašoma ombudsmeno tarnybos struktūra ir pateikiama šiek tiek biografinės informacijos apie ombudsmeną ir jo tarnybos vadovaujančius darbuotojus.

2008 m. ombudsmeno tarnyboje įvykdyta ryžtinga vidaus restruktūrizavimo programa.

2008 m. ombudsmeno tarnyboje įvykdyta ryžtinga vidaus restruktūrizavimo programa. Ji įsigaliojo liepos 1 d. ir jos esmė buvo sukurti po keturis skyrius kiekviename departamente: Teisės departamente ir Administracijos ir finansų departamente. Šiuo restruktūrizavimu siekta sukurti tokią valdymo struktūrą, kurioje dviem direktoriaus lygmens departamentų vadovams, atskaitingiems generaliniam sekretoriui, talkintų po keturis skyrių vadovus, kuriems nustatytos didesnės valdymo prerogatyvos.

5.1 skyriuje taip pat pateikiama informacija apie ombudsmeno darbuotojų kolektyvinius svarstymus ir susirinkimus. Kolektyviniai darbuotojų svarstymai sudaro integralią ombudsmeno strateginio plano dalį, ypač naudingą konsultuojantis dėl politikos formavimo ir metinio valdymo plano rengimo. Jie priskiriami metiniam renginių ciklui, kuris suteikia darbuotojams ir stažuotojams galimybę keistis nuomonėmis temomis, tiesiogiai susijusiomis su ombudsmeno darbu. Antrieji institucijos svarstymai vyko 2008 m. vasario 27-29 d. Iškart personalo pateikti atsiliepimai aiškiai rodo, kad antrieji kolektyviniai svarstymai laikytini labai teigiama patirtimi, juose aptartos temos ir klausimai buvo labai svarbūs.

Ombudsmeno tarnybos etatų plane 2008 m. nurodyti iš viso 57 etatai, tas pats skaičius, kuris buvo nustatytas 2006 ir 2007 m. 2008 m. biudžeto asignavimai sudarė 8 505 770 EUR.

Ombudsmeno īgaliojimai ir procedūros

ŠIAME skyriuje išsamiai paaiškintas Europos ombudsmeno vaidmuo, nurodant jo darbo teisinį pagrindą, pateikiant jo įgaliojimų aprašą ir informaciją, susijusią su skundų priimtinumu ir pagrindu pradėti tyrimą. Jame pateikiami 2008 m. nagrinėtų atvejų pavyzdžiai, kuriais iliustruojami minėti elementai ir išskiriamos tam tikros naujos, pavyzdžiui, Ombudsmeno statuto persvarstymas. Skyrius baigiamas ombudsmeno skundų nagrinėjimo ir tyrimų vykdymo procedūrų apžvalga, įskaitant vis dažniau taikomas neformalias procedūras, kuriomis siekiama greitai išnagrinėti skundus.

2.1 Teisė teikti skundą Europos ombudsmenui

Teisė pateikti skundą Europos ombudsmenui yra viena iš Europos Sąjungos piliečių teisių (EB steigimo sutarties 21 straipsnis), ji įrašyta ir į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (43 straipsnis)¹. Į galimus netinkamo administravimo atvejus ombudsmenas dažniausiai atkreipia dėmesį gavęs skundus, kurių nagrinėjimas sudaro svarbiausią ombudsmeno veiklos dalį. Ombudsmenas tyrimus atlieka ir savo iniciatyva, taip aktyviai kovodamas su netinkamu administravimu (žr. kitą skyrių).

Teisė pateikti skundą Europos ombudsmenui yra viena iš Europos Sąjungos piliečių teisių.

2.2 Ombudsmeno veiklos teisinis pagrindas

Ombudsmenas savo veiklą vykdo, vadovaudamasis Europos bendrijos steigimo sutarties 195 straipsniu, Ombudsmeno statutu ir įgyvendinimo nuostatomis, Ombudsmeno priimtomis pagal statuto 14 straipsnį.

Ombudsmeno statuto persvarstymas

Europos Parlamentas priėmė Statutą 1994 m.² Nuodugnai peržiūrėjęs Statutą 2006 m. ombudsmenas padarė išvadą, kad Statutas tebėra tinkamas jo veiklos pagrindas, tačiau tam tikri nedideli pakeitimai galėtų padidinti ombudsmeno galimybes veiksmingiau dirbti Europos piliečių labui. 2008 m. birželio mėn., po Konstitucinių reikalų komiteto pranešimo (pranešėja — EP narė Anneli JÄÄTTENMÄKI), Europos Parlamentas priėmė sprendimą³ persvarstyti Statutą, o pakeitimai įsigaliojo 2008 m. liepos 31 d.

Du svarbiausi pakeitimai išplečia ombudsmeno įgaliojimus tirti skundus. Pirma, dabar ombudsmenas tyrimo metu gali susipažinti su visais dokumentais, kuriuos turi ES institucijos ir įstaigos. Jos nebegali atsisakyti pateikti dokumentų dėl „tinkamai pagrįstų slaptumo motyvų“. Antra, ES pareigūnai, duodantys parodymus ombudsmenui, nebeturi kalbėti „savo administracijos vardu ir vadovaudamiesi administracijos pateiktais nurodymais“. Be

1. Chartija pirmiausia paskelbta 2000 m. gruodžio mėn., po to vėl pasirašyta ir paskelbta 2007 m. gruodžio 12 d., prieš 2007 m. gruodžio 13 d. pasirašant Lisabonos sutartį, OL C 303, 2007, p. 1.

2. 1994 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimas 94/262 dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, OL L 113, 1994, p. 15.

3. 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento sprendimas (EB, Euratomas) Nr. 2008/587, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 94/262/EAPB, EB, Euratomas, dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, OL L 189, 2008, p. 25.

to, aiškiau suformuluotos ir sugriežtintos nuostatos, įpareigojančios ombudsmeną išlaikyti dokumentų ir informacijos konfidencialumą. Galiausiai Statuto 5 straipsnyje nustatytas ombudsmeno bendradarbiavimo su valstybių narių institucijomis ir įstaigomis, atsaikomis už pagrindinių teisių propagavimą ir apsaugą, pagrindas.

2008 m. gruodžio 3 d. ombudsmenas persvarstė Statuto įgyvendinimo nuostatas įtraukdamas Statuto pakeitimus ir atsižvelgdamas į patirtį, sukaupą nuo 2004 m., kai pastarąjį kartą jos buvo keičiamos. Naujosios įgyvendinimo nuostatos įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Jos skirtos išsaugoti ir didinti skundo pareiškėjų ir institucijų pasitikėjimą ombudsmeno tyrimais. Būtent:

- **skundo pareiškėjas** gali būti tikras, kad (i) ji ar jis galės susipažinti su medžiaga, kurią atitinkama institucija nusprendžia siųsti ombudsmenui kaip savo nuomonės apie skundą dalį arba atsižvelgdama į tolesnį tyrimą ir (ii) ombudsmenas gali susipažinti su visa informacija ir dokumentais, kuriuos jis laiko svarbiais tyrimui;

- **institucijos** gali būti tikros, kad, jei ombudsmenas paprašys dokumentų ar informacijos, papildančios jau pateiktą institucijos nuomonę ir atsakymus į tolesnius tyrimus, arba kai jis tiria dokumentus, nei visuomenė, nei skundo pareiškėjas negalės susipažinti su informacija ar dokumentais, kuriuos institucija laiko konfidencialiais. ■

Ombudsmeno statutas ir įgyvendinimo nuostatos pateikti ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Įgyvendinimo nuostatų spausdintinę kopiją taip pat galima gauti ombudsmeno biure.

■ Skundai ir savo iniciatyva atliekami tyrimai

Pagal EB steigimo sutarties 195 straipsnį ombudsmenas yra įgaliotas priimti kiekvieno Europos Sąjungos piliečio arba kiekvieno bet kurioje valstybėje narėje gyvenančio arba savo registruotą būstinę turinčio fizinio arba juridinio asmens skundus. Be to, ombudsmenas gali pradėti tyrimą ir savo paties iniciatyva. Remdamasis iniciatyvos teise, ombudsmenas gali tirti galimo netinkamo administravimo atvejį, į kurį jo dėmesį atkreipė asmuo, neturintis teisės teikti skundo. Tirdamas tokį atvejį, ombudsmenas suinteresuotajam asmeniui paprastai suteikia tokias pačias procedūrines galimybes kaip ir tirdamas skundą. Ar pasinaudoti savo iniciatyvos teise, ombudsmenas paprastai sprendžia atsižvelgdamas į konkretaus atvejo aplinkybes. 2008 m. ombudsmeno iniciatyva pradėti du tokie tyrimai.

■ Susitarimo memorandumas su Europos investicijų banku (EIB)

2006 m. metiniame pranešime ombudsmenas teigė, kad, atsižvelgdamas į galimą išteklių trūkumą ateityje, jis numato naudotis savo iniciatyvos teise visuomet, kai vienintelė priežastis, kodėl nebūtų tiriamas skundas dėl įtariamo netinkamo EIB administravimo skolinant už ES ribų (išorės skolinimo), yra ta, kad pareiškėjas nėra Europos Sąjungos pilietis ar jos gyventojas. 2007 m. spalio 25 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas palankiai įvertino ombudsmeno ketinimų deklaraciją ir pasiūlė jam sudaryti susitarimo memorandumą su EIB.

2007 m. gruodžio mėn. ombudsmenas parašė EIB prezidentui, kviesdamas jį aptarti memorandumo projektą. 2008 m. liepos 9 d. memorandumą⁴ pasirašė ombudsmenas ir EIB prezidentas. Šio susitarimo tikslas — pagerinti suinteresuotųjų šalių apsaugą nuo bet kokio netinkamo administravimo, susijusio su EIB veikla. Jame numatoma, kad suinteresuotųjų šalių apsauga bus išplėsta ir taikoma ne Europos Sąjungos piliečiams ar nenuolatiniams Europos Sąjungos gyventojams arba tiems, kurie ES neturi registruotosios buveinės (žr. toliau 4.1 skyrių). ■

4. Europos ombudsmeno ir Europos investicijų banko susitarimo memorandumas dėl informacijos apie Banko taikomas strategijas, standartus ir procedūras bei dėl skundų, įskaitant ne Europos Sąjungos piliečių ir nenuolatinių Europos Sąjungos gyventojų pateiktus skundus, nagrinėjimo; OL C 244, 2008, p. 1.

Savo iniciatyvos teise ombudsmenas gali pasinaudoti, spręsdamas nuolatines institucijų problemas. Šiuo įgaliojimu 2008 m. jis pasinaudojo vienu atveju:

Savo iniciatyva atliktas išankstinio perspėjimo sistemos tyrimas

Ombudsmenas savo iniciatyva pradėjo Europos Komisijos „išankstinio perspėjimo sistemos“ (IPS) tyrimą. Šioje kompiuterinėje informacijos sistemoje išvardijamos bendrovės, NVO, asociacijos ar kitos šalys, kurios, Komisijos nuomone, gali kelti grėsmę ES finansiniams interesams. Nors ombudsmenas pripažįsta, kad Komisijos pastangos apsaugoti ES finansinius interesus labai svarbios, jis pabrėžia, kad susijusioms šalims būtina taikyti vienodas sąlygas, tinkamai laikantis pagrindinio teisinio principo — nekaltumo prezumpcijos.

Todėl ombudsmenas paprašė Komisijos pateikti informacijos apie suinteresuotųjų šalių, įtrauktų į IPS, skaičių ir įvairių IPS įspėjimo kategorijų teisinį pagrindą. Jis taip pat paprašė Komisiją apibrėžti savo informacijos politiką atitinkamų šalių atžvilgiu ir paaiškinti, kokie nustatyti apskundimo dėl įtraukimo į IPS sąrašą mechanizmai.

OI/3/2008/FOR ■

2008 m. baigtas šis savo iniciatyva atliktas tyrimas:

Savo iniciatyva atliktas Komisijos mokėjimo terminų laikymosi tyrimas

2007 m. gruodžio mėn. ombudsmenas pradėjo antrą Komisijos mokėjimo terminų laikymosi tyrimą. Tyrime paaiškėjo, kad vėluojantys mokėjimai ir toliau yra rimta problema. Nors ombudsmenas pagyrė Komisiją už priemones, kurių ji jau ėmėsi siekdama sumažinti mokėjimų vėlavimą, jis paragino Komisiją toliau gerinti padėtį, ypač pažeidžiamesnių rangovų, pavyzdžiui, pavienių asmenų ir mažųjų bei vidutinių įmonių ir organizacijų atžvilgiu. Ombudsmenas paskelbė, kad 2009 m. pradžioje atliks naują tyrimą.

OI/5/2007/GG ■

2.3 Ombudsmeno įgaliojimai

Pagal EB steigimo sutarties 195 straipsnį ombudsmenas yra įgaliotas priimti skundus dėl netinkamo Bendrijos institucijų ar įstaigų administravimo atveju, išskyrus Teisingumo Teismą ir Pirmosios instancijos teismą, kai šie vykdo teismines funkcijas. Taigi skundas nepriklauso ombudsmeno įgaliojimų sričiai, jeigu:

- (i) skundžiamasi ne Bendrijos institucijos ar įstaigos veiksmais;
- (ii) skundas pareiškiamas dėl Teisingumo Teismo arba Pirmosios instancijos teismo veiklos, kai šie vykdo teismines funkcijas; arba
- (iii) skundas nesusijęs su galimu netinkamo administravimo atveju.

Toliau išsamiau aptariami visi šie punktai.

■ Bendrijos institucijos ir įstaigos

Skundai dėl valstybių narių valdžios institucijų nepatenka į Europos ombudsmeno įgaliojimų sritį net tuo atveju, kai jie susiję su klausimais, kuriems taikoma ES teisė.

Europos ombudsmeno įgaliojimų sritis apima Bendrijos institucijas ir įstaigas. Institucijos išvardytos Sutarties 7 straipsnyje, tačiau Bendrijos įstaigų apibrėžimo ar išsamaus sąrašo nėra. Ši sąvoka apima institucijas, įsteigtas Sutarčių pagrindu, kaip antai Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir Europos centrinis bankas, taip pat institucijas, įsteigtas remiantis teisės aktu, priimtą pagal Sutartį, nuosta-

tomis, įskaitant agentūras, kaip antai Europos aplinkos agentūra ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (FRONTEx).

Skundai dėl valstybių narių valdžios institucijų nepatenka į Europos ombudsmeno įgaliojimų sritį net tuo atveju, kai jie susiję su klausimais, kuriems taikoma ES teisė. Tačiau daugelis tokių skundų patenka į šalių arba regionų ombudsmenų, priklausančių Europos ombudsmenų tinklui, įgaliojimų sritį (žr. toliau 3.6 skyrių).

Skundai, pateikti ne prieš Bendrijos institucijas ar įstaigas

Nyderlandų pilietis pasiskundė, kad kas mėnesį turi sumokėti 14 EUR internetinės bankininkystės sistema, pervesdamas pinigus iš savo sąskaitos Prancūzijoje į savo sąskaitą Nyderlanduose. Kadangi skundas pareiškėtas prieš Prancūzijos banką, jis nepateko į Europos ombudsmeno įgaliojimų sritį.

Ombudsmenas informavo skundo pareiškėją apie Reglamentą (EB) Nr. 2560/2001, kuriuo siekiama pašalinti tarptautinių ir nacionalinių mokėjimų kainų skirtumus. Ombudsmenas taip pat nurodė Europos Komisijos interneto svetainę, kurioje nagrinėjamas šis klausimas. Galiausiai jis informavo skundo pareiškėją, kad, kadangi šis atvejis galėtų būti susijęs su Bendrijos teisės pažeidimu, skundo pareiškėjas galėtų kreiptis tiesiai į Komisiją.

Konfidenciali byla ■

Skundo pareiškėjas kreipėsi į Europos ombudsmeną dėl problemų, kurių jam kilo dėl teisių į pensiją Lichtenšteine. Šios problemos buvo susijusios su faktu, kad jis, nors ir dirbo Lichtenšteine, tačiau gyveno Austrijoje. Pareiškėjas teigė, kad Lichtenšteino vyriausybė pažeidžia Bendrijos teisę dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje.

Kadangi skundas nebuvo susijęs su Bendrijos institucija ar įstaiga, ombudsmenas neturėjo teisės jo nagrinėti. Skundo pareiškėjui patarta pateikti skundą Europos laisvosios prekybos asociacijos priežiūros institucijai.

505/2008/TJ ■

Skundo pareiškėjas kreipėsi į ombudsmeną tvirtindamas, kad Europos Parlamento plenariniai posėdžiai Strasbūre yra pinigų švaistymas, todėl juos reikėtų nutraukti. Ombudsmenas paaiškino, kad sprendimą, kur rengti plenarinius posėdžius, priima tik valstybės narės. Jis nurodė, kad Europos Parlamento Peticijų komitetas gali padėti išspręsti skundo pareiškėjo skundą.

2759/2008/DH ■

■ Teisminės funkcijas vykdančios teisimai

Ombudsmenas negali tirti skundų dėl Teisingumo Teismo ar Pirmosios instancijos teismo veiklos, kai jie vykdo teisminės funkcijas. Toliau aprašyta byla yra šios nuostatos taikymo pavyzdys.

Skundai dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo (EBTT) teisminių funkcijų vykdymo

Vokietijos pilietis pasiskundė ombudsmenui dėl EBTT sprendimo, susijusio su pašalpų gyvenamajam būstui įsigyti (vok. *Eigenheimzulage*) Vokietijoje panaikinimu. EBTT nusprendė, kad Vokietija pažeidė Bendrijos teisę atmesdama galimybę, kad ši pašalpa taip pat būtų suteikiama asmenims, kurie apmokestinami Vokietijoje, tačiau gyvena kitoje valstybėje narėje. Skundo pareiškėjas apskundė šio sprendimo įgyvendinimą Vokietijoje.

Skundo pareiškėjas teigė, kad EBTT į savo sprendimą turėjo įtraukti įgyvendinimo priemonės. Taigi skundas buvo susijęs su EBTT teisminėmis funkcijomis ir nepateko į ombudsmeno įgaliojimų sritį.

Skundo pareiškėjas buvo informuotas, kad gali kreiptis į Vokietijos parlamento žemųjų rūmų (vok. *Bundestag*) peticijų komitetą arba pateikti skundą Europos Komisijai (kuri EBTT išskėlė bylą prieš Vokietiją).

376/2008/CD ■

■ Netinkamas administravimas

Europos ombudsmenas visada laikosi nuomonės, kad netinkamas administravimas yra plati sąvoka, o pagal tinkamo administravimo principus, be kita ko, privalu laikytis teisės normų ir prin-

Netinkamas administravimas — tai atvejai, kai viešojo institucija veikia, nesilaikydama jai privalomų taisyklių ar principų.

cipų, įskaitant pagrindines teises. Kita vertus, tinkamo administravimo principų sąvoka yra platesnė — institucijos ir įstaigos turi ne tik vykdyti teisės aktų numatytas pareigas, bet ir būti

paslaugoms ir užtikrinti, kad su visuomenės nariais visuomet būtų tinkamai elgiamasi ir jie nevaržomai galėtų naudotis savo teisėmis. Taigi, nors neteisėta veikla visuomet susijusi su netinkamu administravimu, netinkamas administravimas nebūtinai yra neteisėta veikla. Todėl jei ombudsmenas nustato netinkamo administravimo atvejį, tai automatiškai nereiškia, kad buvo įvykdyti neteisėti veiksmai, už kuriuos teismas galėtų bausti⁵.

Tenkindamas Europos Parlamento prašymą aiškiai apibrėžti netinkamą administravimą, ombudsmenas 1997 m. *metiniame pranešime* pasiūlė tokią apibrėžtį:

„Netinkamas administravimas — tai atvejai, kai viešojo institucija veikia nesilaikydama jai privalomų taisyklių ar principų“.

1998 m. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, kuria pritarė šiai apibrėžčiai. Iš 1999 m. ombudsmeno ir Komisijos susirašinėjimo taip pat aišku, kad Komisija irgi pritaria tokiai apibrėžčiai.

Netinkamo administravimo sąvoka turi savo ribas. Pavyzdžiui, ombudsmenas visada laikosi nuomonės, kad Europos Parlamento politinė veikla nekelia klausimų dėl galimo netinkamo administravimo. Todėl skundai dėl Europos Parlamento komitetų, kaip antai Peticijų komiteto, sprendimų nepriskirtini ombudsmeno įgaliojimų sričiai.

Skundai dėl Europos Parlamento politinės veiklos

2008 m. du Europos Parlamento nariai atskirai pateikė skundus ombudsmenui dėl jiems skirtų nuobaudų už protestus, vykusius Europos Parlamento 2007 m. gruodžio mėn. sesijos plenariniame posėdyje. Skundo pareiškėjai ginčijo:

- (i) procedūras, nustatytas Parlamento darbo tvarkos taisyklių 147 straipsnyje (nuobaudos) ir 148 straipsnyje (vidaus apskundimo tvarka);
- (ii) 147 straipsnio taikymą įvykiams, dėl kurių skirtos nuobaudos. Skundo pareiškėjų teigimu, šie įvykiai nepatenka į 147 straipsnio taikymo sritį. Jie taip pat kritikavo Europos Parlamento pirmininko veiksmus per minėtą plenarinį posėdį;
- (iii) Parlamento Biuro sprendimų dėl apskųsto pirmininko sprendimo skirti nuobaudas galiojimą.

Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Darbo tvarkos taisyklių priėmimas ir plenarinių posėdžių organizavimas sudaro Europos Parlamento politinės veiklos dalį. Be to, nors tam tikri Biuro sprendimai yra administracinio pobūdžio, nagrinėdamas apeliacinį skundą prieš pirmininko sprendimą taikyti nuobaudą Biuras veikia kaip politinis Europos Parlamento

5. Žr. 2004 m. spalio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimus jungtinėse bylose T-219/02 ir T-337/02, *Herrera prieš Komisiją*, 101 pastraipa, ir 2006 m. spalio 4 d. byloje T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack prieš Komisiją*, 128 pastraipa.

organas. Todėl skunduose nebuvo sprendžiamas netinkamo administravimo klausimas, kurį galėtų tirti ombudsmenas.

1156/2008/CHM ir 1176/2008/WP ■

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje teisė į tinkamą administravimą (41 straipsnis) apibrėžta kaip viena pagrindinių Europos Sąjungos piliečių teisių. Svarbu pripažinti, kad tarnavimo

Svarbu pripažinti, kad tarnavimo piliečiams kultūra sudaro neatskiriamą tinkamo administravimo dalį.

piliečiams kultūra sudaro neatskiriamą tinkamo administravimo dalį. Jos nereikėtų painioti su kaltės kultūra, kuri skatina gintis. (Šia proga reikia pažymėti, kad ombudsmeno tyrimai nėra draus-

minė ar ikidrausminė procedūra.)

Ombudsmeno strategijoje, skirtoje aptarnavimo kultūrai skatinti, numatyta ne tik įvairių aktyvių iniciatyvų, bet ir skiriamas dėmesys skundų nagrinėjimui. Svarbią aptarnavimo kultūros dalį sudaro padarytų klaidų pripažinimas ir, jei įmanoma, jų ištaisymas. Skubaus atsiprašymo gali pakakti, kad skundo pareiškėjas liktų patenkintas arba bent atitinkama institucija išvengtų oficialių ombudsmeno kritinių pastabų.

■ Europolas atsiprašo galimybės susipažinti su dokumentais byloje

Danijos žurnalistas pasiskundė ombudsmenui: jis tvirtino, kad Europolas jo atveju netinkamai įgyvendino savo naujas taisykles dėl susipažinimo su dokumentais. Europolas atsiprašė už visus nepatogumus, kurių galėjo sukelti jo per nustatytą laiką nepateiktas atsakymas, ir pareiškė, kad prisiima visą atsakomybę už vėlavimą. Be to, Europolas patikino, kad ateityje į Europolui pateiktus paklausimus bus atsakyta nedelsiant.

111/2008/TS ■

Sudėtingesniais atvejais, kai Ombudsmenas padaro preliminarį išvadą dėl netinkamo administra-

Ombudsmenas skatina, jei tik įmanoma, rasti „draugišką sprendimą“, kuris būtų priimtinas ir skundo pareiškėjui, ir atitinkamai institucijai ar įstaigai.

vimo, jis skatina, jei tik įmanoma, rasti „draugišką sprendimą“, kuris būtų priimtinas ir skundo pareiškėjui, ir atitinkamai institucijai ar įstaigai. Tačiau svarbu pažymėti, kad atitinkamos Statuto nuostatos (3.5 straipsnis⁶) ir įgyvendinimo nuostatos (6.1 straipsnis⁷) taikomos

tik tada, kai nustatomas netinkamo administravimo atvejis ir atrodo, kad jį galima pašalinti.

■ Europos tinkamo administravimo kodeksas

2001 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamentas patvirtino Tinkamo administravimo kodeksą, kurio turi laikytis Europos Sąjungos institucijos ir įstaigos, jų administracijos ir pareigūnai bendraudami su visuomene. Kodekse atsižvelgiama į Europos administracinės teisės principus Bendrijos teismų praktikoje ir taip pat remiamasi nacionaliniais įstatymais. Europos Parlamentas paragino ir ombudsmeną taikyti Tinkamo administravimo kodeksą. Todėl, nagrinėdamas skundus ir vykdydamas tyrimus savo paties iniciatyva, ombudsmenas atsižvelgia į Kodekse išdėstytas taisykles ir principus.

Ombudsmenas džiaugėsi ES agentūrų vadovų susitikime Lisabonoje 2008 m. spalio 24 d. išreikštu patvirtinimu, kad jie visi pripažįsta Europos tinkamo administravimo kodeksą ir svarstys, kaip geriausiai apie jį informuoti (žr. toliau 4.1 skyrių).

6. „Kiek įmanoma, ombudsmenas kartu su atitinkama institucija ar įstaiga stengiasi rasti sprendimą, kaip pašalinti netinkamo administravimo atvejį ir patenkinti skundą.“

7. „Nustatęs netinkamo administravimo atvejį, ombudsmenas stengiasi bendradarbiauti su atitinkama institucija, kad rastų draugišką sprendimą tokiame atveju pašalinti ir patenkinti pareiškėją.“

2.4 Skundų priimtinumas ir pagrindas pradėti tyrimą

Kad ombudsmenas pradėtų tyrimą, skundas privalo atitikti toliau išvardytus priimtino kriterijus. Pagal šiuos kriterijus, nurodytus atitinkamuose Statuto straipsniuose, reikalaujama:

1. iš skundo turi būti įmanoma nustatyti skundą pateikusį asmenį ir skundo objektą (Statuto 2 str. 3 dalis);
2. ombudsmenas negali kištis į teismų bylas ar ginčyti teismo nutarties teisingumą (Statuto 1 str. 3 dalis);
3. skundas turi būti pateiktas per dvejus metus nuo tos dienos, kai pareiškėjas sužinojo apie faktus, kuriais grindžia savo skundą (Statuto 2 str. 4 dalis);
4. skundas gali būti pateiktas tik po to, kai laikantis atitinkamų administracinių procedūrų dėl jo objekto buvo kreiptasi į atitinkamą instituciją ar įstaigą (Statuto 2 str. 4 dalis); ir
5. skundų dėl Bendrijos institucijų ir įstaigų bei jų pareigūnų ar kitų tarnautojų darbo santykių negalima pateikti tol, kol atitinkamas asmuo neišnaudojo visų vidaus administracinių galimybių prašymams ir skundams pateikti (Statuto 2 str. 8 dalis).

Skundas, dėl kurio pagal taikomą administracinę tvarką prieš tai nesikreipta į atitinkamą instituciją

Skundo pareiškėjas kreipėsi į ombudsmeną ir pranešė, kad Nyderlandų ir Vokietijos pasienyje, Fečau mieste, Nyderlandų valdžios institucijos vykdo nuolatinę sienos kontrolę. Jis teigė, kad patikrinimai nuolat vykdomi piko valandomis ir dėl to susidaro transporto spūstys. Jis tvirtino, kad kontrolė laikytina tyčiniu Šengeno sutarčių nesilaikymu ir pareiškė, kad Nyderlanduose trūksta šių sutarčių įgyvendinimo kontrolės. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisija yra įstaiga, atsakinga už Šengeno sutarčių įgyvendinimo kontrolę, šis skundas buvo laikomas nukreiptu prieš Komisiją.

Atsižvelgiant į faktą, kad skundo pareiškėjas akivaizdžiai dar nebuvo kreipęsis į Komisiją, nuspręsta, kad skundas nepriimtinas, nes prieš tai pagal atitinkamą administracinę tvarką nebuvo kreiptasi į atitinkamą instituciją. Skundo pareiškėjas buvo informuotas, kad jei po to, kai jis kreiptųsi, Komisija neatsakytų per protingą terminą arba jos atsakymas nebūtų patenkinamas, jis galėtų teikti naują skundą ombudsmenui.

817/2008/BEH ■

EB steigimo sutarties 195 straipsnyje nurodyta, kad ombudsmenas „atlieka tyrimus, kurie, jo manymu, yra pagrįsti“. Siekiant nesukelti skundo pareiškėjams nepagrįstų lūkesčių ir užtikrinti

Siekiant nesukelti skundo pareiškėjams nepagrįstų lūkesčių ir užtikrinti geriausią išteklių naudojimą, visi priimtini skundai išsamiai ištiriami ir patikrinama, ar esama pagrįstos galimybės, kad tyrimo rezultatas bus teigiamas.

geriausią išteklių naudojimą visi priimtini skundai išsamiai ištiriami ir patikrinama, ar esama pagrįstos galimybės, kad tyrimo rezultatas bus teigiamas. Jei ne, ombudsmenas nutraukia bylą, nesant pakankamo pagrindo pradėti tyrimą. Ombudsmenas taip pat laikosi nuomonės, kad tuo atveju, jei skundą, pateiktą kaip peticiją, jau nagrinėjo Europos Parlamento Peticijų komitetas,

ombudsmenui nėra pagrindo imtis tyrimo, nebent pateikta naujų faktų. Būtina pažymėti, kad iš visų 2008 m. nagrinėtų priimtinių skundų 44 % įvertinti kaip neturintys pagrindo pradėti tyrimą.

Skundai, kuriuos pradėti tirti nebuvo pagrindo

Graikijos pilietis pateikė skundą dėl, anot jo, „nepateisinamo“ asmens, dirbančio Komisijos atstovybės Graikijoje apsaugos bendrovėje, elgesio. Jis paprašė pranešti darbuotojo pavardę, imtis visų būtinų priemonių tinkamam šio darbuotojo elgesiui užtikrinti ir paaikškinti jam, jog jo pavyzdys sudarė labai neigiamą įspūdį apie Komisijos tarnybas.

Atstovybė atsakė skundo pareiškėjui, atsiprašė už minėto darbuotojo elgesį, pasiūlė padėti spręsti pradinį skundo pareiškėjo prašymą ir išreiškė viltį, kad šis incidentas nepa-

keis skundo pareiškėjo nuomonės apie ES. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija ėmėsi atitinkamų priemonių ir nėra pakankamo pagrindo pradėti tyrimą.

87/2008/VAV ■

2.5 Ombudsmeno procedūros

Visi ombudsmenui atsiųsti skundai įregistruojami ir apie jų gavimą skundo pareiškėjui paprastai pranešama per savaitę. Patvirtinimo laiške skundo pareiškėjui pranešama, kokia tvarka jo skundas bus svarstomas, skundo numeris ir skundą nagrinėjančio asmens pavardė bei telefono numeris.

Skundas išanalizuojamas, siekiant nustatyti, ar reikia pradėti tyrimą. Apie tokios analizės rezultatus skundo pareiškėjui paprastai pranešama per mėnesį. Jei tyrimas nepradedamas, skundo pareiškėjui nurodomos tokio sprendimo priežastys. Kai įmanoma, skundas perduodamas kitai institucijai arba skundo pareiškėjui nurodoma institucija, į kurią jis galėtų kreiptis.

Tyrimo metu skundo pareiškėjas informuojamas apie kiekvieną naują tyrimo etapą. Kai ombudsmenas nusprendžia baigti tyrimą, jis skundo pareiškėjui praneša apie tyrimo rezultatus ir savo išvadas. Ombudsmeno sprendimai nėra teisiškai įpareigojantys ir nesukuria skundo pareiškėjui arba skundžiamai institucijai ar įstaigai teisiškai vykdytinų teisių ar pareigų.

■ Supaprastintos tyrimo procedūros

Kaip alternatyvą rašytiniam galimo netinkamo administravimo atvejo tyrimui, siekdamas greitai išspręsti atitinkamą problemą, ombudsmenas taiko neformalias, lanksčias procedūras, jei atitinkama institucija ar įstaiga tam pritaria ir bendradarbiauja.

2008 m. išspręstas 101 skundas, ombudsmenui įsikišus pavykus gauti greitą atsakymą į neatsakytą laišką (išsamią informaciją apie procedūrą žr. *1998 m. metinio pranešimo* 2.9 skyriuje). Supaprastinta procedūra taip pat taikyta, pavyzdžiui, šioms šių metų ypač svarbioms byloms priskiriamoms byloms:

→→→ Komisija greitai ir pavyzdiniu būdu išsprendžia el. paštu vykusį ginčą

Mokslininkas pasiskundė ombudsmenui po to, kai jis el. paštu susiginčijo su Komisijos pareigūne. Ginčas iš esmės buvo susijęs su mokslininko pageidavimu akademiniam leidinyje pacituoti pareigūnės atsakymą į jai el. paštu atsiųstus kritinius klausimus. Komisijos pareigūnė griežtai tam prieštaravo. Išsamiai ištyręs skundą ombudsmenas nusprendė, kad galima rasti draugišką, neformalų sprendimą. Ir skundo pareiškėjas, ir Komisija išreiškė norą išbandyti šią galimybę.

Praėjus kiek mažiau nei mėnesiui skundo pareiškėjas informavo ombudsmeną, kad po susitikimo Komisijoje pasiektas teigiamas sprendimas. Ombudsmenas nutraukė bylą, pažymėjęs, kad institucija ją išsprendė, ir pagyręs greitą ir pavyzdinį būdą, kuriuo Komisija sutvarkė šį reikalą.

2672/2008/VL ■

→→→ Europos Bendrijų Teisingumo Teismo (EBTT) sekretoriato pateikta informacija

Austrijos pilietė išsiuntė laišką EBTT, tvirtindama, kad ji pageidauja iškelti bylą Austrijai už Bendrijos teisės pažeidimą. Teisingumo Teismo sekretoriatas ją informavo, kad Teisingumo Teismas turi teisę nagrinėti tokias bylas tik tada, kai jas pateikia Komisija arba vals-

tybė narė. Jai patarta kreiptis į Komisiją. Pilietė kreipėsi į ombudsmeną, skųsdamasi, kad sekretoriato darbuotojai jai nenurodė, koku adresu kreiptis į Komisiją.

Ombudsmeno tarnyba kreipėsi į sekretoriato darbuotojus telefonu ir šie išsiuntė skundo pareiškėjai raštą su išsamesne informacija. Be to, sekretoriato darbuotojai pranešė ombudsmenui, kad įtraukė šią papildomą informaciją į panašiais atvejais siunčiamų laiškų turinį.

2448/2008/WP ■

■ Tyrimo pradžia

Ombudsmenui nusprendus pradėti rašytinį tyrimą, skundas pirmiausia persiunčiamas skundžiamai institucijai arba įstaigai, jos paprašant atsiųsti savo nuomonę ombudsmenui, paprastai per tris kalendorinius mėnesius. 2004 m. Europos Parlamentas ir Komisija sutiko, kad skundams dėl atsisakymo leisti susipažinti su dokumentais būtų nustatytas trumpesnis laikas, t. y. du mėnesiai.

■ Teisingas skundo nagrinėjimas

Vadovaudamasis teisingo skundo nagrinėjimo principu, ombudsmenas, sprenddamas dėl skundo, negali remtis informacija, esančia pareiškėjo arba skundžiamos Bendrijos institucijos arba įstaigos atsiųstuose dokumentuose, jei kita šalis neturėjo galimybės susipažinti su tais dokumentais ir pareikšti savo nuomonės dėl jų.

Todėl ombudsmenas siunčia skundo pareiškėjui Bendrijos institucijos arba įstaigos nuomonę ir prašo pateikti savo pastabas. Ta pati procedūra taikoma ir tais atvejais, kai reikia atlikti tolesnį skundo tyrimą.

Nei Sutartyje, nei Statute nėra numatyta apeliacinių skundų ar kitokių priemonių, taikytinų ombudsmeno sprendimams, susijusiems su skundo nagrinėjimu ar tyrimo baigtimi. Tačiau kaip ir visoms kitoms Bendrijos institucijoms ir įstaigoms ombudsmenui galima pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo pagal EB sutarties 288 straipsnį. Iš esmės tokį ieškinį galima pateikti Bendrijos teismams motyvuojant tuo, kad ombudsmenas skundą išnagrinėjo netinkamai⁸.

■ Dokumentų tikrinimas ir liudytojų apklausa

Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Bendrijos institucijos ir įstaigos ombudsmenui pateiktų bet kurią jo prašomą informaciją ir leistų susipažinti su atitinkamais dokumentais. 2008 m. persvarsčius Statutą, institucijos ir įstaigos nebegali atsisakyti leisti susipažinti su dokumentais „dėl tinkamai pagrįstų slaptumo priežasčių“.

Ombudsmeno teisė susipažinti su dokumentais leidžia jam patikrinti, ar skundžiamos Bendrijos institucijos ar įstaigos pateikta informacija yra išsami ir tiksli. Tokia ombudsmeno teisė skundo pareiškėjui ir visuomenei yra svarbi garantija, kad ombudsmenas galės atlikti nuodugnų ir išsamų tyrimą. 2008 m. ombudsmenas teise susipažinti su institucijų dokumentais pasinaudojo 16 kartų.

Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 2 dalyje taip pat nurodyta, kad ombudsmeno reikalavimu Bendrijos institucijų ir įstaigų pareigūnai bei kiti tarnautojai privalo duoti parodymus. Vėlg, po 2008 m. statuto persvarstymo ES pareigūnai, duodantys parodymus ombudsmenui, nebeturi kalbėti „savo administracijos vardu ir vadovaudamiesi administracijos pateiktais nurodymais“. Tačiau jie ir toliau saistomi atitinkamų Tarnybos nuostatų taisyklių, būtent pareiga saugoti profesinę paslaptį. 2008 m. ombudsmenas nepasinaudojo teise apklausti liudytojus.

8. Žr., pavyzdžiui, bylą T-412/05 *M prieš ombudsmeną*, 2008 m. rugsėjo 24 d. sprendimas, dar nepaskelbtas rinkinyje (toliau — dar nepaskelbtas).

Persvarsčius Statutą, išaiškinta ir sugriežtinta ombudsmeno pareiga saugoti dokumentų ir informacijos konfidencialumą. Iš dalies pakeistame Statute numatyta, kad galimybė ombudsmenui susipažinti su įslaptinta informacija ar dokumentais, ypač slapto pobūdžio dokumentais, kaip apibrėžta Reglamento Nr. 1049/2001⁹ 9 straipsnyje, turi būti suteikiama laikantis atitinkamos Bendrijos institucijos ar įstaigos saugumo taisyklių. Tokią įslaptintą informaciją ar dokumentus teikiančios institucijos ar įstaigos informuoja ombudsmeną apie įslaptinimą. Be to, ombudsmenas iš anksto susitaria su atitinkama institucija ar įstaiga dėl įslaptintai informacijai ar dokumentams ir kitai informacijai, kurios atžvilgiu galioja pareiga saugoti profesinę paslaptį, taikomos tvarkos sąlygų.

■ Atvira procedūra

Skundai ombudsmenui nagrinėjami viešai, jei skundo pareiškėjas neprašo nagrinėti jo skundo slapta.

Įgyvendinimo nuostatų 13 straipsnyje nurodyta, jog skundo pareiškėjas turi teisę susipažinti su ombudsmeno dokumentų byla, susijusia su jo skundu. Įgyvendinimo nuostatų 14 straipsnyje nustatyta, kad visuomenė turi teisę susipažinti su ombudsmeno turimais dokumentais. 2008 m. gruodžio 3 d. sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamos 2.2 skyriuje minėtos įgyvendinimo nuostatos, apima 13 ir 14 straipsnių pakeitimus, kurie skirti suderinti ombudsmeno veiklą su naujomis aplinkybėmis, atsiradusiomis pakeitus jo Statutą.

---

9. 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

Skundai
ir tyrimai

ŠIAME skyriuje pateikiama 2008 m. nagrinėtų skundų ir atliktų tyrimų apžvalga. Ji pradedama nagrinėtų skundų apžvalga. Toliau apžvelgiami darbai, atlikti vykdant tyrimus, įskaitant gautus rezultatus ir bylų pavyzdžius. Po ombudsmeno išskirtų ypač svarbių bylų skyriaus pateikiama teminė analizė, apimanti svarbiausias 2008 m. išvadas teisės klausimais ir ombudsmeno sprendimuose nurodytus faktus. Skyrius baigiamas skundų, nepatenkančių į ombudsmeno įgaliojimų sritį, tolesnio tvarkymo apžvalga.

3.1 Išnagrinėtų skundų apžvalga

2008 m. ombudsmenas įregistravo¹ 3 406 skundus, palyginti su 3 211 skundų, įregistruotų 2007 m. Iš viso ištirti 3 346 skundai², o 2007 m. ištirti 3 265 skundai. Nustatyta, kad iš visų išnagrinėtų skundų 24 % (802 skundai) buvo priskirtini Europos ombudsmeno įgaliojimų sričiai.

Reaguojant į skundus iš viso pradėti 293 nauji tyrimai, o dar trys tyrimai pradėti ombudsmeno iniciatyva (atitinkamai 2007 m. — 303 tyrimai ir šeši tyrimai savo iniciatyva).

3.1 lentelė. 2008 m. nagrinėti atvejai

Įregistruoti skundai	3 406
Išnagrinėti skundai	3 346
Skundai, patenkantys į Europos ombudsmeno įgaliojimų sritį	802
Iš jų:	281 nepriimtinas 228 priimtini, bet nėra pagrindo pradėti tyrimą 293 tyrimai pradėti remiantis skundais
Remiantis skundais pradėti tyrimai	293
Savo iniciatyva pradėti tyrimai	3
Baigti tyrimai	355
Iš jų:	144 iš 2008 m. 102 iš 2007 m. 109 iš ankstesnių metų

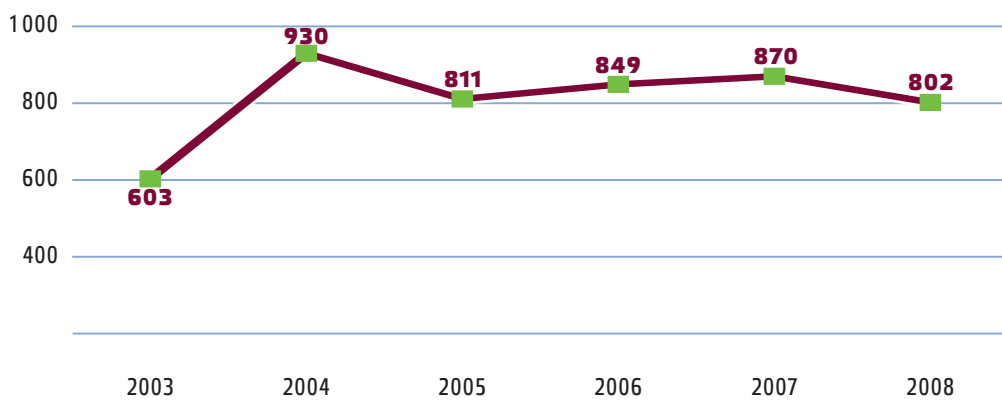
1. Šiais metais Europos ombudsmeno metiniame pranešime naudojama statistinė kategorija „įregistruoti skundai“, o ne „gauti skundai“, kad būtų galima atskirti atitinkamais kalendoriniais metais faktiškai užregistruotus skundus nuo skundų, gautų tuo pačiu laikotarpiu, tačiau įregistruotų kitais metais.

2. Statistinė kategorija „išnagrinėtas“ reiškia, kad atlikta analizė, skirta nustatyti, ar skundas (i) patenka į ombudsmeno įgaliojimų sritį, (ii) atitinka priimtumo kriterijus, ir (iii) suteikia pagrindą pradėti tyrimą. Dėl šiam tikslui reikalingo laiko atitinkamais metais „išnagrinėtų“ skundų skaičius skiriasi nuo tais pačiais metais „įregistruotų“ skundų skaičiaus.

Ombudsmenas 2008 m. baigė rekordiškai daug tyrimų — 355 (2007 m. — 351 tyrimą). Iš šio skaičiaus 144 tyrimai įregistruoti 2008 m., 102 tyrimai pradėti 2007 m., o 109 — ankstesniais metais.

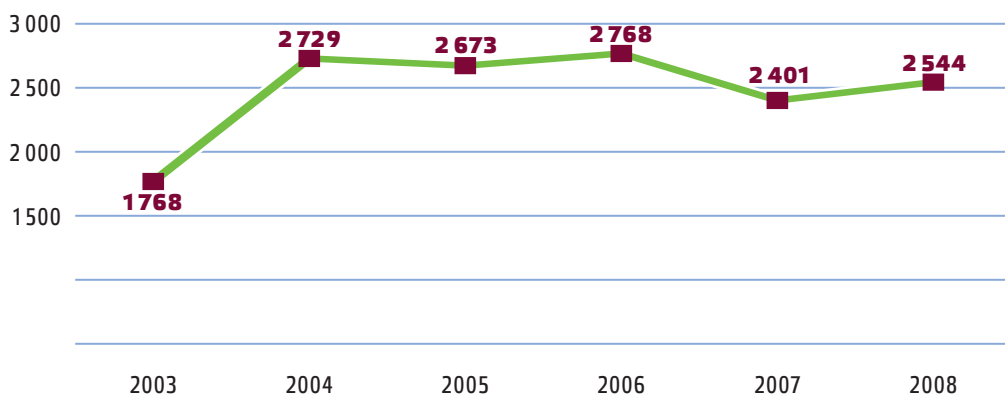
Kaip matyti iš 3.1 pav.³, į ombudsmeno įgaliojimų sritį patenkančių skundų skaičius per pastaruosius penkerius metus išaugo nuo 603 skundų 2003 m. iki 802 skundų 2008 m. Daugiausia skundų įregistruota 2004 m. (930 skundų), antrieji pagal skundų skaičių — 2007 m. — 870 skundų.

3.1 pav. 2003-2008 m. skundų, patenkančių į įgaliojimų sritį, skaičius

Kaip parodyta 3.2 pav.⁴, į ombudsmeno įgaliojimų sritį nepatenkančių skundų skaičius 2008 m. išaugo iki 2 544 skundų (2007 m. buvo 2 401 skundas). Šis skaičius vis dar mažesnis už 2004, 2005 ir 2006 m. pasiektus didžiausius skundų skaičius — atitinkamai 2 729, 2 673 ir 2 768 skundus.

3.2 pav. 2003-2008 m. skundų, nepatenkančių į įgaliojimų sritį, skaičius

Apskritai 2008 m. skundų skaičius patvirtina bendrą tendenciją, kad apytiksliai nusistovi istoriškai didelis skundų skaičius, pasiektas po 2004 m. Europos Sąjungos plėtros etapo.

3. Reikėtų pažymėti, kad 2005 m. 335 skundai, kurie pateko į ombudsmeno įgaliojimų sritį, buvo susiję su tuo pačiu klausimu. Kad būtų įmanoma kuo tiksliau palyginti skirtingų metų rezultatus, šie skundai atskirai įtraukti į 3.1 pav., skaičiuojant tik vienuolika skundų.

4. Reikėtų pažymėti, kad 2006 m. 281 skundas, kuris nepateko į ombudsmeno įgaliojimų sritį, buvo susijęs su tuo pačiu klausimu. Kad būtų įmanoma kuo tiksliau palyginti skirtingų metų rezultatus, šie skundai atskirai įtraukti į 3.2 pav., skaičiuojant tik vienuolika skundų.

3.2 lentelėje pateikiama 2008 m. užregistruotų skundų geografinės kilmės apžvalga. Vokietija, pagal gyventojų skaičių didžiausia ES valstybė, pateikė daugiausia skundų, ją vejasi Ispanija, Lenkija ir Prancūzija. Tačiau daugiausia pateiktų skundų tenka vienam Maltos, Liuksemburgo, Kipro ir Belgijos gyventojui.

3.2 lentelė. 2008 m. užregistruotų skundų geografinė kilmė

Valstybė	Skundų skaičius	Proc., palyginti su bendru skundų skaičiumi	Proc., palyginti su ES gyventojų skaičiumi	Santykis
Malta	36	1,1	0,1	11,0
Liuksemburgas	33	1,0	0,1	10,0
Kipras	35	1,0	0,2	5,0
Belgija	229	6,7	2,1	3,2
Slovėnija	41	1,2	0,4	3,0
Austrija	108	3,2	1,7	1,9
Airija	45	1,3	0,9	1,4
Graikija	110	3,2	2,3	1,4
Bulgarija	74	2,2	1,6	1,4
Portugalija	95	2,8	2,1	1,3
Suomija	49	1,4	1,1	1,3
Ispanija	352	10,3	9,0	1,1
Lenkija	270	7,9	7,7	1,0
Latvija	18	0,5	0,5	1,0
Vokietija	546	16,0	16,6	1,0
Čekija	66	1,9	2,1	0,9
Švedija	52	1,5	1,8	0,8
Slovakija	29	0,9	1,1	0,8
Vengrija	46	1,4	2,0	0,7
Nyderlandai	78	2,3	3,3	0,7
Estija	7	0,2	0,3	0,7
Danija	23	0,7	1,1	0,6
Rumunija	97	2,8	4,4	0,6
Prancūzija	240	7,0	12,8	0,5
Italija	219	6,4	11,9	0,5
Jungtinė Karalystė	197	5,8	12,3	0,5
Lietuva	11	0,3	0,7	0,4
Kitos	221	6,5		
Nežinoma	79	2,3		

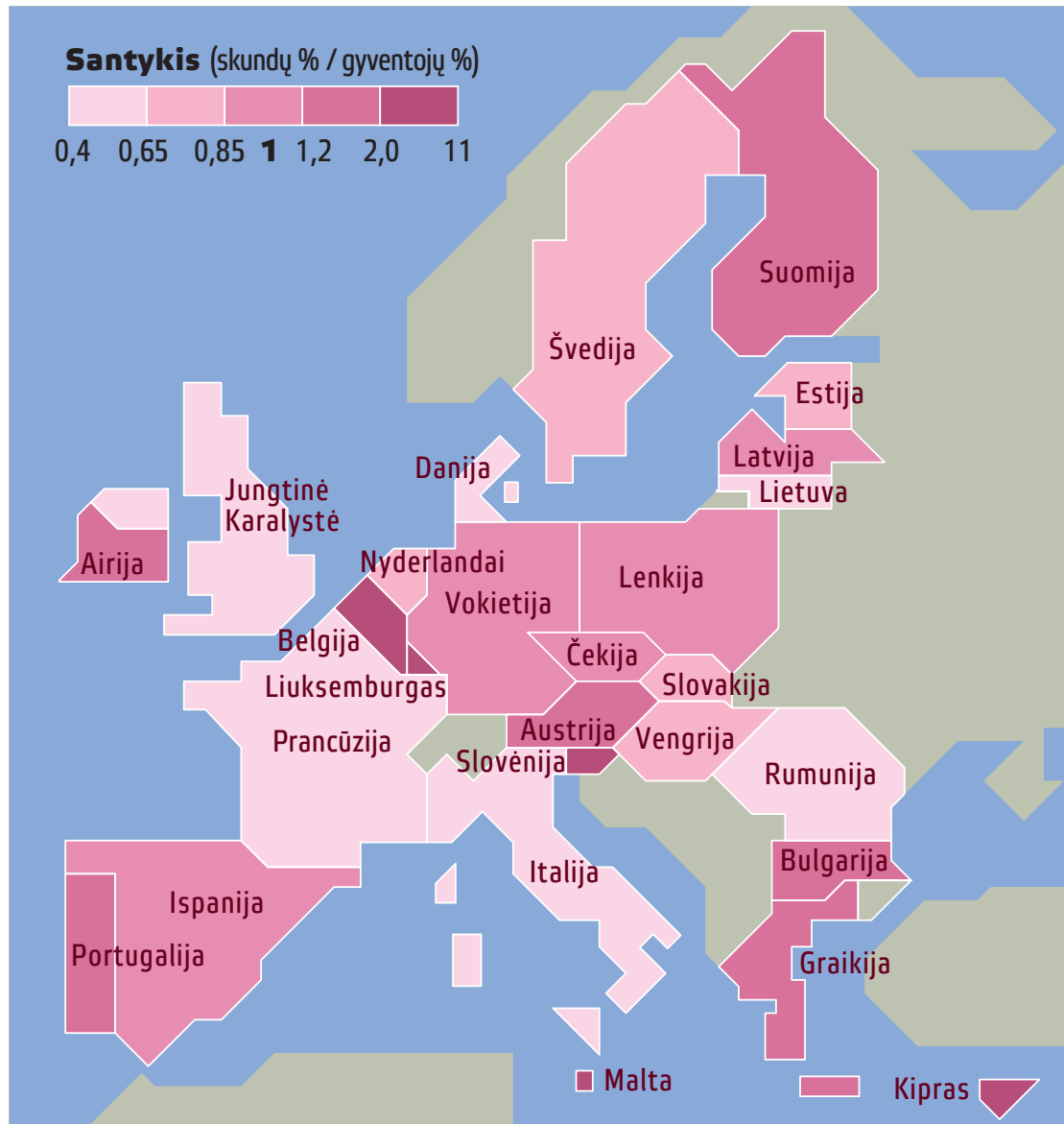
PASTABA Skundų santykis apskaičiuojamas dalijant skundų iš kiekvienos valstybės narės skaičiaus procentą iš procento, kurį jos gyventojai sudaro bendrame ES gyventojų skaičiuje. Didesnis kaip 1,0 santykis rodo, kad ta šalis pateikė daugiau skundų ombudsmeniui, nei būtų galima tikėtis atsižvelgiant į jos gyventojų skaičių.

2008 m. 12 valstybių narių pateikė daugiau skundų, negu būtų galima tikėtis, atsižvelgiant į jų gyventojų skaičių, 12 pateikė mažiau, o trijų šalių pateiktas skundų skaičius atspindėjo jų gyven-
tojų skaičių.

Žemiau pateiktame žemėlapyje parodyta, kokia kiekvienoje valstybėje narėje yra tikimybė, kad jos gyventojai skųsis Europos ombudsmenui. Ji pagrįsta skundų iš kiekvienos valstybės narės skaičiumi, prilygintu jos gyventojų skaičiui (žr. pirmiau pateiktą paaiškinimą apie tai, kaip apskaičiuojamas šis santykis).

2008 m. užregistruotų skundų geografinė kilmė

Skundus Europos ombudsmenui galima teikti bet kuria iš 23 ES sutarties kalbų⁵. Remiantis 2006 m. lapkričio mėn. Europos ombudsmeno ir Ispanijos vyriausybės pasirašytu susitarimu, piliečiai taip

Skundus Europos ombudsmenui galima teikti bet kuria iš 23 ES sutarties kalbų.

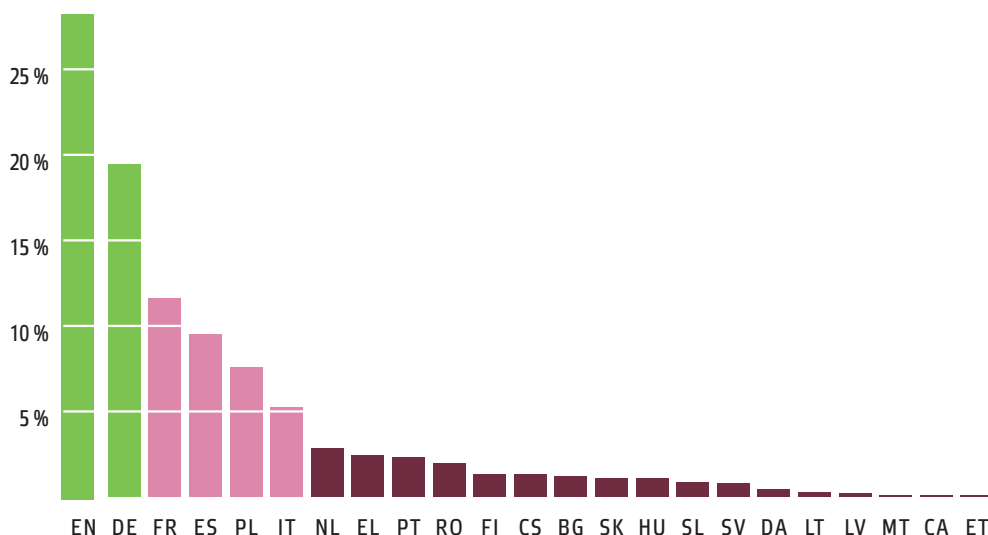
pat gali skųstis Europos ombudsmenui bet kuria Ispanijos regionų oficialia kalba (katalonų (valensiečių), galisų ir baskų)⁶. Kaip paro-

dyta 3.3 pav., 2008 m. daugiausia skundų pareiškėjų nusprendė skundus ombudsmenui pateikti anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis. Šiek tiek skundų pateikta latvių, maltiečių, katalonų ir estų kalbomis.

5. Bulgarių, čekų, danų, olandų, anglų, estų, suomių, prancūzų, vokiečių, graikų, vengrų, airių, italų, latvių, lietuvių, maltiečių, lenkų, portugalų, rumunų, slovākų, slovėnų, ispanų ir švedų.

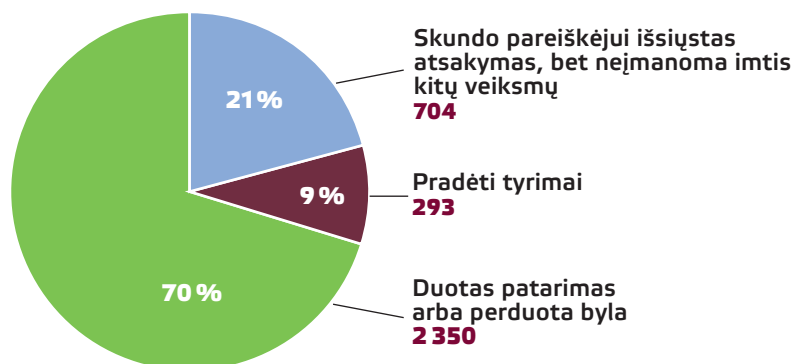
6. Pasirašydamas šį susitarimą, ombudsmenas atsižvelgė į 2005 m. birželio mėn. Europos Sąjungos Tarybos išvadą, kuriose numatomas šių kalbų vartojimas siekiant palengvinti Ispanijos piliečių susirašinėjimą su ES institucijomis.

3.3 pav. Skundų kalba

Kaip parodyta 3.4 pav., beveik 80 % atvejų ombudsmenas galėjo padėti skundo pareiškėjui, pradėdamas bylos tyrimą (9 % atvejų), perduodamas skundą atsakingai institucijai arba patardamas, kur kreiptis (70 %). 3.6 skyriuje pateikiama skundų, kurie buvo perduoti arba kurių atveju skundo pareiškėjui suteiktas patarimas, apžvalga. 21 % skundų, išnagrinėtų 2008 m., atveju skundo pareiškėjui buvo išsiųstas atsakymas, tačiau ombudsmenas nusprendė, kad nebuvo įmanoma imtis kitų veiksmų. Kai kuriais atvejais taip atsitiko todėl, kad skundo pareiškėjas nenurodė, ką jis norėjo apskųsti.

3.4 pav. Europos ombudsmeno veiklos pobūdis gavus skundus

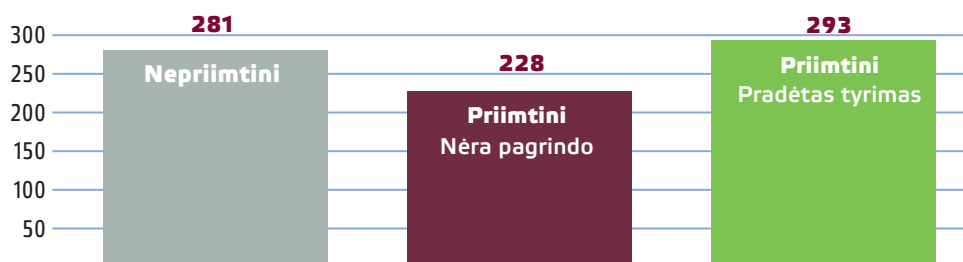

PASTABA Čia įtraukti 158 skundai, užregistruoti 2007 m. pabaigoje ir išnagrinėti 2008 m., ir neįtraukta 220 skundų, užregistruotų baigiantis 2008 m., nes metų pabaigoje jie vis dar buvo nagrinėjami sprendžiant, kokių veiksmų imtis.

3.2 Pradėtų tyrimų analizė⁷

Visi skundai, kurie, kaip nuspręsta, patenka į ombudsmeno įgaliojimų sritį, vėliau buvo analizuojami, siekiant nustatyti jų priimtinumą. Nustatyta, kad iš šių 802 skundų, patenkančių į įgaliojimų sritį, 281 buvo nepriimtinas, o kitų 228 skundų, kurie buvo priimtini, atveju, ombudsmenas neturėjo pagrindo pradėti tyrimą.

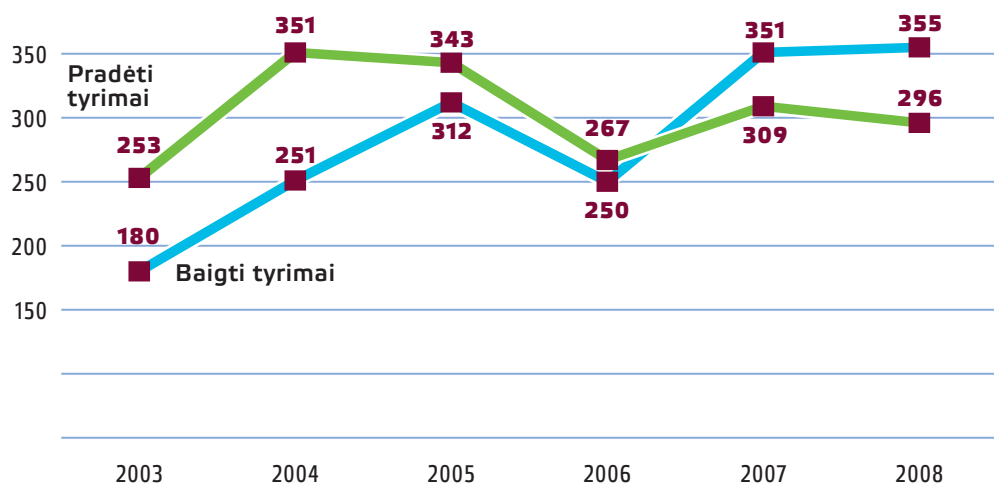
3.5 pav. Skundai, patenkantys į Europos ombudsmeno įgaliojimų sritį

Per metus reaguojant į skundus, iš viso pradėti 293 nauji tyrimai. Ombudsmenas taip pat pradėjo tris tyrimus savo iniciatyva.

Kaip parodyta 3.6 pav., 2008 m. pradėtų tyrimų skaičius (296) yra truputį mažesnis už 2007 m. (309), 2005 m. (343) ir 2004 m. (351) skaičių, tačiau didesnis už 2006 m. (267) ir 2003 m. (253) skaičių. Baigti tyrimai bus analizuojami 3.3 skyriuje.

3.6 pav. Tyrimų skaičiaus pokyčiai

7. Reikėtų pažymėti, kad analizė šiame skyriuje pagrįsta 2008 m. pradėtų tyrimų skaičiumi, o ne (kaip praėjusiais metais) bendru per metus išnagrinėtų tyrimų skaičiumi (t. y. įskaitant bylas, perkeltas į šiuos metus iš praėjusių metų). Šis naujas statistikos apskaičiavimo metodas turėtų padėti geriau nustatyti metų tendencijas.

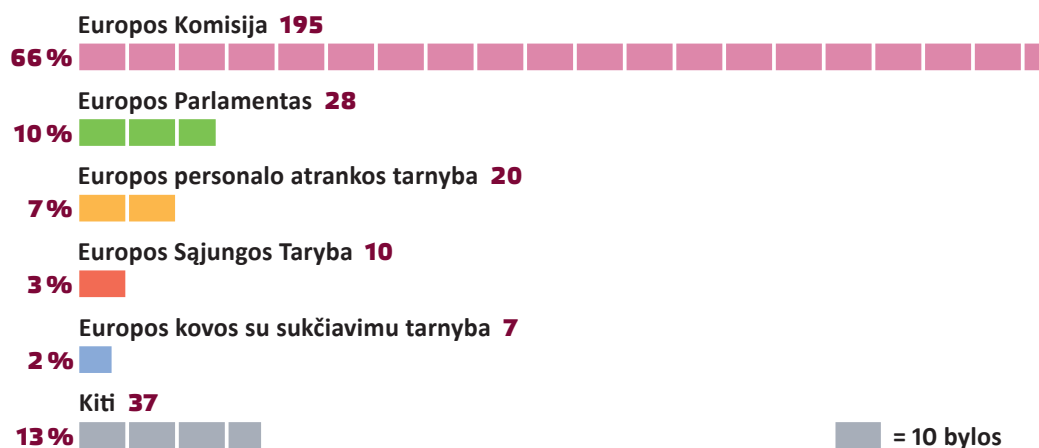
Iš viso 74 % skundų, dėl kurių pradėti tyrimai, pateikė pavieniai piliečiai, o 26 % skundų — bendrovės ir asociacijos.

3.3 lentelė. Skundų, dėl kurių pradėti tyrimai, pareiškėjai

Bendrovės ir asociacijos	26 % (75)
Piliečiai	74 % (218)

Dauguma 2008 m. ombudsmeno pradėtų tyrimų buvo susiję su Europos Komisija (66 %). Kadangi Komisija yra pagrindinė Bendrijos institucija, priimanti tiesioginės įtakos piliečiams turinčius sprendimus, nereikėtų stebėtis, kad ji yra pagrindinis piliečių skundų objektas. Skundų pareiškėjai taip pat kreipėsi dėl Europos Parlamento (10 %), Europos personalo atrankos tarnybos (7 %), Tarybos (3 %) ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) (2 %)⁸ administravimo veiklos. Dvidešimt kitų ES institucijų ir įstaigų tapo dar 37 tyrimų objektu⁹.

3.7 pav. Tiriamos institucijos ir įstaigos

PASTABA Vienoje byloje tas pats tyrimas buvo susijęs su dviem institucijomis, todėl bendra procentinė dalis yra didesnė nei 100 %.

Pagrindiniai įtariamo netinkamo administravimo atvejai 2008 m. pradėtuose tyrimuose buvo susiję su skaidrumo stoka, įskaitant atsisakymą suteikti informaciją (36 % visų tyrimų), nesąžiningumu arba piktnaudžiavimu valdžia (20 %), netinkamomis procedūromis (9 %), aplaidumu (8 %), nepateisinamu vilkinimu (8 %), teisinėmis klaidomis (7 %), diskriminacija (5 %) ir įsipareigojimų vykdymo neužtikrinimu, t. y. Europos Komisijos negebėjimu atlikti Sutarties sergėtojos vaidmens valstybių narių atžvilgiu (5 %).

8. Kalbant apie galimus su ombudsmenu susijusius OLAF tyrimus reikia pažymėti, kad 2008 m. birželio 2 d. ombudsmenas prisijungė prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl OLAF atliekamų vidaus tyrimų. Tą pačią dieną ombudsmenas priėmė sprendimą dėl vidaus tyrimų, susijusių su sukčiavimu, korupcijos ir bet kokios neteisėtos veiklos, žalingos Bendrijos interesams, prevencija, sąlygų.

9. Europos centrinis bankas (4 tyrimai), Europos vaistų agentūra (4), Europos Bendrijų Teisingumo Teismas (3), Europos Sąjungos regionų komitetas (3), Europolas (3), Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (3), Europos profesinio mokymo plėtos centras (2), Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (2), Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras (2), Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (1), Europos investicijų bankas (1), Europos Bendrijų ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (1), Europos aviacijos saugos agentūra (1), Europos cheminių medžiagų agentūra (1), Europos rekonstrukcijos agentūra (1), Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (1), Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (1), Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energijos gamybos bendroji įmonė (1), Konkurencingumo ir inovacijų vykdomoji įstaiga (1), Euratomo tiekimo agentūra (1).

3.8 pav. Įtariamo netinkamo administravimo rūšys

PASTABA Kai kuriose bylose tame pačiame tyrime nagrinėtos dvi ar daugiau netinkamo administravimo rūšių, todėl bendra procentinė dalis didesnė nei 100 %.

3.3 Ombudsmeno tyrimų išvados

Kaip matyti iš 3.6 pav., ombudsmenas 2008 m. baigė rekordiškai daug tyrimų (355). Šis skaičius beveik du kartus viršija 2007 m. baigtų tyrimų skaičių. Iš jų 352 pradėti gavus skundą ir trys — savo iniciatyva.

Dauguma tyrimų, kuriuos ombudsmenas baigė 2008 m., buvo išnagrinėti per metus (52 %). Daugiau kaip trečdalis (36 %) užbaigti per tris mėnesius. Čia įskaičiuojami atvejai, kuriuos ombudsmenas

Ombudsmenas 2008 m. baigė rekordiškai daug tyrimų (355). Dauguma tyrimų, kuriuos ombudsmenas baigė 2008 m., buvo išnagrinėti per metus (52 %).

galėjo išspręsti labai greitai, pavyzdžiui, paskambinęs atitinkamai institucijai ir pasiūlęs sprendimą¹⁰ (žr. 2.5 skyrių). Beveik 70 % tyrimų baigti per 18 mėnesių, o kitos bylos užtruko ilgiau, nes buvo sudėtingos arba vėlavo atsakymai. Vidutiniškai skundai išnagrinėti

per 13 mėnesių. Ombudsmenas siekia 2009 m. toliau gerinti institucijos darbą ir skundus išnagrinėti netgi per dar trumpesnį laiką. Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad baigtas papildomas darbas, kurio prireikė smarkiai padaugėjus skundų nuo 2004 m.

3.4 lentelė. 2008 m. atlikus tyrimą baigtos nagrinėti bylos

Vidutinė tyrimo trukmė	13 mėnesių
Per 3 mėnesius baigtos nagrinėti bylos	36 %
Per 12 mėnesių baigtos nagrinėti bylos	52 %
Per 18 mėnesių baigtos nagrinėti bylos	68 %

PASTABA Šie skaičiai pagrįsti mėnesiais, kuriuos sudaro 30 dienų. Reikia pažymėti, kad procentiniai dydžiai išreiškia bendrą skaičių.

10. Įtraukti ir atvejai, kuriais ombudsmenas būtų atlikęs tyrimą, jei skundo pareiškėjas nebūtų atsiėmęs skundo, ir atvejai, kuriais ombudsmenas negalėjo atlikti tyrimo, nes skundo pareiškėjas nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą.

Kaip matyti iš 3.9 pav., skundo pareiškėjui palankus rezultatas 2008 m. lengvai pasiektas 129 baigtose nagrinėti bylose (iš viso 36 %). Šias bylas arba išsprendė institucija, arba susitarta dėl draugiško sprendimo. 2007 m. tokių bylų buvo 134. Dar 101 byloje klausimas išspręstas be papildomo tyrimo, o 110 bylų ombudsmenas netinkamo administravimo nenustatė. Ombudsmenas padarė išvadą, kad netinkamas administravimas nustatytas 53 atvejais, tačiau, nepaisant to, jis galėjo pasiekti skundo pareiškėjui palankų rezultatą aštuoniais atvejais, nes buvo pritarta rekomendacijos projektui, kurį jis pateikė atitinkamai institucijai (žr. 3.10 pav.). Šios išvados išsamiau aprašytos toliau¹¹.

3.9 pav. Baigtų tyrimų rezultatai

PASTABA Kai kuriais atvejais tyrimai užbaigti išnagrinėjus dvi ir daugiau skundo pateikimo priežasčių, todėl bendra procentinė dalis didesnė nei 100 %.

■ Netinkamo administravimo nenustatyta

2008 m. 110 bylų baigtos nagrinėti, nenustačius netinkamo administravimo. Tai nebūtinai reiškia neigiamą rezultatą skundo pareiškėjui, kuris iš skundžiamos institucijos ar įstaigos bent jau gauna išsamų paaiškinimą apie tai, ką ji tuo klausimu yra padariusi, ir ombudsmeno atliktą nepriklausomą atvejo analizę. Be to, tokia išvada laikoma akivaizdžiu įrodymu, kad atitinkama institucija ar įstaiga veikia, laikydamasi tinkamo administravimo principų.

Pažeidimai, padaryti rengiant architektūros projektų konkursą Austrijoje

Austrijos architektas pasiskundė ombudsmenui dėl to, kaip Komisija nagrinėjo jo skundą dėl pažeidimo. Savo skunde Komisijai architektas pareiškė, kad Austrija, vykdydama architektūros projektų konkursus, pažeidė viešųjų paslaugų pirkimo sutarčių sudarymą reglamentuojančias Bendrijos teisės nuostatas. Nors Komisija patvirtino, kad Bendrijos teisė buvo pažeista, ji nusprendė nesiimti jokių tolesnių veiksmų, nurodydama Austrijos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimus, kurie, jos nuomone, užtikrino, kad tokie atvejai ateityje nebesikartotų. Ombudsmenas suprato skundo pareiškėjo nepasitenkinimą Komisijos sprendimu nesiimti tolesnių veiksmų po to, kai ji beveik penkerius metus nagrinėjo šį klausimą. Tačiau jis priminė, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, Komisija savo nuožiūra sprendžia, ar iškelti bylą teisme, ar ne. Jo nuomone, Komisijos argumentai buvo įtikinami ir jis nutraukė bylą padaręs išvadą, kad netinkamo administravimo nenustatyta.

3570/2005/WP ■

11. Ši analizė pagrįsta 2008 m. baigtais tyrimais. Jei tyrime nagrinėtas daugiau kaip vienas įtarimas ar skundas, ombudsmeno išvadų skaičius galėjo padidėti.

■ Atvejai, kai klausimą išsprendė pačios institucijos, ir draugiški sprendimai

Esant galimybei, Europos ombudsmenas siekia ir skundo pareiškėjui, ir skundžiamai institucijai palankaus rezultato. Bendrijos institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas būtinas, siekiant tokių

Esant galimybei, Europos ombudsmenas siekia ir skundo pareiškėjui, ir skundžiamai institucijai palankaus rezultato.

rezultatų, kurie padeda sutvirtinti institucijų ir piliečių ryšius bei išvengti brangaus ir daug laiko reikalaujančio bylinėjimosi.

2008 m. po to, kai ombudsmenui buvo pateiktas skundas, institucijos ar įstaigos pačios išsprendė 125 bylas¹².

Išspręstas mokslinių tyrimų instituto ir Komisijos ginčas dėl mokėjimo

2004 m. Nyderlandų mokslinių tyrimų institutas pasirašė su Komisija susitarimą dėl dotacijos žmogaus gripo tyrimo projektui. 2006 m. gruodžio mėn. institutas kreipėsi į ombudsmeną tvirtindamas, kad Komisija nesumokėjo 288 000 EUR dalies. Komisija ginčijo, kad šios sumos nesumokėjo todėl, kad institutas dar nebuvo pateikęs tinkamos projekto biudžeto lentelės. Ombudsmenas išnagrinėjo atitinkamus dokumentus ir pažymėjo, kad Komisija tuo tarpu išsiuntė būtinus paaiškinimus institutui, kurie padėtų jam pateikti tokią biudžeto lentelę. Vėliau Komisija pranešė, kad išmokės galutinę sumą. Ombudsmenas pagyrė Komisiją už jos pastangas padėti institutui, pabrėždamas, kad tokį skundo pareiškėjų klausimų tvarkymą laiko tinkamo administravimo pavyzdžiu.

3794/2006/FOR ■

Jei tyrime preliminarai nustatomas netinkamo administravimo atvejis, ombudsmenas, jei įmanoma, stengiasi pasiekti draugišką sprendimą. Per metus draugiškas sprendimas rastas ketu-

Jei tyrime preliminarai nustatomas netinkamo administravimo atvejis, ombudsmenas, jei įmanoma, stengiasi pasiekti draugišką sprendimą.

riose bylose. 2008 m. pabaigoje vis dar buvo svarstomi 25 pasiūlymai siekti draugiško sprendimo.

Italijos valstybės pagalbos byloje ombudsmenas pasiekia draugišką sprendimą su Komisija

1993 m. Italijos laivybos įmonė pateikė skundą Komisijai dėl Sardinijos pagalbos schemos laivybos įmonėms. Skundo pareiškėja teigė, kad ši pagalbos schema diskriminavo įmones, kurios buvo įsteigtos Sardinijoje, o jų būstinės — kitur. 1997 m. Komisija padarė išvadą, kad pagalbos schema laikytina neteisėta valstybės pagalba, todėl nesuderinama su bendrąja rinka. 2000 m. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas dėl procedūrinių priežasčių anuliuojo Komisijos sprendimą. Tačiau Komisija nepriėmė naujo sprendimo. Italijos bendrovė pateikė skundą ombudsmenui. Ombudsmenas nusprendė, kad ilgas delsimas laikytinas netinkamu administravimu ir pasiūlė priimti draugišką sprendimą. 2007 m. gruodžio mėn. skundo pareiškėja informavo ombudsmeną, kad Komisija priėmė naują sprendimą.

2713/2006/IP (Konfidencialu) ■

Kartais draugišką sprendimą galima pasiekti, jei skundžiama institucija ar įstaiga skundo pareišk-

Kartais draugišką sprendimą galima pasiekti, jei skundžiama institucija ar įstaiga skundo pareiškėjui pasiūlo kompensaciją.

kėjui pasiūlo kompensaciją. Tokie pasiūlymai teikiami *ex gratia*, t. y. neprisiimant teisinės atsakomybės ir nesukuriant teisinio precedento.

12. Kaip minėta 2 skyriuje, 101 atveju ombudsmeno įsikišimas buvo sėkmingas — gautas greitas atsakymas į neatsakytą laišką.

→→→ Taryba sumoka kompensaciją už sudarytus nepatogumus

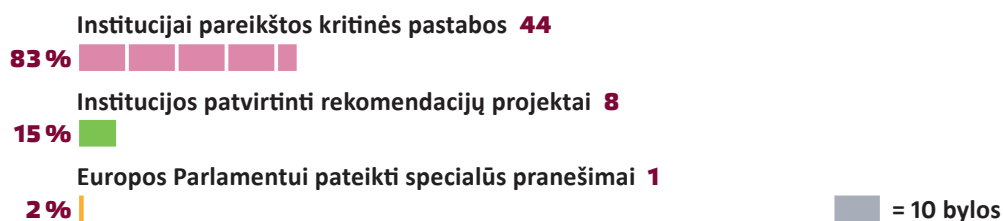
Taryba sutiko *ex gratia* sumokėti 1 000 EUR, pripažindama nepatogumus ir stresą, kurį patyrė skundo pareiškėjas. Iš pradžių Taryba skundo pareiškėjui pasiūlė vienų metų darbo sutartį, tačiau vėliau pakeitė sutarties sąlygas, supratusi, kad skundo pareiškėjui per šį laikotarpį sukaks 65 metai. Ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo, dėl, kaip tvirtino skundo pareiškėjas, diskriminacijos dėl amžiaus.

1162/2007/FOR (Konfidencialu) ■

■ Nustatytas netinkamas administravimas

Ombudsmenas padarė išvadą, kad 2008 m. netinkamo administravimo faktas nustatytas 15 % išnagrinėtų bylų. 44 tokiais atvejais byla baigta nagrinėti atitinkamai institucijai ar įstaigai pareiškus kritinę pastabą (2007 m. — 55 atvejai). Aštuonios bylos baigtos nagrinėti, atitinkamai institucijai pritarus ombudsmeno pateiktam rekomendacijos projektui. Vienu atveju, Komisijai nepritarus rekomendacijos projektui, ombudsmenas pateikė specialų pranešimą Europos Parlamentui. Šios išvados išsamiau nagrinėjamos toliau.

3.10 pav. Tyrimai, kuriuos atlikus, nustatytas netinkamo administravimo faktas

Kritinės pastabos

Kai draugiškas sprendimas neįmanomas arba jo nepavyksta pasiekti, ombudsmenas skundą baigia nagrinėti, skundžiamai institucijai arba įstaigai pareiškdamas kritinę pastabą, arba pateikdamas

Kai draugiškas sprendimas neįmanomas arba jo nepavyksta pasiekti, ombudsmenas skundą baigia nagrinėti, skundžiamai institucijai arba įstaigai pareiškdamas kritinę pastabą, arba pateikdamas rekomendacijos projektą.

rekomendacijos projektą. Kritinė pastaba paprastai pareiškama, kai (i) atitinkama institucija nebegali ištaisyti netinkamo administravimo atvejo, (ii) netinkamo administravimo atvejis yra pavienis ir neturi platesnio poveikio, ir (iii) kai tolesni Europos ombudsmeno veiksmai nereikalingi. Kritinė pastaba taip pat pareiškama,

jei ombudsmenas mano, kad nenaudinga teikti rekomendacijos projektą arba tais atvejais, kai skundžiama institucija ar įstaiga nepritaria rekomendacijos projektui, tačiau ombudsmenas nemano, kad tikslinga Europos Parlamentui teikti specialų pranešimą.

Kritinė pastaba pareiškėjui patvirtinama, kad jo ar jos skundas yra pagrįstas, o skundžiamai institucijai ar įstaigai nurodomos jos klaidos, kad ateityje ji galėtų išvengti netinkamo administravimo atvejų.

Nepagrįstas apribojimas teikti paraiškas tik tam tikromis kalbomis

Vokietijos asociacija ketino dalyvauti Komisijos rengiamame kankinimų aukų reabilitacijos projekto konkurse, kuris sudarė programos „Europos iniciatyva demokratijai ir žmogaus teisėms remti“ dalį. NVO kreipėsi į ombudsmeną ir pareiškė, kad Komisija reikalavo paraiškas teikti anglų, prancūzų arba ispanų kalbomis. Ji tvirtino, kad Komisija yra teisiškai įpareigota priimti konkurso paraiškas bet kuria oficialia ES kalba. Komisija pareiškė, kad vartojamų kalbų skaičių apribojo praktiniais sumetimais. Ombudsmenas šios bylos nagrinėjimą baigė pareiškdamas kritinę pastabą, kurioje padarė išvadą, kad Komisijos reika-

lavimas projekto paraiškas parengti anglų, prancūzų arba ispanų kalba, laikytinas netinkamo administravimo atveju.

259/2005/(PB)GG ■

Ginčytinas personalo išlaidų tinkamumas finansuoti žemės ūkio projekte

Vokietijos universitetas, kuris dalyvavo Bendrijos bendrai finansuojamame projekte, kreipėsi į ombudsmeną teigdamas, kad Komisija turėtų išsireikalausiti grąžinti avansą, sumokėtą Ispanijos universitetui, kuris iš pradžių buvo atsakingas už projekto koordinavimą. Ombudsmenui atliekant tyrimą paaiškėjo, kad kilo pagrįstų abejonių dėl personalo išlaidų, sudarančių 38 000 EUR, kurios turėjo paskatinti Komisiją atlikti papildomus patikrinimus. Kadangi Komisija atsisakė atlikti atitinkamus patikrinimus, ombudsmenas bylą nagrinėti baigė pareiškdamas kritinę pastabą, kurioje konstatavo, kad institucija visapusiškai ir tinkamai neišnagrinėjo skundo pareiškėjo pagrįstų argumentų dėl patvirtintų personalo išlaidų.

576/2005/GG ■

Kaltinimas nuolatinių paraiškų atmetimu elektroninių leidinių konkursuose

Nyderlandų bendrovė sukūrė ES elektroninių leidinių naršymo ir paieškos programinę įrangą. Ji pasiskundė ombudsmenui, kad, pasikeitus atsakingiems Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuro pareigūnams, konkursuose jos paraiškos buvo nuolat atmetamos. Bendrovė nurodė keturis atvejus, kuriuos ombudsmenas ištyrė. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras netinkamai peržiūrėjo pirmąją sutartį. Jis taip pat kritikavo biurą už tai, kad jis atmetė antros sutarties pratęsimo galimybę, remdamasis dviem akivaizdžiai nepagrįstomis ir klaidingomis priežastimis. Tačiau ombudsmenas padarė išvadą, kad pagrindo daryti išvadą, kad Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras nuolat siekė atmesti skundo pareiškėjo paraiškas, nebuvo.

1128/2004/GG ■

Galimybė visuomenei susipažinti su Europos Parlamento nariams mokamomis išmokomis

2005 m. Europos Parlamentas atsisakė suteikti žurnalistui informaciją apie penkių Maltai atstovaujančių Europos Parlamento narių išmokas, nurodydamas duomenų apsaugos motyvą. Žurnalistas pateikė skundą ombudsmenui ir pareiškė, kad mokesčių mokėtojai turi teisę žinoti, kaip Europos Parlamento nariai panaudoja viešąsias lėšas. Pasitaręs su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pritarė ombudsmeno nuomonei, ombudsmenas paragino Europos Parlamentą pateikti prašomą informaciją, nes visuomenė turi teisę susipažinti su dokumentais. Europos Parlamentas toliau laikėsi savo nuomonės, tačiau pareiškė, kad bendrąją informaciją apie Europos Parlamento narių gaunamas išmokas paskelbs savo interneto svetainėje ir užsiminė apie galimybę 2009 m. iš naujo įvertinti šį klausimą. Ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą, apgailestaudamas, kad Europos Parlamentas nesilaikė teisės aktų, kuriuos išaiškino Pirmosios instancijos teismas. Tačiau jis pasiūlydė Europos Parlamento sprendimu interneto svetainėje geriau informuoti visuomenę apie Europos Parlamento narių gaunamas išmokas.

3643/2005/(GK)WP ■

Kartais skundo pareiškėjas tik reikalauja, aiškiai ar numanomai, viešai pripažinti netinkamo administravimo faktą. Tokiais atvejais kritinė pastaba irgi yra tinkama kompensacija skundo pareiškėjui.

Kartais skundo pareiškėjas tik reikalauja, aiškiai ar numanomai, viešai pripažinti netinkamo administravimo faktą.

Tačiau atsižvelgiant į siekį gerinti piliečių ir Europos Sąjungos institucijų santykius, geresnio rezultato skundžiama institucija pasiekia pati pripažindama netinkamo administravimo faktą ir atsiprašydama už jį. Toks veiksmas taip pat parodo, kad institucija žino, ką padarė blogai, todėl gali išvengti panašaus netinkamo administravimo ateityje.

Lygiai taip, siekdamas gerinti ES institucijų darbą ateityje, ombudsmenas vis dažniau reikšdavo papildomas pastabas, jei išvelgdavo galimybę pagerinti administravimo kokybę. 2008 m. ombudsmenas papildomų pastabų pareiškė iš viso 41 atveju, įskaitant šį:

Skundo dėl pažeidimo nagrinėjimo vilkinimas

Ombudsmenas gavo skundą iš asmens dėl Komisijos nagrinėjamo skundo dėl pažeidimo, susijusio su Ispanijos kapitalo mokesčių didinimo teisės aktais. Jis pareiškė kritinę pastabą dėl to, kad Komisija tinkamai neinformavo skundo pareiškėjo, nusprendusi oficialiai pradėti pažeidimų procedūrą. Be to, ombudsmenas pareiškė papildomą pastabą, kurioje Komisijai buvo siūloma patobulinti savo procedūras.

3737/2006/(BM)JMA ■

Siekdamas užtikrinti, kad institucijos ir įstaigos pasimokytų iš savo klaidų ir ateityje išvengtų netinkamo administravimo, ombudsmenas 2008 m. savo interneto svetainėje paskelbė du tyrimus, kurių tikslas buvo nustatyti, kokių tolesnių priemonių ėmėsi institucijos, kurioms 2006 ir 2007 m. pareikštos kritinės ir papildomos pastabos. Šiuose tyrimuose ombudsmenas nurodė kelias bylas, kurios turėtų tapti pavyzdžiu kitoms institucijoms, kaip geriausiai reaguoti į kritines ir papildomas pastabas. Šias bylas jis pavadino ypač svarbiomis bylomis. Toliau pateikta jų santrauka. Ombudsmenas siekia kasmet informuoti visuomenę apie savo išvadas dėl tolesnių veiksmų, kurių institucijos ėmėsi reaguodamos į joms pareikštas kritines ir papildomas pastabas.

Veiksmai, kurių institucijos ėmėsi gavusios kritinių ar papildomų pastabų

→→→ 2007 m. tyrimo ypač svarbios bylos

Šešis 2007 m. ombudsmeno išnagrinėtų tolesnių veiksmų verta išskirti kaip ypač svarbias bylas. **Europos Parlamentas** ėmėsi kelių su nėštumu ir gimdymu susijusių iniciatyvų, siekdamas geriau taikyti vienodo požiūrio į konkursų kandidatus principą (3278/2004/ELB). **Komisija** žengė kelis konstruktyvius žingsnius, įskaitant naują konsultacinę paslaugą, sukurtą siekiant užtikrinti, kad mokslininkai jos Jungtinių tyrimų centre gautų tinkamos informacijos ir konsultacijų apie savas sutartinestis bei prievolės ir taikomą nacionalinę teisę (272/2005/DK). Be to, Komisija nustatė naujas taisykles, skirtas užpildyti spragą, susijusią su buvusių pareigūnų sutuoktinių, sergančių sunkiomis ligomis, sveikatos draudimu, ir sutiko paskelbti ir išplatinti brošiūrą, kurioje paaiškinamos naujosios taisyklės (368/2005/BM). **Europos centrinis bankas** reagavo į ombudsmeno pasiūlymus ir iš dalies pakeitė savo viešųjų pirkimų taisykles, apibrėždamas kiekvieno kriterijaus santykinį lyginamąjį svorį, skirtą ekonomiškai naudingiausiui pasiūlymui nustatyti (1137/2005/ID). **Europos investicijų bankas** apibrėžė savo tarnybų atsakomybę, susijusią su aplinkos dokumentais, sukūrė naujas bendrųjų paskolų procedūras, įskaitant banko tarnybų atliekamos aplinkos stebėsenos, ir pateikė daug konkrečių pavyzdžių, kaip jis yra įsipareigojęs konstruktyviai dirbti su Nvo ir kitomis pilietinės visuomenės organizacijomis (1807/2006/MHZ). **Europos personalo atrankos tarnyba** konstruktyviai reagavo į kritiką dėl skirtingų kalbinių reikalavimų atvirose konkursuose po 2004 m. Europos Sąjungos plėtros ir nusprendė taikyti bendrą kalbų vartojimo tvarką būsimiems ES-11 ir ES-10 konkursams (3114/2005/MHZ). ■

→→→ 2006 m. tyrimo ypač svarbios bylos

Europos Parlamentas sukūrė naują interesų konflikto deklaravimo modelį, kuriame atsižvelgiama į ankstesnius kontaktus su konkurso dalyviu arba į veiklą, susijusią su juo (3732/2004/GG). Komisija atliko nemažai konstruktyvių veiksmų: (i) pagerino savo komunikaciją su stažuotojų paraiškų teikėjais (2471/2005/BU) ir (ii) užtikrino, kad jos išorės delegacijos būtų išsamiai informuotos apie papildomą pastabą dėl Komisijos vaidmens užtikrinant, kad vykdydamos perduotas procedūras perkančiosios organizacijos laikytųsi įsipareigojimo greitai parengti ir perduoti pranešimus dėl sutarties sudarymo (3706/2005/MHZ). Be to, Komisija reagavo į kritinę pastabą pasiūlydama kompensaciją skundo pareiškėjai, nepaisant fakto, kad ji nesutiko su ombudsmeno išvadomis dėl netinkamo administravimo (495/2003/ELB). Kiti geros praktikos pavyzdžiai susiję su Europos investicijų banku, kuris patobulino prašymų leisti susipažinti su informacija ir skundais tvarkymo procedūras (994/2004/IP ir 3501/2004/PB), ir Europos gynybos agentūros sprendimu iš dalies pakeisti savo įdarbinimo procedūras įtraukiant rašytines kandidato vertinimo formas (2044/2005/BM). ■

Rekomendacijų projektai

Tais atvejais, kai skundžiama institucija gali ištaisyti netinkamo administravimo atvejį arba kai netinkamo administravimo atvejai yra ypač rimti ar turi visuotinį poveikį, Europos ombudsmenas paprastai parengia rekomendacijos projektą skundžiamai institucijai ar įstaigai. Pagal Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 6 dalį atitinkama institucija ar įstaiga privalo atsiųsti ombudsmenui išsamią nuomonę per tris mėnesius. 2008 m. parengti 23 rekomendacijų projektai. Be to, 2008 m. priimti sprendimai dėl keturių 2007 m. rekomendacijų projektų ir dar dvi bylos baigtos nagrinėti pagal 2004 ir 2006 m. parengtus rekomendacijų projektus. Per metus baigtos nagrinėti aštuonios bylos, institucijai pritarus rekomendacijos projektui (žr. pavyzdį toliau). Vienoje byloje parengtas specialus pranešimas Europos Parlamentui. Dešimt bylų baigta nagrinėti pareiškus kritines pastabas. 2008 m. pabaigoje vis dar buvo svarstomi 12 rekomendacijų projektai, įskaitant du rekomendacijų projektus, parengtus 2007 m., ir dešimt — 2008 m.

Tiriamas Europos mokyklų valdytojų tarybos atsisakymas užtikrinti teisingumą

Teisininkė pateikė skundą prieš Komisiją dėl dviejų Europos mokyklų valdytojų tarybos sprendimų padidinti mokesčių už mokslą Liuksemburgo Europos mokykloje. Ji pareiškė, kad Europos mokyklų valdytojų taryba neužtikrino teisingumo, nes tėvų asociacijoms nebuvo suteikta teisė kreiptis į Skundų tarybą ir apskųsti Valdytojų tarybos sprendimus dėl mokesčio už mokslą. Ombudsmenas atliko tyrimą ir pareiškė, kad Komisija, turint galvoje jos vaidmenį Valdytojų taryboje, turėtų pritarti nuomonei, kad skundai dėl Valdytojų tarybos veiksmų, pavyzdžiui, skundai dėl sprendimų didinti mokesčius už mokslą, priskiriami Skundų tarybos jurisdikcijai. Komisija atsakė, kad ketina prašyti generalinio sekretoriaus viename iš Valdytojų tarybos posėdžių iš dalies pakeisti Europos mokyklų bendrąsias taisykles, kad būtų galima apskųsti tokius sprendimus.

2153/2004/MF ■

Specialūs pranešimai

Jeigu Bendrijos institucija ar įstaiga deramai nereaguoja į rekomendacijos projektą, Europos ombudsmenas gali nusiųsti specialų pranešimą Europos Parlamentui. Specialiame pranešime gali

būti pateiktos rekomendacijos.

Jeigu Bendrijos institucija ar įstaiga deramai nereaguoja į rekomendacijos projektą, Europos ombudsmenas gali nusiųsti specialų pranešimą Europos Parlamentui.

Kaip pažymėta Europos ombudsmeno 1998 m. metiniame pranešime, galimybė pateikti specialų pranešimą Europos Parlamentui

yra nepaprastai naudinga ombudsmeno darbe. Tai paskutinis Europos ombudsmeno žingsnis nagrinėjant skundą, kadangi tai, ar Europos Parlamentas priims rezoliuciją ir vykdys savo įgaliojimus, priklauso nuo Parlamento politinės valios¹³. Ombudsmenas, suprantama, Parlamentui suteikia visą informaciją ir pagalbą, kurios jam reikia nagrinėjant specialų pranešimą.

Pagal Europos Parlamento taisykles Peticijų komitetas yra atsakingas už Parlamento ryšius su ombudsmenu. 2005 m. spalio 12 d. Peticijų komiteto posėdyje, vadovaudamasis Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 195 straipsnio 3 dalimi, ombudsmenas įsipareigojo savo iniciatyva atvykti į komiteto posėdį, kai jis Parlamentui teikia specialų pranešimą.

2008 m. Europos Parlamentui pateiktas vienas specialus pranešimas. Toliau pateikiama jo santrauka.

Laisvai samdomų vertėjų žodžiu diskriminacija dėl amžiaus

Belgas laisvai samdomas vertėjas žodžiu, kurį institucijos daugiau kaip 35 metus samdė tam tikroms konferencijoms ir posėdžiams versti, pasiskundė ombudsmenui, kad sulaukęs 65 m. jis nebegauna darbo pasiūlymų. Ombudsmenas šiuo atveju patvirtino nustatę diskriminaciją dėl amžiaus. Atsižvelgdamas į jo rekomendacijos projektą Europos Parlamentas sutiko pakeisti taikomą praktiką (byla 186/2005/ELB). Tačiau Komisija, atsisakydama pakeisti taikomą praktiką, tinkamai nepagrindė atsakymo, kodėl su vyresniais kaip 65 metų vertėjais žodžiu ji elgiasi kitaip. Kadangi ši byla susijusi su svarbiu principiniu klausimu, ombudsmenas pateikė specialų pranešimą Parlamentui.

185/2005/ELB ■

3.4 Ypač svarbios bylos, iliustruojančios geriausią praktiką

2008 m. baigtos nagrinėti aštuonios bylos laikytinos geriausiosios praktikos pavyzdžiais. Jos yra puikus pavyzdys visoms ES institucijoms ir įstaigoms, kaip geriausia reaguoti į ombudsmeno iškeltus klausimus.

2008 m. baigtos nagrinėti aštuonios bylos laikytinos geriausiosios praktikos pavyzdžiais. Jos yra puikus pavyzdys visoms ES institucijoms ir įstaigoms, kaip geriausia reaguoti į ombudsmeno iškeltus klausimus.

Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO) sutiko atskleisti kandidatams, jų pageidavimu, atrankos procedūrose taikomus vertinimo kriterijus ir individualių balų analizę. Toks sprendimas priimtas po savo iniciatyva atlikto tyrimo, kurį atlikęs ombudsmenas

pagyrė EPSO už naują skaidrią strategiją (OI/5/2005/PB). **Europos kovos su sukčiavimu tarnyba** (OLAF) konstruktyviai atsiliepė į prašymą susipažinti su dokumentais. Išleisdama dvi atitinkamos ataskaitos versijas — vieną su skundo pareiškėjo asmens duomenimis, o kitą — be šių duomenų, ji laikėsi ES taisyklių dėl susipažinimo su dokumentais, tačiau sykiu įrodė atsižvelgianti ir į piliečių poreikius (754/2007/BU). Kalbant apie susipažinimą su dokumentais ir informacija, taip pat paminėtinas Austrijos pilietės skundas ombudsmenui dėl nepakankamos informacijos, kurią jai suteikė **Europos Bendrijų Teisingumo Teismo** sekretoriatas. Įsikišus ombudsmenui, sekretoriato darbuotojai skundo pareiškėjai išsiuntė raštą su išsamesne informacija ir patvirtino ombudsmenui, kad tokią papildomą informaciją įtraukė į panašiais atvejais siunčiamų laiškų turinį (2448/2008/WP, dar žr. 2.5 skyrių).

Ombudsmenas pagyrė **Komisiją** už jos konstruktyvų požiūrį dviejose bylose dėl sutarčių. Byloje, kurioje nagrinėtas ginčas su Italijos bendrove dėl ES vandens tiekimo perkeltiesiems asmenims Liberijoje projekto apmokėjimo, Komisija per visą procedūrą laikėsi visapusiško ir konstruktyvaus požiūrio, ji net sutiko išmokėti papildomas jos pačios tarnybų ir skundo pareiškėjos nurodytas

13. Pavyzdžiui, 2008 m. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, kurioje pritariama ombudsmeno specialaus pranešimo išvadoms byloje 1487/2005/GG, susijusioje su kalbų vartojimu ES Tarybai pirmininkaujančių valstybių interneto svetainėse.

sumas, todėl Italijos bendrovė gavo per 100 000 EUR (3490/2005/(ID)PB). Byloje, susijusioje su Austrijos institutu, sudariusiu mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sutartį cheminės inžinerijos srityje, Komisija sutiko sumokėti 54 000 EUR. Tokį sprendimą ji priėmė po ombudsmeno prašymo persvarstyti atsisakymą sumokėti likusią sumą, nes Komisija buvo laiku negavusi galutinės išlaidų ataskaitos (3784/2006/FOR). Byloje 2672/2008/VL ombudsmenas taikė supaprastintą tyrimo procedūrą ir pripažino, kad Komisija reagavo teigiamai, greitai ir pavyzdingai išspręsdama elektroniniu paštu vykusį aršų ginčą tarp mokslininko ir Komisijos pareigūno (dar žr. 2.5 skyrių).

Kiti geriausios praktikos pavyzdžiai — tai byla 1162/2007/FOR, kurioje Taryba sutiko *ex gratia* sumokėti 1 000 EUR, pripažindama nepatogumus ir stresą, kurį patyrė skundo pareiškėjas. Iš pradžių Taryba skundo pareiškėjui pasiūlė vienų metų darbo sutartį, tačiau vėliau pakeitė sutarties sąlygas, supratusi, kad skundo pareiškėjui per šį laikotarpį sukaks 65 metai (dar žr. 3.3 skyrių). Galiausiai trečius metus iš eilės galima pasidžiaugti Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) reakcija į jai pateiktą skundą. Byloje 893/2006/BU EASA ji ne tik atsiprašė už klaidą, kurią padarė atrankos procedūroje, bet ir sutiko suteikti skundo pareiškėjui jo reikalaujamą informaciją, ir įsipareigojo ją teikti būsimose procedūrose.

3.5 Baigtų tyrimų teminė analizė

Ištyrus skundus priimti sprendimai paprastai skelbiami ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) anglų kalba ir skundo pareiškėjo kalba, jei ji kitokia. 2008 m.

2008 m. ombudsmenas nustatė naują savo sprendimų formą ir struktūrą, todėl, nors esminiai faktai ir analizė išlieka, tekstai tapo trumpesni, lengviau skaitomi ir aiškesni.

ombudsmenas nustatė naują savo sprendimų formą ir struktūrą, todėl, nors esminiai faktai ir analizė išlieka, tekstai tapo trumpesni, lengviau skaitomi ir aiškesni.

Kelių atrinktų bylų santraukos ombudsmeno interneto svetainėje pateikiamos visomis 23 oficialiomis ES kalbomis. Santraukos

atspindi platų temų ir Bendrijos institucijų bei įstaigų spektrą, kurį aprėpia 355 2008 m. priimti sprendimai baigtose nagrinėti bylose ir įvairūs bylų nagrinėjimo baigimo argumentai.

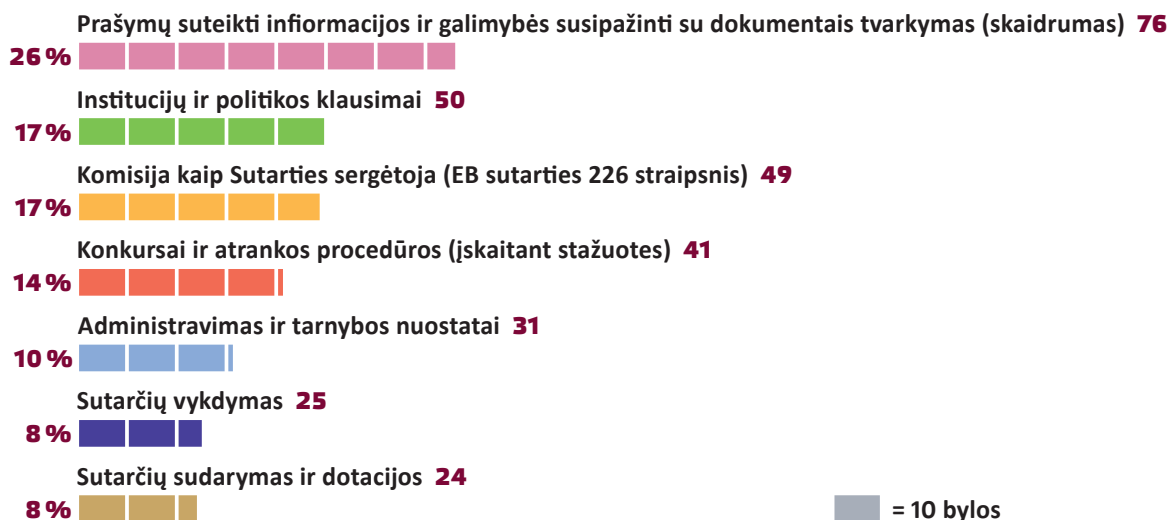
Šiame skyriuje analizuojamos reikšmingiausios ombudsmeno 2008 m. nagrinėtų bylų sprendimuose padarytos išvados teisės klausimais ir nurodyti faktai. Jo struktūra sudaryta pagal pagrindines tyrimų temas, suskirstytas į septynias pagrindines kategorijas:

- Atvirumas, galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga;
- Komisija kaip Sutarties sergėtoja;
- Sutarčių sudarymas ir dotacijos;
- Sutarčių vykdymas;
- Administravimas ir tarnybos nuostatai;
- Konkursai ir atrankos procedūros; ir
- Institucijų, politikos klausimai ir kita.

Reikia pažymėti, kad šios kategorijos iš esmės tarpusavyje susijusios. Pavyzdžiui, atvirumo klausimai dažnai keliama skunduose dėl įdarbinimo arba Komisijos kaip Sutarties sergėtojos vaidmens. Taip pat pažymėtina, kad kategorijos išvardytos ne ta eilės tvarka, kuria jos nurodytos 3.11 pav.¹⁴

14. 3.11 pav. informacija apie visus 2008 m. pradėtus tyrimus pateikiama nurodant pagrindines temas, o teminėje analizėje apžvelgiamos reikšmingiausios išvados, padarytos atrinktose bylose, baigtose nagrinėti 2008 m. Diagrama šiame skyriuje pateikiama tam, kad skaitytojas susidarytų įspūdį apie aptariamų temų reikšmę apskritai ombudsmeno darbe.

3.11 pav. Tyrimų temos

■ Atvirumas, galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga

Kaip minėta šio pranešimo įžangoje, ombudsmenas veikia kaip skaidrumo sergėtojas. Šiame skyriuje apžvelgiami 2008 m. priimti ombudsmeno sprendimai dėl skundų, susijusių su (i) visuomenės

Kaip minėta šio pranešimo įžangoje,

ombudsmenas veikia kaip skaidrumo sergėtojas.

menės galimybė susipažinti su dokumentais, (ii) visuomenės galimybė susipažinti su informacija ir (iii) asmens duomenų apsauga ir duomenų subjektų teise susipažinti su savo duomenimis.

Visuomenės galimybė susipažinti su dokumentais

Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnyje numatyta, kad sprendimai Europos Sąjungoje „priimami kuo atviriau“, o EB sutarties 255 straipsnyje numatyta teisė susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Šią teisę reglamentuoja Reglamentas Nr. 1049/2001¹⁵. 2008 m. balandžio 30 d. Komisija pateikė pasiūlymą¹⁶ pataisyti ir pakeisti Reglamentą Nr. 1049/2001. Toliau pateiktame 4 skyriuje minimas ombudsmeno indėlis į viešas diskusijas dėl Komisijos pasiūlymo.

Po ombudsmeno savo iniciatyva atliktų tyrimų 1996 ir 1999 m. daug kitų Bendrijos institucijų ir įstaigų taip pat priėmė susipažinimo su dokumentais taisykles.

Reglamentu Nr. 1049/2001 pareiškėjams suteikiama galimybė rinktis teisės gynimo būdą: atsisakymą visiškai arba iš dalies suteikti galimybę susipažinti su dokumentais jie gali ginčyti teisme pagal EB sutarties 230 straipsnį arba apskųsti ombudsmenui. 2008 m. ombudsmenas baigė dvylikos skundų dėl Reglmento Nr. 1049/2001 taikymo tyrimus, šešiuose iš jų buvo skundžiama Europos Komisija, dviejuose — Europos Parlamentas, dviejuose — Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), viename — Europolas ir viename — Europos vaistų agentūra (EMA).

Penki skundai pateikti dėl vilkinimo. Komisija atsiprašė už tai, kad per vėlai išnagrinėjo dvi paraiškas. Byloje **255/2007/PB** ji paaiškino, kad atitinkamos tarnybos darbo krūvis nagrinėjant Reglamentu Nr. 1049/2001 apibrėžtą reformą buvo labai didelis, ir patikino ombudsmeną, kad tarnyba bus reorganizuota ir išplėsta įdarbinant daugiau žmonių. Byloje **2420/2007/BEH** Komisija atsiprašė už tai, kad nepriėmė sprendimo dėl skundo pareiškėjo kartotinės paraiškos. Skundo pareiškėjas palankiai priėmė paaiškinimą, kodėl Komisija negalėjo leisti susipažinti su atitinkamu dokumentu. Ombudsmenas kritikavo Komisiją byloje **3208/2006/GG** už tai, kad ji nesudarė išsamaus rengiamų ir gaunamų dokumentų registro, kaip reikalaujama pagal Reglamentą Nr. 1049/2001.

15. 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

16. COM(2008) 229 galutinis.

Atsižvelgdamas į tai, kad toks registras turėjo būti sukurtas dar 2002 m., ombudsmenas paragino Komisiją nedelsiant imtis atitinkamų veiksmų, o Europos Parlamentas rezoliucijoje pritarė ombudsmeno raginimui. Byloje **1161/2007/TN** nagrinėtos paraiškos Europos vaistų agentūrai (EMA). Ombudsmenas nusprendė, kad EMA daromas skirtumas ir skirstymas į kategorijas pagal tai, ar prašoma susipažinti su dokumentais, ar su informacija, yra pagrįstas. Nors ombudsmenas pripažino, kad šiek tiek vėluota atsakyti į du prašymus susipažinti su informacija, netinkamo administravimo fakto jis nenustatė. Byloje **111/2008/TS**, kuri buvo nagrinėjama pagal supaprastintą tyrimo procedūrą, Europolas atsiprašė už vėlavimą nagrinėjant paraišką ir suteikė galimybę susipažinti su prašomu dokumentu.

Byloje **2681/2007/PB** ombudsmenas kritikavo Komisiją už tai, kad ji ankstesniame tyrime neigė tam tikro dokumento egzistavimą. Vėliau ji pripažino, kad dokumentas egzistuoja, kai skundo pareiškėjas iš kito šaltinio gavo dokumento kopiją. Ombudsmenas pažymėjo, kad administracijos faktinio pareiškimo, kad tam tikras prašomas dokumentas neegzistuoja, teisingumo prezumpcija ypač griežtai įpareigoja užtikrinti tokių pareiškimų tikslumą.

Ombudsmenas išnagrinėjo šešis skundus, susijusius su atsisakymu suteikti galimybę susipažinti su dokumentais. Byloje **3824/2006/IP** Komisija palankiai priėmė ombudsmeno pasiūlymą siekti draugiško sprendimo suteikiant galimybę susipažinti su prašomais dokumentais. Be to, Komisija pati išsprendė bylą **1452/2007/PB** suteikdama tokią galimybę. Byloje **3398/2006/PB** Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) sutiko leisti iš dalies susipažinti su atitinkamais dokumentais.

Trys bylos buvo susijusios su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies b punktu¹⁷. Atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 30 d. pasirašytą susitarimo memorandumą ombudsmenas dėl šių skundų konsultavosi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP).

Byloje **152/2007/GG** OLAF atsisakė patenkinti skundo pareiškėjo prašymą leisti susipažinti su dokumentu, susijusiu su nacionalinių valstybės tarnautojų delegavimo į OLAF trukme. Peržiūrėjęs dokumentą ombudsmenas nusprendė, kad visuomenės galimybė susipažinti su visu dokumentu galėtų realiai ir konkrečiai pažeisti atitinkamo asmens privatumą ir neliečiamumą. Kadangi skundo pareiškėjas pareiškė, kad neketina siekti skundo nagrinėjimo, ombudsmenas nusprendė, kad pagrindo tolesniam tyrimui nėra.

Kitos dvi bylos buvo susijusios su skundais prieš Europos Parlamentą dėl prašymų, kuriuos Europos Parlamentas nusprendė nagrinėti pagal Reglamentą Nr. 1049/2001. Sprendimai dėl šių dviejų bylų užbaigimo priimti tą pačią dieną.

Byloje **3643/2005/WP** nagrinėtas žurnalisto prašymas suteikti informacijos apie Maltai atstovaujančių Europos Parlamento narių gaunamas išmokas. Europos Parlamentas atsisakė patenkinti prašymą, motyvuodamas duomenų apsauga. EDAPP teigė, kad nors Europos Parlamento nariai neturėtų atsisakyti savo privatumo apsaugos, pagrindinis dėmesys turėjo būti kreipiamas į argumentą, kad visuomenė turi teisę gauti informaciją apie jų elgesį ir ypač apie jiems patikėtų viešųjų lėšų panaudojimą. Ombudsmenas pateikė rekomendacijos projektą, kuriame nurodyta, kad prašoma informacija turėtų būti suteikta. Europos Parlamentas pritarė tik daliai rekomendacijos projekto, o kitą dalį atmetė remdamasis Reglamento Nr. 1049/2001 ir Reglamento Nr. 45/2001¹⁸ santykio teisiniu išaiškinimu, kuris, ombudsmeno nuomone, prieštaravo Pirmosios instancijos teismo sprendimui *Bavarian Lager* byloje¹⁹.

Byloje **655/2006/ID** Europos Parlamentas atsisakė leisti skundo pareiškėjui susipažinti su Europos Parlamento narių papildomo pensijų fondo narių sąrašu. Ombudsmenas padarė negalutinę išvadą, kad nustatytas netinkamo administravimo faktas, ir pasiūlė draugišką sprendimą, kurį Europos Parlamentas atmetė. Kadangi Europos Parlamentas plenariniame posėdyje atmetė konkretų EP Biudžeto kontrolės komiteto pasiūlymą paskelbti pavardžių sąrašą, ombudsmenas

17. „Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga: (...) (b) individo privatumu ir neliečiamumu, ypač pagal asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus.“

18. 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 8, 2001, p. 1.

19. Byla T-194/04 *Bavarian Lager prieš Komisiją* [2007] Rink. II-4523.

baigė bylą nurodydamas, kad tokiu veiksmu Europos Parlamentas pavertė šį klausimą politinės atsakomybės klausimu, už kurį jis atskaitingas rinkėjams, o ne ombudsmenui.

Visuomenės galimybė susipažinti su informacija

Ombudsmenas atliko devynis tyrimus pagal skundus, kuriuose pareikšti kaltinimai dėl nesuteiktos informacijos²⁰. Dviejose bylose ombudsmenas nustatė, kad Europos Parlamentas faktiškai pateikė prašomą informaciją. Kitos septynios bylos buvo baigtos, nes po ombudsmeno atlikto tyrimo skundžiamos institucijos ir įstaigos prašomą informaciją pateikė. Keturios bylos buvo susijusios su Komisija, viena — su OLAF ir dvi — su Teisingumo Teismu. Keturios iš šių bylų išnagrinėtos pagal supaprastinto tyrimo procedūrą.

Duomenų apsauga

Be minėtų bylų, susijusių su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies b punkto taikymu, ombudsmenas priėmė tris sprendimus dėl skundų, kuriuose kelti duomenų apsaugos klausimai.

Byloje **1129/2007/MF** skundo pareiškėja Komisijos prašė pateikti išsamią informaciją apie jos buvusio vyro (Komisijos pareigūno) darbo užmokestį, kurią ji norėjo panaudoti skyrybų byloje. Nors Komisija atsisakė suteikti šią informaciją, atsisakymą motyvuodama duomenų apsauga, ji paaiškino, kad patenkintų bet koki kompetentingos teisminės institucijos prašymą suteikti informaciją. Ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos argumentai buvo pagrįsti.

Laikydamasis aiškiai suformuluotos Ombudsmeno statuto 2 straipsnio 7 dalies nuostatos ombudsmenas baigė nagrinėti bylą **2585/2006/BU**, kurioje skundo pareiškėjas tvirtino, kad Regionų komitetas neteisėtai tvarkė asmens duomenis, susijusius su jo asmeninėmis lėšomis, tuomet, kai skundo pareiškėjas komitetui iškėlė bylą teisme. Tačiau tyrimas leido EDAPP išsiaiškinti svarbius klausimus dėl teisės susipažinti su asmens byla ir ištaisyti netikslius ar nepakankamus duomenis.

➡➡➡ Byloje **754/2007/BU** skundo pareiškėjas teigė, kad OLAF turėjo išsiųsti jam galutinę tyrimo, kurį pradėjo remdamasis skundo pareiškėjo pateikta informacija, ataskaitą. OLAF pateikė galutinės ataskaitos kopiją, iš kurios pašalino pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 įslaptintą informaciją, įskaitant skundo pareiškėjo asmens duomenis. OLAF taip pat pateikė antrą kopiją, skirtą tik skundo pareiškėjui, iš kurios jo asmens duomenys nebuvo pašalinti. Ombudsmenas nusprendė, kad OLAF veikė tinkamai, baigė šią bylą ir įtraukė ją į ypač svarbių 2008 m. bylų sąrašą. ⬅⬅⬅

■ Komisija kaip Sutarties sergėtoja

Teisinės valstybės principas — vienas pagrindinių Europos Sąjungos steigimo principų. Viena svarbiausių Komisijos pareigų — būti Sutarties sergėtoja²¹. EB sutarties 226 straipsnyje numatyta procedūra, kuria remdamasi Komisija gali tirti ir perduoti

EB sutarties 226 straipsnyje numatyta procedūra, kuria remdamasi Komisija gali tirti ir perduoti Teisingumo Teismui Bendrijos teisės pažeidimo atvejus valstybėse narėse.

Teisingumo Teismui Bendrijos teisės pažeidimo atvejus valstybėse narėse. Komisija gali pradėti tyrimą savo pačios iniciatyva, remdamasi skundais arba reaguodama į Europos Parlamento

prašymus išnagrinėti pagal EB sutarties 194 straipsnį Europos Parlamentui pateiktas peticijas. Kitiems specialaus pobūdžio klausimams, kaip antai neteisėta valstybės pagalba, taikomos kitos procedūros.

Europos ombudsmenas gauna ir nagrinėja skundus prieš Komisiją kaip Sutarties sergėtoją. Kai ombudsmenas pradeda tokio skundo tyrimą, prireikus, jis visuomet paaiškina skundo pareiškėjui, kad atliekant tyrimą nebus tiriama, ar pažeidimas padarytas, nes Europos ombudsmenas neturi įgaliojimų tirti valstybių narių valdžios institucijų veiksmų. Ombudsmeno tyrimas skirtas tik ištirti Komisijos veiksmus analizuojant ir tvarkant jai pateiktą skundą dėl pažeidimo. Ombudsmenas gali

²⁰. Daug daugiau ginčų dėl nesuteiktos informacijos išspręsta tiesiogiai paskambinus telefonu atitinkamai institucijai (žr. 2.5 skyrių).

²¹. Pagal EB sutarties 211 straipsnį Komisija privalo „užtikrinti, kad šios Sutarties nuostatos ir priemonės, kurių jomis vadovaudamasi imasi institucijos, būtų taikomos“.

tirti ir procedūrinius, ir esminius Komisijos veiklos aspektus. Tačiau ombudsmeno tyrimuose ir išvadose visapusiškai atsižvelgiama į Sutartyse ir Bendrijos teismų praktikoje pripažintą Komisijos veiksmų laisvę sprendžiant, pradėti ar ne pradėti pažeidimų procedūrą ir Teisingumo Teisme iškelti bylą atitinkamai valstybei narei.

Kalbant apie Komisijos procedūrinius įsipareigojimus skundo pareiškėjams, ombudsmeno pagrindinis atramos taškas yra 2002 m. Komisijos priimtas komunikatas²². Komunikate numatytas tam tikras skaičius procedūrinių įsipareigojimų, susijusių su Komisijai pateiktų skundų registravimu, ir tų įsipareigojimų išimtys, taip pat nustatomi skundų tvarkymo ir skundo pareiškėjų informavimo terminai. Šis komunikatas priimtas 2002 m. atsižvelgiant į ankstesnius ombudsmeno tyrimus ir kritiką, kurią jis pareiškė Komisijai šiais klausimais. Ombudsmenas mano, kad šis komunikatas – labai svarbus žingsnis į priekį didinant piliečių pasitikėjimą Komisija kaip Sutarties sergėtoja. 2008 m. ombudsmeno apžvalgoje, kurioje vertinama, kaip Komisija taiko savo pačios nustatytas taisykles, nustatyti tam tikri komunikato taikymo trūkumai. Toliau pateikiami ir analizuojami atrinkti šių trūkumų pavyzdžiai.

Kaip nurodyta po kritinės pastabos, pareikštos bylos **880/2005/TN** sprendime, tolesniame tyrime, komunikato 8 punktas į įvairias kalbas išverstas skirtingai. Redakcijose anglų ir švedų kalba numatyta, kad institucija, negalėdama priimti sprendimo dėl skundo esmės per vienus metus, apie tai informuoja skundo pareiškėją²³, tačiau dokumentuose kitomis kalbomis priduriama, kad šis įsipareigojimas taikomas tik tada, kai to prašo skundo pareiškėjas. Komisija teigia, kad teisinga dokumento redakcija yra tomis kalbomis, kuriomis numatyta, kad skundo pareiškėjai turi pateikti specialų prašymą. Ombudsmenas mano, kad, atsižvelgiant į šio punkto antrą sakinį, priimdama komunikatą Komisija ne tai turėjo omenyje. Ta pati problema iškilo tiriant bylą **3737/2006/(BM)JMA**, susijusią su Ispanijos teisės aktais, kuriais didinami kapitalo mokesčiai. Komisijai prireikė dvejų metų pateikti Ispanijos valdžios institucijoms pagrįstą nuomonę, tačiau per metus nuo skundo įregistravimo ji neinformavo skundo pareiškėjo. Ombudsmenas pareiškė kritinę ir papildomą pastabą, siūlydamas Komisijai apmąstyti tokią strategiją: ji galėtų informuoti piliečius apie tinkamo administravimo standartus, kurių jos tarnybos privalo laikytis taikydamos pažeidimų procedūras. Tokiuose standartuose būtų galima numatyti apytikrį laiką, reikalingą skundai nagrinėti po to, kai išsiunčiamas oficialus pranešimas, arba nurodyti informaciją, kurią reikia suteikti skundo pareiškėjams po to, kai buvo išsiųstas toks pranešimas.

Ombudsmenui tiriant, kaip Komisija nagrinėja piliečių pagal 226 straipsnį pateiktus skundus, nuolat nustatoma ta pati problema — pakankamos informacijos nesuteikimas. Byloje **885/2007/JMA** ombudsmenas kritikavo Komisiją už tai, kad ji neatsakė į skundo pareiškėjo laišką, atsiųstą po to, kai jis buvo informuotas apie ketinimą baigti jo skundo tyrimą. Be to, Komisija neinformavo jo, kad byla oficialiai baigta. Panašūs trūkumai, susiję su skundo pareiškėjo informavimu, nustatyti byloje ir **2697/2006/(ID)MF**, tačiau ombudsmenas baigė tyrimą nepareiškęs kritinės pastabos, nes Komisija atsiprašė.

Taip pat remdamasis komunikate numatytais procedūriniais įsipareigojimais ombudsmenas byloje **1512/2007/JMA** pareiškė papildomą pastabą, kurioje, patvirtinęs, kad Komisijai nagrinėjant skundą netinkamo administravimo fakto nenustatyta, jis paragino instituciją pasistengti ir įgyvendinti komunikato 4 punkto 5 dalį: išaiškinti skundo pareiškėjams galimus alternatyvius teisių gynimo būdus tais atvejais, kai įtariama, kad valstybės narės pažeidė Bendrijos teisę.

Kita nuolatinė problema, nustatyta šios srities ombudsmeno tyrimuose, susijusi su skundų registravimu. Komisijos komunikate numatoma pareiga centriniame registre registruoti jos gautus skundus (komunikato 3 punkto pirmoji pastraipa). Šios pareigos išimtys išvardijamos šioje pastraipoje: „jei kyla abejonių dėl rašto pobūdžio, Komisijos generalinis sekretoriatas per 15 kalendorinių dienų po jo gavimo konsultuojasi su atitinkamu skyriumi (skyriais). Jei skyrius (skyriai) neat-

22. Komunikatas Europos Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl santykių su pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimų atveju, OL C 244, 2002, p. 5.

23. „Pagal bendrą taisyklę Komisijos tarnybos įregistruotą skundą ištiria ... per ne ilgesnį kaip vienų metų laikotarpį nuo skundo įregistravimo dienos ... Jei užtrunkama ilgiau, už skundo tyrimą atsakingos Komisijos tarnybos raštu informuoja skundo pareiškėją.“

sako per 15 darbo dienų, skundas oficialiai įregistruojamas centriniame skundų registre.“ Būta daug su šia aiškiai apibrėžta pareiga susijusių problemų. Pavyzdžiui, ombudsmenas nustatė, kad piliečių laiškai nebūdavo registruojami kaip skundai, net jei juose akivaizdžiai buvo skundžiamasi. Be to, Komisija nenurodydavo konkretaus skundo neįregistravimo pagrindo. Šis faktas nustatytas tyrime **2152/2006/OV**, kuriame Komisija sutiko su pasiūlytu draugišku sprendimu įregistruoti skundą. Tačiau byloje **2914/2006/WP**, susijusioje su konkurencijos teise, Komisija atsisakė pripažinti suklydusi. Nors ji nurodė ir taikė tam tikrą įsipareigojimo registruoti skundus išimtį, ji laikėsi nuomonės, kad nebuvo įsipareigojusi registruoti skundo. Be to, Komisija tvirtino, kad neprivalo informuoti skundo pareiškėjo apie priežastis, kodėl jo skundas neregistruojamas. Ta pati skundo neįregistravimo ir pareiškėjo neinformavimo apie neregistavimo priežastis problema nustatyta ir byloje **431/2008/ELB**. Esminis šios bylos klausimas buvo sprendžiamas Europos Parlamentui nagrinėjant gautą peticiją ir ombudsmenas jo nenagrinėjo. Jis baigė bylą pareikšdamas papildomą pastabą, tačiau priminė Komisijai komunikate nustatytas jos pareigas.

Ombudsmenas taip pat gali peržiūrėti tiriant pažeidimų skundus Komisijos atliktų analizių ir padarytų išvadų turinį. Ombudsmeno peržiūra skirta nustatyti, ar Komisijos padarytos išvados pagrįstos, tinkamai argumentuotos ir išsamiai paaiškintos skundo pareiškėjams. Jei ombudsmenas nesutinka su Komisijos vertinimo esminiu aspektu, jis pareiškia savo nuomonę, tačiau pabrėžia, kad aukščiausia institucija, aiškinanti Bendrijos teisę, yra Teisingumo Teismas. Tačiau tokio pobūdžio ginčų pasitaiko labai retai. Daugelyje minėtų bylų ombudsmenas nusprendė, kad Komisija teisingai vertina bylos esmę.

Byloje **841/2008/BEH** skundo pareiškėjas, alkoholinių kokteilių gamintojas, ginčijo Komisijos sprendimą baigti nagrinėti bylą, susijusią su kaltinimu laisvo prekių judėjimo principo pažeidimu. Ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos nuomonė yra pagrįsta atsižvelgiant į faktą, kad valstybėms narėms palikta laisvė spręsti taikyti išimtis, numatytas EB sutarties 30 straipsnyje. Byla **1551/2007/JMA** taip pat susijusi su šia Sutarties nuostata, ir, konkrečiau, Komisijos tiriamu Prancūzijos valdžios institucijų sprendimu uždrausti kiaušinių importą iš Ispanijos po to, kai juose buvo aptikta salmonelių. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija laikėsi visų minėtame komunikate nustatytų procedūrinių reikalavimų ir nusprendė, kad Komisija padarė pagrįstą išvadą, kad valstybės narės, atsižvelgdamos į galimą neigiamą produkto poveikį ir turimus mokslinius duomenis, savo nuožiūra gali spręsti, koks yra tinkamas visuomenės sveikatos apsaugos lygmuo.

Byla **885/2007/JMA** buvo susijusi su projektu Kanarų salose, kuris galėjo padaryti neigiamą poveikį aplinkai dviejuose „Bendrijos svarbos teritorijomis“ pripažintuose regionuose. Skundo pareiškėjas įtarė, kad Komisija neatsižvelgė į informaciją apie alternatyvias teritorijas. Ombudsmenas nustatė, kad Komisija visapusiškai išnagrinėjo skundo pareiškėjo abejones ir paaiškino priežastis, kodėl ji padarė išvadą, kad, laikantis tam tikrų sąlygų, aptariamą projektą galima vykdyti. Tačiau jis kritikavo Komisiją už tai, kad ji neatsakė į paskutinį skundo pareiškėjo laišką, neatkreipė dėmesio į jame nurodytus konkrečius argumentus ir neinformavo skundo pareiškėjo apie oficialiai baigtą jo skundo nagrinėjimą.

Byloje **789/2005/(GK)ID** nagrinėtas įtarimas, kad tiesdamos Atėnų tramvajaus linijas Graikijos valdžios institucijos pažeidė Bendrijos direktyvą dėl poveikio aplinkai įvertinimo tyrimų. Ombudsmenas pasiūlė Komisijai dar kartą įvertinti skundo pareiškėjo argumentus dėl poveikio aplinkai vertinimo tyrimų tinkamumo ir tikslingumo. Jis taip pat pasiūlė Komisijai dar kartą apspręsti, ar apie atitinkamas viešas konsultacijas buvo pakankamai informuojama. Komisija nesutiko laikytis ombudsmeno rekomendacijos, todėl ombudsmenas baigė bylą pareikšdamas dvi kritines pastabas.

Byloje **2152/2006/OV** Prancūzijoje gyvenantis olandas pensininkas pasiskundė Komisijai, kad Nyderlandai pažeidžia Bendrijos taisyklės dėl socialinės apsaugos išmokų. Kaip jau minėta šiame skyriuje, Komisija neįregistravo skundo ir neatsakė į esminius jame iškeltus klausimus. Komisija ištaisė šią klaidą tik įsikišus ombudsmenui. Tačiau ji nepakeitė nuomonės dėl bylos esmės. Baigdamas bylą ombudsmenas pareiškė, kad tikisi, jog nagrinėdama bylą Komisija tinkamai atsižvelgs į naujausius skundo pareiškėjo pateiktus argumentus, ir pažymėjo, kad pastarasis gali pateikti naują skundą, jei nėra patenkintas Komisijos galutiniu sprendimu jo byloje.

Byloje **3249/2006/(PB)WP** Vokietijos pilietis pasiskundė ombudsmenui, kai Komisija atsisakė imtis priemonių prieš Vokietiją už tai, kad ji pažeidė jo teisę į judėjimo laisvę. Vokietija tokį sprendimą priėmė todėl, kad jis nesumokėjo mokesčių. Ombudsmenas priminė, kad pagrindinė pažeidimų procedūrą paskirtis yra užtikrinti, kad ateityje valstybės narės laikytųsi Bendrijos teisės, ir kad šios procedūros nėra praeityje pažeistų teisių gynimo priemonė. Jis nusprendė, kad nėra pagrindo tęsti tyrimą.

Byloje **1962/2005/IP** nagrinėtas aplinkkelio, susidedančio iš trijų atskirų atkarpų, projektas. Skundo pareiškėjas pareiškė, kad prieš pradėdant kelio tiesimo darbus nebuvo laikomasi Bendrijos teisėje nustatytų aplinkos apsaugos taisyklių. Komisija baigė pažeidimo procedūrą ir konstatavo, kad Bendrijos teisė nebuvo pažeista. Ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos paaiškinimas, kodėl ji nusprendė baigti bylą, nebuvo pakankamas ir išsamus. Jis pareiškė kritinę pastabą.

■ Sutarčių sudarymas ir dotacijos

Ombudsmenas nagrinėja skundus dėl sutarčių sudarymo ar nesudarymo ir dotacijų skyrimo. Tačiau jis mano, kad institucijos, ypač konkursų vertinimo komitetai, turi didelę veiksmų laisvę

Ombudsmenas nagrinėja skundus dėl sutarčių sudarymo ar nesudarymo ir dotacijų skyrimo.

nustatydamos veiksmus, į kuriuos jos atsižvelgia sprendamos, ar po paskelbto konkurso sudaryti sutartį. Jis mano, kad tokias bylas turėtų peržiūrėti apsiribodamas tik patikra, ar laikomasi procedūrą reglamentuojančių taisyklių, ar faktai teisingi ir nėra akivaizdžių vertinimo klaidų ar piktnaudžiavimo įgaliojimais. Jis taip pat gali patikrinti, ar institucija įvykdė pareigą nurodyti priežastis ir ar tos priežastys yra suprantamos bei pagrįstos.

Keliose bylose, kuriose skundo pareiškėjai įtarė, kad pažeistos konkurso taisyklės ir ginčijo perkančiųjų organizacijų priimtus sprendimus, ombudsmenas savo tyrimuose padarė išvadą, kad netinkamo administravimo faktas nenustatytas²⁴. Tačiau jis pareiškė papildomą pastabą vienoje byloje, skatindamas gerinti būsimų procedūrų kokybę²⁵, ir kritinę pastabą kitoje byloje, nes skundžiama institucija nenurodė priimtų sprendimų apskundimo mechanizmų²⁶.

Byloje **546/2007/JMA** nagrinėtas bendrovės neatrinkimas keliuose konkursuose, paskelbtuose tam tikram projektui įgyvendinti. Kadangi skundo pareiškėjas anksčiau buvo parengęs šio konkretaus projekto ekonominio pagrįstumo analizę, atitinkama institucija nusprendė, kad gali kilti interesų konfliktas. Ombudsmenas nusprendė, kad institucijos pateikti argumentai pagrįsti ir netinkamo administravimo fakto nenustatė.

Byloje **3113/2007/ELB** konkurso dalyvis nebuvo pasirinktas, nes nuspręsta, kad jis neturi atitinkamų ekonominių ir finansinių pajėgumų sutarčiai vykdyti. Ombudsmenas priminė, kad kandidatų atitinkamų sąlygų atitikimą vertina konkursą organizuojanti administracija ir kad jo vertinimas neturi pakeisti jos vertinimo. Jis nusprendė, kad institucija šioje byloje pagrįstai išaiškino savo nuomonę.

Byloje **3346/2005/MHZ**, susijusioje su konkursu tiekti IT sistemą, skundo pareiškėjas kaltino Komisiją nenurodžius tinkamų jo pasiūlymo atmetimo argumentų, neteisingai taikius sutarties sudarymo kriterijus ir nutraukus konkursą dėl negaliojančių priežasčių. Ombudsmenas patvirtino, kad konkurso procedūra buvo vykdoma netinkamai. Jis kritikavo Komisiją už tai, kad ji atmetė jo draugiško sprendimo pasiūlymą, pabrėždamas, kad galimybė pasiekti abiem pusėms priimtina rezultatą priklauso nuo institucijos noro laikytis piliečiams palankaus požiūrio.

Byla **2283/2004/GG** susijusi su pabėgėlius ir karo aukas remiančia Nvo iš Vokietijos. Ji pateikė paraiškas Komisijai bendrajam kelių projektų finansavimui gauti. Ombudsmenas, be kitų dalykų, nustatė, kad Komisija nagrinėdama skundo pareiškėjo paraiškas nesilaikė sąžiningumo ir objektyvumo kriterijų bei skundo pareiškėją nepagrįstai apkaltino sukčiavimu. Komisija atsiprašė už faktą, kad ji savo sprendimą pagrindžiančius argumentus nurodė praėjus beveik trejiems metams

24. Bylos 118/2006/PB, 1667/2007/(BM)JMA, 494/2006/TN, 3006/2004/BB ir 3114/2004/IP.

25. Byla 3148/2007/BEH.

26. Byla 2989/2006/OV.

po sprendimo priėmimo, ir išreiškė apgailėstą dėl pernelyg griežtos savo reakcijos ir kaltinimų sukčiavimu. Ji taip pat nurodė, kad atitiktis reikalavimams tikrinimo sistema iš esmės patobulinta, ir atsiprašė už kai kuriuos veiksmus. Tačiau ji neištaisė rimčiausių netinkamo administravimo faktų, kuriuos nurodė ombudsmenas. Ombudsmenas kritikavo Komisiją, pabrėždamas, kad jos veiksmai nekelia pasitikėjimo piliečiams ir susijusioms suinteresuotosioms šalims.

■ Sutarčių vykdymas

Ombudsmenas mano, kad netinkamas administravimas atsiranda tada, kai viešoji institucija veikia nesilaikydama jai privalomų taisyklių ar principų. Todėl netinkamas administravimas gali atsirasti

Ombudsmenas mano, kad netinkamas administravimas atsiranda tada, kai viešoji institucija veikia nesilaikydama jai privalomų taisyklių ar principų. Todėl netinkamas administravimas gali atsirasti, vykdamas įsipareigojimus, susijusius su atitinkamų Bendrijos institucijų ar įstaigų sudarytomis sutartimis.

vykdamas įsipareigojimus, susijusius su atitinkamų Bendrijos institucijų ar įstaigų sudarytomis sutartimis.

Tačiau tokiais atvejais ombudsmenas gali atlikti peržiūrą tik tam tikrose srityse. Ombudsmenas laikosi nuomonės, kad ne jis turi nustatyti, ar kuri nors šalis nesilaikė sutarties sąlygų, jei kyla ginčas tuo klausimu. Šį ginčą veiksmingai išspręsti gali tik atitinkamos jurisdikcijos teismas, kuris turi galimybę išklausti šalių argumentus dėl atitinkamos nacionalinės teisės ir įvertinti prieš-

taraujančius įrodymus dėl bet kurio ginčijamo fakto.

Bylose, susijusiose su sutartiniais ginčais, ombudsmenas mano pagrįstai apribojantis savo tyrimus patikrinimu, ar Bendrijos institucija arba įstaiga jam nuosekliai ir tinkamai nurodė savo veiksmų teisinį pagrindą ir kodėl ji mano, kad jos požiūris į sutarties sąlygas yra pagrįstas. Jei taip, ombudsmenas padaro išvadą, kad tyrime netinkamo administravimo faktas nenustatytas. Ši išvada nedaro poveikio šalių teisei kreiptis į atitinkamos jurisdikcijos teismą, kad jų sutartinis ginčas būtų išnagrinėtas ir galutinai išspręstas. Jei šalys imasi tokių veiksmų, ombudsmenas nedelsdamas baigia tyrimą ir jo nebevertina, laikydamasis Statuto 2 straipsnio 7 dalies nuostatos²⁷.

Atlikęs minėtą patikrinimą ombudsmenas baigė kelis tyrimus, darydamas išvadą, kad netinkamo administravimo faktas nenustatytas, arba nusprenddamas, kad nėra pagrindo tęsti tyrimus. Atitinkamos bylos buvo susijusios su ginčais dėl darbo dienų, kurios pripažintos ir patvirtintos kaip apmokamos²⁸, ginčais dėl tinkamų išlaidų ir (arba) sumų, kurios turi būti grąžintos arba sumokėtos po atlikto audito²⁹, atsakymu mokėti palūkanas už uždelstą mokėjimą³⁰ arba smarkiai uždelstu išankstiniu tam tikros dotacijos išmokėjimu³¹.

Kalbant apie uždelstus mokėjimus, daug tyrimų baigta nurodžius, kad juos išsprendė pačios institucijos, nes skundžiama institucija (Komisija) ombudsmenui pradėjus tyrimą skundo pareiškėjams sumokėjo ir patenkino jų pretenzijas³². Reikia pažymėti, kad 2008 m. ombudsmenas baigė savo iniciatyva pradėtą uždelsto Komisijos mokėjimo tyrimą (OI/5/2007/GG), kuriame padarė išvadą, kad šioje srityje dar reikia daug ką patobulinti.

Kito pobūdžio problema, kurią ombudsmenas sprendė bylose dėl sutarčių, susijusi su konkrečiomis sutartimis, kurias Komisija sudaro ES finansuojamiems veiksams ar programoms vykdyti.

2008 m. institucijos, ypač Komisija, tikrai stengėsi priimti draugiškus sprendimus, kuriuos ombudsmenas siūlė sutartiniuose ginčiuose.

Komisija sukuria sutartinius santykius su tam tikra bendrove ar konsorciu, kuris vėliau įgyvendina atitinkamą projektą naudodamasis subrangovų, ekspertų ar savo darbuotojų paslaugomis.

Kai kurios iš šių sutarčių ir atitinkamos pamatinės programos suteikia Komisijai tam tikrų teisių rangovo ekspertų ar darbuotojų atžvilgiu. Šios konkrečios sutartinės aplinkybės gali sukelti ginčų tarp Komisijos rangovų ir jų darbuotojų ar ekspertų, todėl ombudsmenas mano, kad Komisija tokiu

27. Byla 2392/2005/OV.

28. Byla 1331/2007/JMA.

29. Bylos 3394/2005/(TN)DK, 3736/2006/JF, 1367/2007/ELB, 2689/2005/BB ir 1785/2005/OV.

30. Byla 1644/2007/FOR.

31. Bylos 3794/2006/FOR ir 1564/2006/VIK.

32. Bylos 338/2008/BEH, 1945/2007/WP, 2272/2008/JMA ir 2273/2007/MF.

atveju prisiima tam tikrą atsakomybę³³. Byloje **193/2007/JMA** nagrinėtas projekto vadovo atleidimas po to, kai Komisija išreiškė nepasitenkinimą jo atliktu darbu. Nors ombudsmenas netinkamo administravimo nenustatė, jis atkreipė dėmesį į faktą, kad institucijos pareikšta nuomonė turėtų būti pateikiama raštu, kad atitinkamas asmuo galėtų savo nuomonę pareikšti savo darbdaviui – Komisijos rangovui. Ombudsmenas tą pačią pastabą pareiškė byloje **1084/2006/MHZ**, susijusioje su rangovo ir jo subrangovo santykiais.

Ombudsmenas norėtų pabrėžti, kad 2008 m. institucijos, ypač Komisija, tikrai stengėsi priimti draugiškus sprendimus, kuriuos ombudsmenas siūlė sutartiniuose ginčiuose.

➔➔➔ Byloje **3490/2005/(ID)PB**, kuri patenka tarp šių metų ypač svarbių bylų, ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos veiksmai laikytini sektinu pavyzdžiu. Komisijos požiūris visos procedūros metu buvo išsamus ir konstruktyvus, ji net sutiko sumokėti papildomą sumą, kurią nurodė jos tarnybos ir skundo pareiškėja. Ginčas išspręstas į projekto sąskaitos balansą sumokėjus skundo pareiškėjai 48 486,79 EUR ir 101 938,40 USD. Kita ypač svarbi 2008 m. byla **3784/2006/FOR** susijusi su Austrijos institutu, kuris pareiškė, kad Komisija nesumokėjo likusios 97 000 EUR sumos už mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sutartį cheminės inžinerijos srityje. Pagrįsdama atsisakymą mokėti Komisija paaiškino, kad laiku negavo galutinės išlaidų ataskaitos. Ombudsmenas įvertino jos reakciją kaip neproporcingą ir paprašė persvarstyti savo poziciją. Komisija sutiko sumokėti 54 000 EUR. Institutas priėmė pasiūlymą ir padėkojo ombudsmenui už pagalbą. ⬅⬅⬅

Komisija taip pat pati išsprendė bylą **2273/2007/MF** sutikdama sumokėti kompensaciją skundo pareiškėjui, su kuriuo sutartį nutraukė nustačiusi konkurso procedūros pažeidimą. Kadangi prieš nutraukti sutartį nebuvo susijusi su skundo pareiškėju, Komisija pripažino, kad įmonė turi teisę gauti kompensaciją. Vėliau skundo pareiškėjas informavo ombudsmeną, kad paskelbtas naujas konkursas ir kad jo įmonė pateko į konkursą laimėjusių dalyvių trumpąjį sąrašą.

■ Administravimas ir tarnybos nuostatai

Kasmet ombudsmenas gauna tam tikrą skaičių skundų, susijusių su institucijų administracine veikla (31 tyrimai, arba 10 % visų 2008 m. pradėtų tyrimų). Ta veikla yra susijusi su Pareigūnų

Kasmet ombudsmenas gauna tam tikrą skaičių skundų, susijusių su institucijų administracine veikla.

tarnybos nuostatų ir kitų atitinkamų dokumentų taikymu. Šios bylos yra labai įvairaus pobūdžio ir susijusios su beveik visomis institucijomis bei įstaigomis.

2008 m. ombudsmenas išnagrinėjo keturias bylas, susijusias arba su pareigūnais, arba jų giminaičiais, kurie jam skundėsi dėl jų manymu, neteisingų vykdomųjų raštų sumoms išieškoti, institucijoms jiems išmokėjus per daug pinigų. Ombudsmeno požiūris tokiais atvejais grindžiamas Bendrijos teismų praktika³⁴ ir teisingumo ir pagrįstumo principais, taikomais šiems vykdomiesiems raštams sumoms išieškoti. Šiuo aspektu, akivaizdžiai svarbu, kad per didelės sumos išmokamos pareigūnams ar tretiesiems asmenims, kurie yra prasčiau informuoti apie Bendrijos taisykles. Ombudsmenas supranta ir pabrėžia faktą, kad atitinkamos institucijos apskritai stengėsi palankiai reaguoti į jo draugiško sprendimo pasiūlymus ar rekomendacijų projektus. Byloje **902/2007/(MHZ)RT** Europos Parlamentas pritarė rekomendacijos projektui iš dalies sumažinti vykdomuoju raštu reikalaujamą sumą. Byloje **3464/2004/(TN)TS** ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo, susijusio su Europos Parlamento išduotu vykdomuoju raštu išieškoti sumą, skirtu iš darbo išėjusiai pareigūnei, tačiau kritikavo instituciją už tai, kaip ji vykdė šią procedūrą, t. y. ji neinformavo skundo pareiškėjos apie savo sprendimą ar apie jo pagrindą. Po to, kai ombudsmenas nusprendė atlikti tolesnius tyrimus byloje **3778/2005/ELB** dėl aštuonerius metus vėlavusio vykdomojo rašto išieškoti sumą, Komisija jį atšaukė, pripažindama, kad išlaidos už pinigų išieškojimą gali viršyti pačią skolą. Byloje **2879/2008/BU** po ombudsmeno pradėtos supaprastintos procedūros Komisija sutiko atšaukti grąžinimo orderį dėl mažesnės kaip 200 EUR sumos, susidariusios nesumokėjus palūkanų.

33. Šios temos pavyzdžių, papildančių čia išsamiai aprašytus pavyzdžius, galima rasti bylose 579/2007/(TN)TS, 2306/2007/(OV)BEH, 3375/2006/JF ir 3090/2005/(GK)MHZ.

34. Byla T-205/01 *Ronsse prieš Komisiją* [2002] Rink. SC II-1065.

2008 m. ombudsmenas išnagrinėjo devynias bylas, susijusias su Komisijos veiklos išorės santykių sritimi (RELEX). Trijose iš šių bylų nagrinėtos įvairios problemos, kilusios dėl Komisijos delegacijoms skirtos „Jaunesniųjų ekspertų“ programos. Problemos kilo dėl atrankos³⁵, įdarbinimo ir darbo sąlygų³⁶ bei pragyvenimo pašalpos patikslinimo³⁷. Be to, ombudsmenas išnagrinėjo kelias bylas, susijusias su sprendimu vietinius tarnautojus paskirti į tam tikro lygio pareigas³⁸, konsultantų, dirbančių ES finansuojamame projekte, atleidimu iš darbo³⁹, atsisakymu numatyti specialius susitarimus dėl vietinių tarnautojų dalyvavimo EPSO organizuojamuose konkursuose⁴⁰ ir IT valdytojų Komisijos delegacijose įdarbinimo procedūromis⁴¹. Šių tyrimų rezultatai labai skirtingi, tačiau palyginti daug skundų, kurių gauna ombudsmenas, rodo, kad personalo valdymo srityje, šioje itin decentralizuotoje Komisijos veiklos srityje, dar daug ką galima patobulinti.

Ombudsmenui malonu pripažinti, kad darbuotojų skundų srityje daug bylų išspręsta teigiamai, nes administracija tokiais atvejais linkusi aktyviai veikti. Byloje **1918/2007/ELB**, kurioje skųstasi dėl

Ombudsmenui malonu pripažinti, kad darbuotojų skundų srityje daug bylų išspręsta teigiamai, nes administracija tokiais atvejais linkusi aktyviai veikti.

vėluojančio teismo sprendimų, susijusių su skundo pareiškėjo karjera, įgyvendinimo, Komisija išsprendė šį klausimą skundo pareiškėjo naudai. Ombudsmeno pasiūlytas draugiškas sprendimas priimtas byloje **693/2006/(BM)FOR**, susijusioje su ginču dėl įsikū-

rimo pašalpos sumos, mokėtinos tarnautojui, dirbančiam humanitarinės pagalbos maistu ir bendradarbiavimo trečiojoje šalyje srityje. Be to, ombudsmenas galėjo baigti bylą **2331/2007/RT** dėl laidotuvių išlaidų apmokėjimo, nes ją išsprendė pati institucija. Teigiamas rezultatas taip pat pasiektas byloje **2465/2004/(TN)DK**, nepaisant to, kad Komisija iš pradžių atmetė draugiško sprendimo pasiūlymą suteikti pareigūnui, kuris nesutiko su savo pareigų lygiu, galimybę susipažinti su formuliaru, kurį vertinimo komitetas naudoja priimdamas sprendimą šiuo klausimu. Byloje **3579/2006/TS**, susijusioje su sveikatos patikrinimų, atliktų vykdant įdarbinimo procedūrą, išlaidų kompensavimu, ombudsmenui vykdant tyrimą Komisija sutiko kompensuoti išlaidas. Ombudsmenas pareiškė papildomą pastabą dėl bendro Komisijos atlikto skundo pareiškėjo paraiškos tvarkymo.

Byloje **2782/2006/(MHZ)RT**, net Komisijai sumokėjus civilinio draudimo išmokas, į kurias turėjo teisę skundo pareiškėjas, ombudsmenas baigė bylą pareikšdamas dvi kritines pastabas dėl uždelstų išmokų ir elgesio, kurį ombudsmenas pavadino nemandagiu skundo pareiškėjo atžvilgiu. Kiti du tyrimai baigti nenustačius Komisijos netinkamo administravimo. Jie susiję su laikinųjų pareigūnų teisės į pensiją perkėlimo iš Bendrijos sistemos į nacionalinę sistemą (**743/2007/(BM)MF**) ir pareigūno pareigų pavadinimo pakeitimu (**2393/2007/RT**). Ombudsmenas pareiškė papildomas pastabas, siekdamas užtikrinti, kad ateityje tai nepasikartotų. Ne tokia teigiama išvada padaryta byloje **1584/2006/OV**, kurioje kandidatas, laimėjęs konkursą ir įtrauktas į rezervų sąrašą, dalyvavo įvairiuose pokalbiuose dėl darbo, tačiau niekada nebuvo įdarbintas. Skundo pareiškėjas pareiškė vienuolika kaltinimų dėl esminių ir procedūrinių klaidų. Ombudsmenas baigė tyrimą pareikšdamas dvi kritines pastabas dėl Komisijos atliekamų procedūrų trūkumų nagrinėjant skundo pareiškėjo paraiškas.

Be to, ombudsmenas baigė keturias personalo bylas, susijusias su Europos Parlamentu. Trijose iš jų jis nenustatė netinkamo administravimo. Jose nagrinėtas (i) kandidatų įdarbinimas ir pareigų lygio nustatymas po atviro konkurso, kuris prasidėjo dar neįsigaliojus naujiems Tarnybos nuostatom⁴²; (ii) laisvai samdomos vertėjos žodžiu įdarbinimas⁴³ ir (iii) pareigūnės nepaskyrimas į aukštesnes pareigas jai surinkus tam tikrą nuopelnų balų skaičių⁴⁴. Kitoje byloje (**3051/2005/(PB)WP**), kurioje taip pat nagrinėtas atvejis, kai neatliktas skundo pareiškėjo nuopelnų lyginamasis vertinimas, ombudsmenas nustatė netinkamo administravimo faktą ir, kadangi Europos Parlamentas

35. Byla 3738/2006/(SAB)TS.

36. Byla 1054/2007/MHZ.

37. Byla 554/2006/(BM)FOR.

38. Bylos 1104/2005/ELB ir 2851/2005/PB.

39. Byla 1411/2006/JMA.

40. Byla 2507/2007/VIK.

41. Byla 887/2007/(BM)JMA.

42. Byla 3770/2006/JF.

43. Byla 2485/2006/MF.

44. Byla 1586/2007/(MHZ)RT.

tinkamai neįgyvendino jo rekomendacijos projekto, bylą baigė nagrinėti pareikšdamas kritinę pastabą.

Vienas sprendimas 2008 m. priimtas personalo bylose, susijusiose su Taryba.

→→→ Byloje **1162/2007/FOR**, kuri priskiriama prie šių metų ypač svarbių bylų, Taryba sutiko *ex gratia* sumokėti 1 000 EUR, pripažindama nepatogumus ir stresą, kurį patyrė skundo pareiškėjas. Taryba skundo pareiškėjui iš pradžių pasiūlė vienų metų darbo sutartį, bet vėliau pakeitė sąlygas, kai sužinojo, kad skundo pareiškėjas tuo metu sulauks 65 metų. Tačiau ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo, nors skundo pareiškėjas kaltino Tarybą diskriminacija dėl amžiaus (antra vertus, žr. kitame skyriuje bylą **185/2005/ELB**, susijusią su diskriminacija dėl amžiaus Komisijoje). ←←←

Byla **1473/2006(SAB)TS** prieš Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą (EESRK) susijusi su vertėja raštu iš Vengrijos, kuri prašė galimybės susipažinti su šios institucijos komisijos, nagrinėjančios priekabiavimo atvejus, ataskaita jos byloje ir informacija apie EESRK tolesnes priemones šiuo klausimu. Ji taip pat skundėsi dėl administracinių trūkumų ir pareiškė kaltinimus dėl rimtų diskriminacijos problemų, susijusių su antisemitizmu. Ombudsmenui pradėjus tyrimą EESRK pateikė skundo pareiškėjai ataskaitą ir nurodė, kokių tolesnių priemonių jis ėmėsi. Ombudsmenas kritikavo komitetą už vilkinimą.

Ombudsmenas taip pat baigė kelis tyrimus, susijusių su agentūrų personalo bylomis. Byloje **524/2005/BB** Europos vaistų agentūra (EMA) sumokėjo finansinę kompensaciją po to, kai ombudsmenas nustatė, kad ji nepateikė skundo pareiškėjui tikslios, aiškos ir pakankamos informacijos apie jo sutarties aplinkybes, susidariusias dėl naujų Tarnybos nuostatų. Byloje **2209/2007/VIK** dėl kelionės išlaidų grąžinimo kandidatui, problemą pati išsprendė Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra dar tebevykstant ombudsmeno tyrimui. Panašiai byloje **2467/2007/MF**, susijusioje su įtarimais dėl psichologinio priekabiavimo ir piktnaudžiavimo valdžia, Europos geležinkelio agentūra (EGA) pati veiksmingai išsprendė problemą. Byloje **1180/2006/ID** prieš Europos profesinio mokymo plėtros centrą (CEDEFOP) buvo kalbama apie sutarties nutraukimą ir tarnautojo perkėlimą. Ombudsmenas nustatė netinkamą administravimą, nes agentūra savo sprendimo tinkamai nepagrindė. Jis bylą baigė nagrinėti pareikšdamas kritinę pastabą.

■ Konkursai ir atrankos procedūros

Nuo Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) įkūrimo daugiausia ombudsmeno tyrimų, susijusių su atvirais konkursais ir kitomis atrankos procedūromis, yra skirti šiai palyginti naujai Bendrijos

Nuo Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) įkūrimo daugiausia ombudsmeno tyrimų, susijusių su atvirais konkursais ir kitomis atrankos procedūromis, yra skirti šiai palyginti naujai Bendrijos įstaigai.

įstaigai. Kadangi EPSO, kaip žinomas ir daug galimybių turintis kontaktinis punktas, gali užmegzti ryšį su daug ES piliečių, ypač svarbu, kad ši tarnyba tobulintų piliečių aptarnavimo kultūrą ir skaidriai veiktų atrankos procedūrose ir vykdydama kitą veiklą.

Nors ombudsmenas iš savo tyrimų žino neišvengiamą įtampą, kylančią dėl poreikio užtikrinti, kad į atrankos komisijos veiklą niekas nesikištų ar nedarytų jai spaudimo, ir dėl tokio pat svarbaus poreikio užtikrinti jos veiklos skaidrumą ir atskaitomybę, jis yra įsitikinęs, kad tuos klausimus galima išspręsti, ir remiasi nesena Bendrijos teismų praktika šiuo klausimu⁴⁵. Daug toliau pateiktų pavyzdžių iliustruoja teigiamą EPSO požiūrį sprendžiant šias problemas.

2005 m. ombudsmenas savo iniciatyva pradėjo tyrimą (**01/5/2005/PB**), kurio tikslas buvo nustatyti, ar EPSO kandidatams galėtų suteikti analizės ir vertinimo kriterijus, taikomus jos administruojamuose testuose. 2008 m. jis pateikė rekomendacijos projektą, raginantį EPSO kandidatui, jo prašymu, išaiškinti atrankos komisijos nustatytus testų raštu ar žodžiu vertinimo kriterijus (jei tokių esama) ir pateikti išsamią už jų žinias skiriamų balų (jei jie skiriami) analizę. Palanki EPSO reakcija į šį siūlymą — didelis žingsnis į priekį užtikrinant atrankos procedūrų skaidrumą, jis turėtų padėti

45. Byla F-74/07 *Meierhofer prieš Komisiją*, 2008 m. spalio 14 d. sprendimas, dar nepublikuotas.

skatinti piliečių pasitikėjimą EPSO darbu. Kalbant apie konkrečius skundus, EPSO teigiamai reagavo į ombudsmeno rekomendacijos projektą byloje **1000/2006/TN**, sutikdama, kad kandidatė turėtų susipažinti su balų, gautų už egzaminą žodžiu, analizės dalimi. Byloje **50/2007/DK** ombudsmenas padarė išvadą, kad netinkamo administravimo nebuvo nustatyta, kai EPSO atsisakė pateikti kandidatui jo surinktų balų už egzaminą žodžiu analizę, nes atrankos komisija neparengė dokumento ar atitinkamos informacijos, susijusios su kandidato vertinimu. Tačiau ombudsmenas priminė EPSO savo rekomendacijos projektą minėtame savo iniciatyva atliktame tyrime, kaip ir kitose 2008 m. baigtose nagrinėti bylose⁴⁶. Keliose kitose bylose ombudsmenas padarė išvadą, kad EPSO pateikta informacija kandidatams perduotuose vertinimo formuliaruose buvo pakankamai aiški, kad jie suprastų, kodėl jiems nepavyko išlaikyti tam tikrų egzaminų⁴⁷. Ombudsmenas baigė šias bylas nenustatęs netinkamo administravimo.

Kitas su EPSO darbu susijęs klausimas paskatino ombudsmeną pradėti dar vieną tyrimą savo iniciatyva (**OI/4/2007/(ID)MHZ**). Jis susijęs su kompiuterinės testavimo sistemos testo neišlaikiusių kandidatų galimybe susipažinti su klausimais ir atsakymais. EPSO atsisako suteikti galimybę susipažinti su tokia informacija dėl to, kad, *inter alia*, informavus apie klausimus jų nebebus galima naudoti kituose konkursuose. Gavęs daug atskirų skundų dėl šios praktikos ir padaręs išvadą, kad šiuo atveju nustatytas netinkamas administravimas⁴⁸, ombudsmenas pradėjo tyrimą. Nuo to laiko jam šiuo klausimu pateikta daug kitų skundų. Jis užtikrino skundo pareiškėjus, kad jie bus informuoti apie šio savo iniciatyva atliekamo tyrimo rezultatus ir, kad jie gali sekti šio tyrimo eigą ombudsmeno interneto svetainėje⁴⁹.

Ombudsmenui pateiktas kitokio pobūdžio skundas dėl EPSO atrankos procedūrų susijęs su testuose aptiktomis turinio problemomis, kurios laikytinos nepalankiomis kandidatams. Tokių atvejų pavyzdžiuose minimi aptikti neteisingi testų klausimai, kuriuos teko anuliuoti ir į kuriuos ieškodami atsakymo kandidatai tariamai sugaišo per daug laiko⁵⁰, triukšmas ir trukdymas kai kuriems kandidatams konkrečioje egzamino rengimo patalpoje⁵¹, nevienodos sąlygos kairiarankiams žmonėms, laikantiems kompiuterinius testus⁵², ir neteisinga neįgalaus kandidato naudota kompiuterinė rašybos taisymo funkcija⁵³. Kai kuriais atvejais EPSO atsiprašė už klaidą arba, jei įmanoma, pasiūlė išspręsti problemą.

Kita sritis, kurioje pateikta daug skundų, susijusi su atrankos komisijų priimtais sprendimais dėl konkrečių diplomų, kurie suteikdavo galimybę dalyvauti tam tikrame konkurse. Daug skundų šioje srityje leidžia daryti prielaidą, kad EPSO galėtų publikuoti aiškesnius skelbimus apie konkursą, nurodydama diplomų, kurie gali suteikti galimybę siekti norimų pareigų, rūšį. Be to, juose būtų galima geriau paaiškinti, kaip kandidatai gali įrodyti savo profesinę patirtį, kad būtų išvengta skundų ir prašymų, kad komisijos iš naujo įvertintų savo sprendimus šioje srityje⁵⁴. Vieną konkretų skundą verta panagrinėti atidžiau. Byloje **2826/2004/PB** ombudsmenas padarė išvadą, kad atrankos komisija neteisingai atmetė kandidatę angliškai kalbančių sekretorių konkurse, nes jos diplomas nesuteikė teisės siekti universitetinio išsilavinimo. Po ilgo tyrimo EPSO vis dar nenorėjo pripažinti klaidos, nepaisydama fakto, kad atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos raštu patvirtino, kad komisijos sprendimas buvo iš esmės neteisingas, tai nebuvo padaryta net Pirmosios instancijos teismui anuliavus panašius neteisingus tos pačios atrankos komisijos sprendimus. Iš pradžių EPSO teigė, kad ji įgyvendins tik teismo, į kurį kreipėsi kandidatai, sprendimus. Ombudsmenas primygtinai reikalavo, kad to paties pobūdžio teisių gynimo priemonės turėtų būti suteiktos ir skundo pareiškėjai, todėl EPSO galiausiai nusileido.

46. Bylos 801/2007/ELB, 1312/2007/IP ir OI/8/2006/BU.

47. Bylos 2589/2006/BU ir 2900/2006/BU.

48. Byla 370/2007/MHZ.

49. Bylos 3492/2006/(WP) BEH, 1312/2007/IP, 7/2007/PB ir 801/2007/ELB.

50. Bylos 7/2007/PB ir 1850/2006/IP.

51. Byla 2214/2006/IP.

52. Byla 1848/2007/(WP)BEH.

53. Byla 2596/2007/RT.

54. Bylos 2189/2007/RT, 1500/2007/VIK, 1641/2007/VIK ir 3224/2006/(SAB)TS.

Taip pat verta paminėti kitas dvi su EPSO susijusias bylas. Vienoje nagrinėtas kaltinimas diskriminacija dėl tam tikrų kalbų vartojimo konkursuose (byla **3147/2006/IP**), o kitoje – įtariamas atrankos komisijos nario objektyvumo trūkumas, nes tas narys anksčiau buvo EPSO organizuotų pasirengimo egzaminams kursų, kuriuose dalyvavo skundo pareiškėjas, instruktorius (byla **688/2008/RT**).

Nors dauguma su įdarbinimu susijusių skundų nukreipti prieš EPSO, ombudsmenas kartais gauna skundų ir dėl kitų institucijų ar įstaigų, ypač neseniai įkurtų agentūrų, kurios vis dar konsoliduoja savo įdarbinimo procedūras. Ombudsmenas norėtų pabrėžti apskritai teigiamą agentūrų požiūrį į jo tyrimus ir rekomendacijas. Pavyzdžiui, byloje **1678/2005/(ID)MF** nagrinėtos kelios atrankos procedūros, kurias organizavo Europos vaistų agentūra (EMA). Išsamiai ištyręs pateiktus įrodymus ombudsmenas patvirtino nustatęs netinkamo administravimo faktą, ir paragino EMA atsiprašyti skundo pareiškėjo bei sumokėti jam 1 000 EUR kompensaciją už patirtą moralinę žalą. EMA sutiko ir informavo ombudsmeną, kad atsižvelgs į jo pastabas ir išvadas būsimose atrankos procedūrose. Byloje **1332/2007/(BM)MF** prieš Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrą (ECDC) ombudsmenas pasveikino ECDC sprendimą priimti savo tinkamo administravimo kodeksą ir įsipareigojimą taikyti tinkamo administravimo principus. Dėl bylos esmės ombudsmenas nusprendė, kad ECDC pateikė pagrįstą paaiškinimą, kuriame išsamiai ir aiškiai išdėstyta, kodėl jis nusprendė atmesti skundo pareiškėjo paraišką.

→→→ Vienas skundo pareiškėjas kreipėsi į ombudsmeną dėl atrankos procedūros, kurią organizavo Europos aviacijos saugos agentūra (EASA). EASA labai teigiamai reagavo į ombudsmeno tyrimą. Byloje **893/2006/BU**, kuri laikytina dar viena 2008 m. ypač svarbia byla, agentūra ne tik pripažino klaidą ir atsiprašė dėl jos, bet ir tyrimo metu sutiko suteikti skundo pareiškėjui norimos informacijos ir įsipareigojo ją teikti būsimose procedūrose. ←←←

Dviejų panašių bylų, vienos — prieš Europos Parlamentą (**186/2005/ELB**), kitos — prieš Komisiją (**185/2005/ELB**), rezultatai skyrėsi. Europos Parlamentas pritarė ombudsmeno rekomendacijos projektui, o Komisija jam pritarti atsisakė. Šios bylos susijusios su diskriminacija dėl amžiaus, konkrečiau, su sprendimu nebesamdyti tų pagalbinių konferencijų vertėjų (ACI), t. y. laisvai samdomų vertėjų žodžiu, įdarbinamų tam tikroms konferencijoms ir posėdžiams versti, kurie yra vyresni kaip 65 metų. Skundo pareiškėjas pagalbinio konferencijų vertėju šioms institucijoms dirbo daugiau kaip 35 metus, tačiau sulaukęs 65 metų darbo pasiūlymų ėmė nebegauti. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Komisija nepakankamai pagrindė nuomonę, kodėl su vyresniais kaip 65 metų pagalbiniais konferencijų vertėjais ji elgiasi kitaip. Kadangi ši byla iškėlė svarbų principinį klausimą, ombudsmenas pateikė specialų pranešimą Europos Parlamentui. Tai vienintelis 2008 m. ombudsmeno pateiktas specialus pranešimas.

■ Institucijų, politikos klausimai ir kita

Ši paskutinė kategorija apima skundus, pateiktus dėl institucijų politikos formavimo veiklos ar bendro pobūdžio veiklos.

Byloje **284/2006/PB** skundo pareiškėjas iš Danijos skundėsi dėl Bendrijos teisės akto dėl skaitmeninių tachografų diegimo transporto priemonėse įgyvendinimo. Konkrečiai jis pareiškė, kad Komisija neturi teisinės galios nustatyti moratoriumą privalomam minėtų tachografų visose transporto priemonėse diegimui. Ombudsmenas nustatė, kad įtarimas pagrįstas ir pareiškė kritinę pastabą.

Byla **2487/2006/DK** susijusi su skundo pareiškėju, kuris nusprendė, kad jam neteisingai nesuteikta galimybė patekti į Komisijos pastatus. Ombudsmenas nustatė, kad skundo pareiškėjo nebuvo atsisakyta įleisti, tačiau jam buvo nustatytos tam tikros sąlygos. Jis padarė išvadą, kad Komisijos sprendimas atspindėjo pagrįstai taikomus jos įgaliojimus kontroliuoti patekimą į Bendrijos pastatus. Byloje **2819/2005/BU** ombudsmenas kritikavo Europos Parlamentą už šiurkštų jo apsaugos tarnybos darbuotojų elgesį su skundo pareiškėja, buvusiu Europos Parlamento narės padėjėju, po to, kai EP narė nusprendė nutraukti sutartį su savo padėjėju. Ombudsmenas padarė išvadą, kad toks elgesys

pažeidė proporcingumo principą, ir pateikė rekomendacijos projektą. Europos Parlamentas atmetė ombudsmeno pasiūlymą atsiprašyti skundo pareiškėjos ir suteikti jai kompensaciją.

Byloje **2235/2005/(TN)TS** nagrinėti įtarimai, kad Komisija netinkamai kontroliavo pavienių ekspertų pensijų draudimo sistemą ir netinkamai tvarkė konkurso procedūras, pradėtas siekiant rasti naują draudimo bendrovę. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija nei peržengė savo veiksmų laisvės ribas atitinkamoje srityje, nei veikė akivaizdžiai nepagrįstai.

Nors Europos mokyklos nepriskiriamos Bendrijos institucijoms, ombudsmenas atliko kelis tyrimus, susijusius su bendra Europos mokyklų sistema. Tokie tyrimai nukreipti prieš Komisiją, turinčią savo atstovą Europos mokyklų valdytojų taryboje ir kartu atsakingą už labai didelę mokyklų veiklos biudžeto dalį. 2008 m. ombudsmenas baigė kelis tyrimus dėl Komisijos vaidmens Europos mokyklų veikloje. Byloje **262/2006/OV** nagrinėta įtariama diskriminacija, atsirandanti dėl taisyklės, nustatančios ne ilgesnį kaip devynerių metų mokytojų delegavimo į mokyklas laikotarpį. Byloje **2153/2004/MF** nagrinėti du Europos mokyklų valdytojų tarybos sprendimai padidinti mokesčius už mokslą. Skundo pareiškėja teigė, kad taip atsisakoma užtikrinti teisingumą, nes tėvų asociacijoms nebuvo suteikta teisė kreiptis į Skundų tarybą ir apskūsti šiuos sprendimus. Atsakydama į ombudsmeno raginimus Komisija pareiškė, kad ji ketina prašyti generalinio sekretoriaus viename iš Valdytojų tarybos posėdžių iš dalies pakeisti Europos mokyklų bendrąsias taisykles, kad būtų galima apskūsti tokius sprendimus.

Ombudsmenas kritikavo Komisiją byloje **101/2004/GG**, kurioje nagrinėtas buvusios Karlsruhės transuraninių elementų instituto (ITU) mokslinės asistentės prašymas Komisijai ištirti keletą ITU, priklausančio Komisijai, saugumo taisyklių pažeidimų. Vienas ypač rimtas incidentas susijęs su 1997 m. tariamai tyčia neteisėtai eksportuota radioaktyviaja medžiaga į laboratoriją Jungtinėse Amerikos Valstijose. Vokietijos valdžios institucijos ištyrė skundo pareiškėjos kaltinimus, o Komisija ėmėsi veiksmų tam tikriems trūkumams pašalinti ir užkirsti kelią panašioms problemoms ateityje. Tačiau ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija neįrodė, kad tinkamai išnagrinėjo visus skundo pareiškėjos įtarimus, ypač dėl minėto incidento. Nors jis pritarė, kad, kadangi institucija gavėja Jungtinėse Amerikos Valstijose nesuteikė informacijos šiuo klausimu, nebuvo įmanoma nustatyti, ar radioaktyvioji medžiaga iš tiesų buvo išsiųsta į Jungtines Amerikos Valstijas neteisėtai, jis kritikavo faktą, kad Komisija tinkamai neapsvarstė ir neištyrė visų kitų veiksmų, svarbių šiomis aplinkybėmis.

3.6 Kitoms institucijoms perduoti skundai ir patarimai

Jei ombudsmenas neturi įgaliojimų tirti skundo, jis stengiasi patarti skundo pareiškėjui, kuri kita institucija galėtų nagrinėti jo skundą, ypač jei atvejis susijęs su Bendrijos teise. Jei įmanoma ir jei

Jei ombudsmenas neturi įgaliojimų tirti skundo, jis stengiasi patarti skundo pareiškėjui, kuri kita institucija galėtų nagrinėti jo skundą.

skundas pagrįstas, ombudsmenas, skundo pareiškėjui sutikus, perduoda jį kitai kompetentingai institucijai.

Skundai, kuriuos tirti ombudsmenas neturi įgaliojimų, dažnai susiję su įtariamais Bendrijos teisės pažeidimais, kurių padaro valstybės narės. Daug tokių bylų gali geriausiai išnagrinėti kitas Europos ombudsmenų tinklo narys. Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su tokias pat pareigas einančiais šalių ir regionų pareigūnais per Europos ombudsmenų tinklą

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su tokias pat pareigas einančiais šalių ir regionų pareigūnais per Europos ombudsmenų tinklą.

(žr. toliau pateiktą 4.2 skyrių). Vienas iš šio tinklo tikslų — padėti greitai perduoti skundus kompetentingam atitinkamos šalies ar regiono ombudsmenui ar panašiai institucijai. Europos Parlamento Petijų komitetas taip pat yra visateisis šio tinklo narys.

Kai kuriais atvejais ombudsmenas mano, kad skundą tinkamiausia perduoti Komisijai ar SOLVIT — Komisijos įkurtam tinklui, skirtam padėti žmonėms, kurie susiduria su kliūtimis bandydami pasinaudoti savo teisėmis ES vidaus rinkoje. Prieš perduodamas skundą arba patardamas skundo pareiškėjui, ombudsmeno tarnybos stengiasi užtikrinti, kad jam būtų suteikta kuo geresnė konsultacija.

Iš visų 2008 m. išnagrinėtų bylų 70 % atvejų duotas patarimas arba byla perduota kitai institucijai. Kaip matyti iš 3.12 pav., 1 079 bylose skundas perduotas Europos ombudsmenų tinklo nariui arba skundo pareiškėjui patarta susisiekti su tinklo nariu (888 perduota šalies ar regiono ombudsmenams, o 191 — Europos Parlamento Peticijų komitetui). Dar 325 skundo pareiškėjai nukreipti į Europos Komisiją⁵⁵, o 708 bylos nukreiptos į kitas institucijas ar įstaigas, kaip antai SOLVIT ar specializuotiems ombudsmenams ar skundų tyrimo institucijoms valstybėse narėse.

Toliau šiame skyriuje pateikiami perduotų bylų ar patarimų pavyzdžiai.

3.12 pav. Kitoms institucijoms ir įstaigoms perduoti skundai Skundo pareiškėjams patarta kreiptis į kt. institucijas ir įstaigas

Europos ombudsmenų tinklo narys

Kitos institucijos ir įstaigos

Europos Komisija

- 1 PASTABA Čia įtraukti 158 skundai, užregistruoti 2007 m. pabaigoje ir išnagrinėti 2008 m., ir neįtraukta 220 skundų, užregistruotų baigiantis 2008 m., nes metų pabaigoje jie vis dar buvo nagrinėjami sprendžiant, kokių veiksmų imtis.
- 2 PASTABA Kai kuriais atvejais skundo pareiškėjui duota daugiau kaip vienos rūšies patarimų. Todėl iš viso susidaro daugiau kaip 100 %.

Skundai, kuriuos nagrinėti padėjo Europos ombudsmenų tinklas

Prancūzijos pilietis pateikė skundą prieš Prancūzijos regioninę sveikatos draudimo įstaigą, dėl sunkumų, kurių jis patyrė prašydamas išmokėti pensiją. Europos ombudsmenas susisiekė su savo kolega Prancūzijoje siekdamas įsitikinti, ar pastarasis galės išspręsti šį klausimą. Tada jis susisiekė su skundo pareiškėju, kuris sutiko, kad jo skundas būtų perduotas Prancūzijos ombudsmenui. Pastarasis ištyrė skundą ir patvirtino, kad skundo pareiškėjo pensijos išmoka bus sumokėta atgaline data.

1617/2008/CHM ■

Europos ombudsmenas gavo skundų iš Bulgarijos piliečių dėl Bulgarijos energetikos bendrovių (centrinio šildymo ir karšto vandens tiekėjų). Kadangi skundo pareiškėjai įtarė, kad Bendrijos teisės aktas dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų buvo netinkamai perkeltas į Bulgarijos teisę, ombudsmenas patarė jiems teikti skundą dėl pažeidimų Komisijai ir informavo Komisiją apie šį klausimą.

Bulgarijos ombudsmenas gavo šimtus panašių skundų, apimančių tokius klausimus kaip vartotojų teisių pažeidimas ar atskirų sąskaitų apskaičiavimo metodai. Kadangi minėtos energetikos bendrovės patenka į jo įgaliojimų sritį, Bulgarijos ombudsmenas ištyrė skundus ir pateikė pranešimą su rekomendacijomis vyriausybei, specializuotoms vyriausybės agentūroms, vietos administracijai ir komunalinių paslaugų įmonėms. Po to jis informavo Europos ombudsmeną apie pokyčius šiuo klausimu, daugiausia susijusius su Bulgarijos teisės aktu dėl energijos vartojimo efektyvumo pokyčiais.

2349/2008/VIK ir panašios bylos ■

55. Šioje iliustracijoje pateiktos kai kurios bylos, kuriose skundas prieš Komisiją paskelbtas nepriimtiniu, nes pagal taikomą administracinę tvarką prieš skundą pateikiant ombudsmenui nebuvo tinkamai kreiptasi į atitinkamą instituciją.

Ispanijos pilietis savo politinės partijos vardu pasiskundė Europos ombudsmenui dėl įtariamo pagrindinių teisių pažeidimo, kurį padarė Ispanijos nacionalinės ir regiono valdžios institucijos. Jis tvirtino, kad Ispanijos valdžios institucijos nesiėmė visų būtinų priemonių užtikrinti, kad piliečiai, gyvenantys tam tikruose Ispanijos regionuose ir kalbantys savo regioninėmis kalbomis, galėtų naudotis savo teisėmis, ypač todėl, kad ispanų kalba vartojama mokyklose ir universitetuose, ir užtikrinti, kad piliečiai nejaustų teroristinės organizacijos ETA keliamos grėsmės. Ombudsmenas perdavė šią bylą Ispanijos ombudsmenui, kuris galėjo imtis būtinų veiksmus dėl šių įtarimų.

Skundo pareiškėjas taip pat tvirtino, kad Europos Komisija nesiėmė veiksmų prieš Ispanijos valdžios institucijas, kurie užtikrintų šių teisių ir laisvių laikymąsi. Kadangi jis dar nesusisiekė su šia institucija ir neinformavo jos apie savo abejones, Europos ombudsmenas patarė skundo pareiškėjui pateikti skundą Komisijai.

3009/2007/SMG ■

Skundo pareiškėjas, gyvenantis Vengrijoje, pateikė skundą Europos ombudsmenui. Skundo pareiškėjas moka alimentus buvusiai žmonai, gyvenančiai Prancūzijoje. Jis skundėsi tuo, kad Vengrijoje alimentai neatskaitomi iš jo apmokestinamų pajamų. Skundo pareiškėjo nuomone, jei jis gyventų Prancūzijoje, alimentai būtų atskaitomi. Jis nusprendė, kad ES turėtų imtis veiksmų šioje srityje.

Ombudsmenas perdavė skundą Europos Parlamentui, kad jis išnagrinėtų šį skundą kaip peticiją. Peticijų komitetas pradėjo nagrinėti peticiją ir paprašė Europos Komisiją atlikti preliminarinius įvairių šios problemos aspektų tyrimus.

2592/2007/LR ■

Europos Komisijai perduoti skundai

Europos ombudsmenas gavo skundą iš Andalūzijos (Ispanija) regiono ombudsmeno dėl išsiliejusios naftos susidūrus dviem laivams netoli Kadiso pakrantės ir Gibraltaro teritorijos. Skundo pareiškėjo tvirtinimu, išsiliejęs nafta smarkiai pakenkė kaimyniniam regionui, o atsakingos valdžios institucijos nesiėmė atitinkamų veiksmų. Konkrečiai jis tvirtino, kad tokia padėtis pažeidė Bendrijos teisės aktą dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą.

Kadangi byla susijusi su galimu Bendrijos teisės pažeidimu, kurį padarė valstybė narė, ombudsmenas perdavė bylą Komisijai. Pastaroji informavo ombudsmeną, kad ji parašė Andalūzijos ombudsmenui ir paaiškino, kad atitinkamos direktyvos dar neperkėlė Gibraltaro valdžios institucijos ir kad ji nagrinėja šį bylos aspektą pagal pažeidimų procedūrą. Dėl konkrečios problemos Komisija nurodė paprašiusi Jungtinės Karalystės valdžios institucijų pateikti papildomos informacijos apie vežtos medžiagos pobūdį ir tai, ar Jungtinės Karalystės valdžios institucijos įvykdė savo įsipareigojimus, apibrėžtus Bendrijos teisėje, ar ne. Ji įsipareigojo informuoti Andalūzijos ombudsmeną apie savo tyrimo eigą.

2017/2008/JMA ■

Europos ombudsmenas gavo du skundus dėl problemų, su kuriomis susidūrė ES piliečių situoktiniai, kuriems reikėjo vizos vykstant į kitą valstybę narę. Pirmojoje byloje Nigerijos piliečio, susituokusio su Rumunijos piliete, buvo paprašyta pateikti vizą vykstant į Jungtinę Karalystę. Antrojoje byloje Tailando pilietės, susituokusios su Jungtinės Karalystės piliečiu, buvo paprašyta pateikti vizą vykstant į Ispaniją. Abi bylos susijusios su galimu Bendrijos teisės dėl ES piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje pažeidimu. Ombudsmenas perdavė šias bylas Komisijai.

Komisija abiejose bylose pateikė naudingos informacijos. Konkrečiai antrojoje byloje ji pareiškė, kad Ispanija tikriausiai neteisingai perkėlė atitinkamą direktyvą. Ji informavo skundo pareiškėją, kad į jo bylos informaciją bus atkreiptas dėmesys Komisijai tiriant, ar nacionaliniai teisės aktai apskritai suderinti su direktyva. Be to, Komisija patarė skundo

pareiškėjui susisiekti su Jungtinės Karalystės SOLVIT dėl savo skundo arba pateikti oficialų skundą Komisijai, jei problema nebus išspręsta.

2709/2008/EC ir 2733/2008/EC ■

SOLVIT perduotas skundas

stybės tarnybos komisija atsisakė pripažinti metus, kuriuos ji dirbo Jungtinėje Karalystėje, nes tuo metu Kipras nebuvo ES valstybė narė. Skundo pareiškėja teigė, kad ji diskriminuojama, nes norėdama gauti visą pensiją ji būtų turėjusi dirbti ilgiau už kitus valstybės tarnautojus.

Skundas buvo perduotas SOLVIT, kuris susisiekė su Kipro darbo ir socialinio draudimo ministerija. Pastaroji patvirtino, kad neturėtų kilti problemų pripažįstant skundo pareiškėjos darbo Jungtinėje Karalystėje laikotarpį. Tačiau kadangi skundo pareiškėja tolesniame susirašinėjime su SOLVIT paaiškino, kad ji apskundė Valstybės tarnybos komisiją, nes pastaroji nepripažino moters darbo Jungtinėje Karalystėje laikotarpio kaip priežasties ją paaukštinti, ir kad ji kreipėsi į nacionalinius teismus, SOLVIT ją informavo, kad negali nagrinėti šio specifinio skundo.

796/2008/TIS ■

Santykiai
su institucijomis,
ombudsmenais ir
kitomis
suinteresuotosiomis
šalimis

EUROPOS ombudsmenas skiria daug laiko supažindinti visuomenę su savo darbu – kova su netinkamu administravimu ir skaidrumo bei gero administravimo skatinimu. Šiame skyriuje pateikiama ombudsmeno pastangų užmegzti ryšius su ES institucijomis ir įstaigomis, kolegomis ombudsmenais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis apžvalga.

4.1 Santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis

Konstruktivūs santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis yra labai svarbūs Europos ombudsmenui, padedant skundo pareiškėjui siekti geriausių galimų rezultatų. Ombudsmenas nuolat susitinka su institucijų nariais ir pareigūnais aptarti ES administravimo kokybės gerinimo būdų. Toliau išsamiau aprašoma jo veikla šioje srityje.

Konstruktivūs santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis yra labai svarbūs Europos ombudsmenui, padedant skundo pareiškėjui siekti geriausių galimų rezultatų.

■ Europos Parlamentas

Europos Parlamentas renka ombudsmeną, o šis jam atsiskaito, ypač teikdamas savo metinį pranešimą, taip pat specialius pranešimus. Ombudsmenas palaiko puikius darbo santykius su Europos Parlamento Peticijų komitetu, kuris atsakingas už Parlamento santykius su ombudsmenu ir rengia pranešimą apie jo metinį pranešimą. Komiteto prašymu 2008 m. kiekviename komiteto surengtame posėdyje dalyvavo ombudsmeno personalo narys, atstovaujantis ombudsmenui.

Europos Parlamentas renka ombudsmeną, o šis atsiskaito Parlamentui, pristatydamas savo įžymųjį metinį pranešimą. Čia ombudsmenas nufotografuotas įteikiantis 2007 m. metinį pranešimą Europos Parlamento Pirmininkui Hans-Gert PÖTTERING. 2008 m. kovo 12 d., Strasbūras.

2008 m. kovo 12 d. Europos ombudsmenas Europos Parlamento pirmininkui Hans-Gert PÖTTERING pristatė 2007 m. metinį pranešimą. Kitą dieną metinį pranešimą jis pateikė Peticijų komiteto pirmininkui Marcin LIBICKI, o gegužės 19 d. jam buvo suteikta galimybė pristatyti jį pačiame komitete. EP narė Dushana ZDRAVKOVA parengė komiteto pranešimą apie ombudsmeno veiklą. Parlamento plenariniame posėdyje spalio 23 d. jos pranešimo pagrindu priimta rezoliucija (465 nariams

balsavus už, 1 — prieš). Rezoliucijoje Parlamentas išreiškė pasitenkinimą ombudsmeno darbu, jo viešuoju įvaizdžiu ir džiaugėsi konstruktyviu ombudsmeno ir institucijų bendradarbiavimu.

2008 m. susiklosčiusiuose ombudsmeno santykiuose su Parlamentu svarbią vietą užėmė Europos ombudsmeno statuto persvarstymas. 2007 m. pabaigoje EP Konstitucinių reikalų komitetas nagrinėjo pranešimo dėl siūlomų statuto pakeitimų projektą (pranešėja EP narė Anneli JÄÄTTEENMÄKI). 2008 m. sausio 24 d. N. DIAMANDOUROS antrą kartą šiam komitetui pristatė savo pasiūlymus dėl statuto persvarstymo, o kovo 10 d. A. JÄÄTTEENMÄKI pranešimas buvo priimtas komitete (19 narių balsavus už ir nė vienas — prieš). Kaip nurodyta šio metinio pranešimo 2 skyriuje, birželio 18 d. Parlamentas priėmė sprendimą¹ persvarstyti statutą (576 nariams balsavus už, 8 — prieš). Persvarstyta statuto redakcija įsigaliojo 2008 m. liepos 31 d.

Tebevykstanti Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais² reforma taip pat atsispindėjo 2008 m. ombudsmeno institucinėje darbotvarkėje. Ombudsmeno nuomonė apie Komisijos pasiūlymą persvarstyti šį reglamentą birželio 2 d. buvo pristatyta EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto posėdyje Briuselyje, o po to, gruodžio 11 d., seminare Briuselyje, kurį organizavo Suomijos parlamentas ir Suomijos Teisingumo ministerija. Ombudsmenas paragino Europos Parlamentą pasinaudoti savo, kaip bendrai šį reglamentą priėmusio įstatymų leidėjo, vaidmeniu ir užtikrinti kiek galima geresnę galimybę piliečiams susipažinti su dokumentais. Ombudsmenas įnešė savo indėlį į diskusijas šiuo klausimu — jis atliko valstybių narių teisės ir praktikos, susijusios su visuomenės galimybe susipažinti su informacija duomenų bazėse, lyginamąjį tyrimą. Šis tyrimas paskatino jį pateikti konkrečius pasiūlymus dėl susipažinimo su dokumentais taisyklių reformos.

■ Europos Sąjungos Taryba

Pirmojoje 2008 m. pusėje ombudsmeno statuto persvarstymas užėmė svarbią vietą daugumos posėdžių, kuriuos N. DIAMANDOUROS surengė su valstybių narių atstovais Taryboje, darbotvarkėje. Gegužės 16 d. ombudsmenas perskaitė pranešimą Tarybos bendrųjų reikalų darbo grupei siekdamas išaiškinti statuto persvarstymo tikslą ir atsakyti į valstybių narių delegacijų klausimus. ES Tarybos pirmininko Janez LENARČIČ pareiškimu Parlamento plenariniame posėdyje birželio 18 d. Taryba pritarė persvarstytam statutui.

■ Europos Komisija

Europos Komisija — tai institucija, kuriai tenka didžiausia ombudsmeno atliekamų tyrimų dalis. Todėl užtikrinant konstruktyvius darbo santykius ir tinkamus atsakymus į ombudsmeno klausimus

Europos Komisija – tai institucija, kuriai tenka didžiausia ombudsmeno atliekamų tyrimų dalis.

svarbu nuolat susitikti su Komisijos nariais ir vyriausiaisiais pareigūnais. 2008 m. N. DIAMANDOUROS susitiko su Komisijos pirmininku José Manuel BARROSO, Komisijos pirmininko pavaduotoja Margot WALLSTRÖM, atsakinga už institucinius ryšius ir komunikacijos strategiją, Komisijos nariu Janez POTOČNIK, atsakingu už mokslą ir mokslinius tyrimus, ir Komisijos nariu Vladimír ŠPIDLA, atsakingu už užimtumą, socialinius reikalus ir lygias galimybes.

Siekdamas užtikrinti geriausias įmanomas paslaugas pareiškėjams ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kitomis žalos atlyginimo instancijomis, įskaitant Komisijos koordinuojamas instancijas. Lapkričio 20 d. N. DIAMANDOUROS seminare Liuksemburge pristatė savo darbą SOLVIT tinklui. SOLVIT — tai Komisijos įkurtas tinklas, skirtas padėti žmonėms, kurie susiduria su kliūtimis

1. 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento sprendimas 2008/587/EB, Euratomas, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 94/262/EAPB, EB, Euratomas, dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, OL L 189, 2008, p. 25.

2. 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

bandydami pasinaudoti savo teisėmis ES vidaus rinkoje. Abi šalys sutarė, kad reikia dar daug dirbti, kad būtų patobulintos gairės, padedančios pareiškėjams pirmą kartą kreiptis į tinkamiausią žalos atlyginimo instanciją. Ombudsmenas atkreipė dėmesį į jo tarnyboje kuriamą interaktyvų vadovą, kuris bus įtrauktas į naują institucijos interneto svetainę.

■ Europos investicijų bankas (EIB)

2008 m. ombudsmenas skyrė daug laiko santykiams su EIB plėtoti. Jis susitiko su pirmininku Philippe MAYSTADT, pirmininko pavaduotoju Plutarchos SAKELLARIS ir kitais vyriausiais pareigūnais. Taip pat vyko abipusiai darbuotojų vizitai, kurie buvo itin naudingi abiejų institucijų nariams.

Ypač minėtinas aptariamų metų liepos 9 d. ombudsmeno ir EIB pirmininko pasirašytas susitarimo memorandumas³. Šio susitarimo tikslas — pagerinti suinteresuotųjų šalių apsaugą nuo bet kokio netinkamo administravimo, susijusio su EIB veikla. Jame numatoma, kad suinteresuotųjų šalių apsauga bus išplėsta ir taikoma ne Europos Sąjungos piliečiams ar nenuolatiniais Europos Sąjungos gyventojams arba tiems, kurie ES neturi registruotosios buveinės. Be to, įtariamo netinkamo administravimo atveju pareiškėjas, prieš kreipdamasis į ombudsmeną, galės pasinaudoti veiksminga vidine EIB skundų nagrinėjimo procedūra. Ši procedūra apibrėžta banko nustatytoje skundų nagrinėjimo tvarkoje, dėl kurios 2009 m. bus pradėtos konsultacijos su visuomene⁴.

■ Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO)

Atsižvelgiant į EPSO atliekamą pagrindinį vaidmenį ES įdarbinimo veikloje ir jos santykius su Europos piliečiais, jai tenka santykinai didelė ombudsmeno atliekamų tyrimų dalis. Siekdamas

Atsižvelgiant į EPSO atliekamą pagrindinį vaidmenį ES įdarbinimo veikloje ir jos santykius su Europos piliečiais, jai tenka santykinai didelė ombudsmeno atliekamų tyrimų dalis.

užtikrinti griežčiausius paslaugų piliečiams šioje srityje standartus ombudsmenas ir jo darbuotojai 2008 m. kelis kartus susitiko su EPSO direktoriumi David BEARFIELD ir jo darbuotojais. Balandžio 15 d. N. DIAMANDOUROS supažindino EPSO darbuotojus

su savo darbu. Po to aktyviai keistasi nuomonėmis, kaip geriausiai reaguoti į skundus. D. BEARFIELD taip pat pasinaudojo proga papasakoti apie EPSO planus modernizuoti ES įdarbinimo procedūras, pavadintus „EPSO veiklos tobulinimo programa“. Spalio 9 d. jis vėl pristatė šią programą, kai su EPSO darbuotojų delegacija apsilankė ombudsmeno Briuselio biure ir susitiko su ombudsmenu, generaliniu sekretoriumi, Teisės departamento vadovu ir Teisės skyrių vadovais. Šiuo susitikimu

Ombudsmenas nuolat susitinka su savo kolegomis iš kitų ES institucijų ir keičiasi informacija bei gerąja patirtimi. Šioje nuotraukoje jis diskutuoja su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP) Peter HUSTINX ir priežiūros pareigūno pavaduotoju Joaquín BAYO DELGADO. Ombudsmenas apžvelgė savo santykius su EDAPP 2008 m. gruodžio 17 d. renginyje, skirtame penkerių metų EDAPP veiklos sukakčiai ir J. BAYO DELGADO darbo pabaigai pažymėti.

3. Europos ombudsmeno ir Europos investicijų banko susitarimo memorandumas dėl informacijos apie Banko taikomas strategijas, standartus ir procedūras bei dėl skundų, įskaitant ne Europos Sąjungos piliečių ir nenuolatininių Europos Sąjungos gyventojų pateiktus skundus, nagrinėjimo; OL C 244, 2008, p. 1.

4. Informacija apie EIB skundų nagrinėjimo tvarką pateikiama adresu <http://www.eib.org>

abi šalys siekė geriau susipažinti su viena kitos darbu. Ombudsmenas ir D. BEARFIELD dar kartą susitiko gruodžio 17 d.

■ ES agentūros

Spalio 24 d. ombudsmeno generalinis sekretorius Ian HARDEN dalyvavo agentūrų vadovų susitikime Lisabonoje. Šiame susitikime agentūros sutarė, kad visos pripažins Europos tinkamo administravimo kodeksą ir svarstys, kaip geriausiai su juo supažindinti agentūras. Ombudsmenas labai džiaugėsi šiuo susitarimu, kuris turėtų padėti piliečiams suprasti, ko jie gali tikėtis kreipęsi į agentūras. Be to, kodeksas turėtų tapti agentūrų darbuotojų, atsakingų už ryšius su visuomene, vadovu.

■ Kitos ES institucijos ir įstaigos

2008 m. ombudsmenas daug kartų susitiko su ES institucijų ir įstaigų atstovais. Sausio 24 d. jis susitiko su ES institucijų personalo komitetų pirmininkais siekdamas išaiškinti savo vaidmenį gerinant ES administravimo kokybę. Rugsėjo 5 d. jis dalyvavo seminare Vienoje, kurį suorganizavo Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros direktorius Morten KJAERUM. Lapkričio 20 ir 21 d. ombudsmenas vyko į Liuksemburgą susitikti su Europos Bendrijų Teisingumo Teismo pirmininku Vassilios SKOURIS, Pirmosios instancijos teismo pirmininku Marc JAEGER ir Tarnautojų teismo pirmininku Paul J. MAHONEY. Galiausiai gruodžio 17 d. ombudsmenas pateikė santykių tarp jo institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) institucijos apžvalgą seminare, kurį Briuselyje organizavo Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas Peter HUSTINX. Šis seminaras buvo skirtas penkerių metų EDAPP veiklos sukakčiai ir priežiūros pareigūno pavaduotojo Joaquino BAYO DELGADO darbo pabaigai pažymėti.

4.2 Santykiai su kitais ombudsmenais ir panašiomis tarnybomis

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis nacionaliniu, regiono ir vietos lygmeniu, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai būtų sprendžiami greitai ir veiksmingai. Toks

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis nacionaliniu, regiono ir vietos lygmeniu, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai būtų sprendžiami greitai ir veiksmingai.

bendradarbiavimas yra vienodai svarbus tiek keičiantis informacija apie ES teisę, tiek stebint reikšmingus pokyčius ombudsmenų veikloje ir keičiantis gerąja patirtimi. Šis bendradarbiavimas daugiausia vyksta per Europos ombudsmenų tinklą, nors

Europos ombudsmenas taip pat dalyvauja ne tinklo organizuojamose konferencijose, seminaruose ir susitikimuose.

■ Europos ombudsmenų tinklas

Europos ombudsmenų tinklas šiuo metu vienija beveik devyniasdešimt tarnybų 31 šalyje, jis apima nacionaliniu ir regionų mastu veikiančias tarnybas Europos Sąjungos teritorijoje, ES narystės

Tinklas veikia kaip veiksmingas bendradarbiavimo mechanizmas, nagrinėjant bylas.

siekiančiose šalyse ir Norvegijoje bei Islandijoje. Tinklas veikia kaip veiksmingas bendradarbiavimo nagrinėjant bylas mecha-

nizmas. Tinklas taip pat naudojamas keistis patirtimi ir gerąja patirtimi — šių tikslų siekiama seminarais ir susitikimais, informaciniu biuleteniu, elektroniniu diskusijų forumu ir per kasdienę elektroninių naujienų tarnybą. Šiuo atžvilgiu 2008 m. buvo ypač svarbus lyginamasis tyrimas, kurį atliko Europos ombudsmenas dėl valstybių narių teisės ir praktikos, susijusios su visuomenės galimybe

susipažinti su informacija duomenų bazėse. Ombudsmenas susisieks su savo tinklo kolegomis siekdamas išsiaiškinti gerą patirtį nacionaliniu lygmeniu, skirtą užtikrinti geriausias galimybes visuomenei pasinaudoti duomenų bazėmis. Šis tyrimas paskatino jį pateikti konkrečius pasiūlymus dėl ES susipažinimo su dokumentais taisyklių reformos.

2007 m. spalio mėn. Strasbūre vykusiam Šeštajame nacionalinių ombudsmenų seminare ombudsmenų tinklas priėmė pareiškimą. Pareiškimu siekiama plačiau supažindinti su ombudsmenų darbu ES mastu ir išaiškinti, kokias paslaugas tinklo nariai teikia žmonėms, besiskundžiantiems problemomis, patenkančiomis į ES teisės taikymo sritį. 2008 m. Europos ombudsmenas daug dirbo, stengdamasis savo leidiniais ir pranešimais skleisti informaciją apie šį pareiškimą, be to, jis savo interneto svetainėje paskelbė į 23 kalbas išverstą pareiškimą. N. DIAMANDOUROS ypač pabrėžė pareiškimą per savo informacinius vizitus valstybėse narėse, kuriuos koordinavo jo kolegos ombudsmenai.

Bendradarbiavimas nagrinėjant skundus

Daug pareiškėjų kreipiasi į Europos ombudsmeną, jei jiems kyla problemų su nacionaline, regiono ar vietos administracija. Daugeliu atvejų veiksmingas teisių gynimo priemonės gali suteikti konkre-

Daug pareiškėjų kreipiasi į Europos ombudsmeną, jei jiems kyla problemų su nacionaline, regiono ar vietos administracija. Daugeliu atvejų konkrečios šalies ombudsmenas gali suteikti veiksmingų teisių gynimo priemonių.

čios šalies ombudsmenas. Jei įmanoma, Europos ombudsmenas persiunčia bylas tiesiai nacionaliniams ir regiono ombudsmenams arba duoda pareiškėjui tinkamą patarimą. Išsamesnė informacija apie šį bendradarbiavimą pateikiama 3 skyriaus pabaigoje.

Šalių ir regiono ombudsmenai gali prašyti Europos ombudsmeną raštu atsakyti į paklausimus dėl ES teisės ir jos išaiškinimų, tarp jų ir į pateiktus klausimus, kylančius jiems nagrinėjant konkrečius skundus. Europos ombudsmenas arba tiesiogiai atsako, arba, jei reikia, perduoda paklausimą kitai ES institucijai ar įstaigai. 2008 m. buvo gauti aštuoni nauji paklausimai (penki iš šalies ombudsmenų ir trys iš regionų ombudsmenų). Palyginti su praėjusiais metais tokių paklausimų skaičius gerokai išaugo ir tai reiškia, kad didėja supratimas apie paklausimo procedūrą, kurį paskatino paskelbtas minėtas pareiškimas. Šie paklausimai buvo susiję su įvairiais klausimais, kaip antai ES kompensavimo taisyklių oro transporto keleiviams išaiškinimas Nyderlanduose ar Ispanijos valdžios institucijų atliktas ES viešojo transporto taisyklių išaiškinimas.

Seminarai

Seminarai šalių ir regionų ombudsmenams vyksta kas antrus metus, o juos bendrai organizuoja Europos ombudsmenas ir jo kolegos iš kitų šalių ar regionų.

Lapkričio 2-4 d. Berlyne vyko Šeštasis ES valstybių narių regionų ombudsmenų seminaras. Jį organizavo Berlyno regioninio parlamento Peticijų komiteto pirmininkas Ralf HILLENBERG ir Europos ombudsmenas, padedant *Europäische Akademie Berlin*. Šiame renginyje dalyvavo apie devyniasde-

Lapkričio 2-4 d. Berlyne vyko Šeštasis ES valstybių narių regionų ombudsmenų seminaras. Renginyje dalyvavo daugiau kaip 90 dalyvių, matomų nuotraukoje. Seminaro tema – „Pažeidžiamiausių visuomenės grupių apsauga: skundų ir peticijų vaidmuo“.

šimt dalyvių iš šešių šalių, kuriose dirba regionų ombudsmenai (t. y. iš Belgijos, Vokietijos, Ispanijos, Italijos, Austrijos ir Jungtinės Karalystės⁵). Seminaro tema buvo „Pažeidžiamiausių visuomenės grupių apsauga: skundų ir peticijų vaidmuo“. Pagrindinį pranešimą tema „Ombudsmenų vaidmuo šalių ir Europos teisinėje apsaugoje“ perskaitė Günter HIRSCH — buvęs Vokietijos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, o dabar Vokietijos draudimo ombudsmenas. Po to vyko posėdžiai šiomis temomis: ombudsmenų ir peticijų komitetų nepriklausomumas, kaip veiksmingai dirbti piliečiams, taip pat skundai, susiję su sveikatos priežiūra, pagyvenusiais žmonėmis, socialiniais reikalais ir migracija. Seminaro diskusijos buvo aktyvios ir informatyvios, o gauti atsiliepimai patvirtino, kad ombudsmenai pasirinko tokias temas, kurios buvo itin svarbios jų kasdieniam darbui.

2008 m. birželio 1-3 d. Strasbūre vyko Šeštasis ryšių palaikymo pareigūnų seminaras. Ryšių palaikymo pareigūnai yra pirmieji šalių ombudsmenų tarnybų tinklo kontaktiniai asmenys. Šeštajame seminare vyko diskusijos įvairiomis temomis, pvz., saviraiškos laisvė, galimybė pasinaudoti informacija ir dokumentais, gero administravimo skatinimas ir veiksmingas skundų nagrinėjimas. Pirmą dieną pagrindinį pranešimą „ES pagrindinių teisių chartija ir pareigūnų saviraiškos laisvė“ perskaitė ES Tarnautojų teismo pirmininkas Paul J. MAHONEY. Vėliau pristatytas Europos Tarybos konvencijos dėl teisės susipažinti su oficialiais dokumentais projektas, kurį pristatė teisėja Helena JÄDERBLÖM — specialistų darbo grupės dėl galimybės pasinaudoti dokumentais vadovė ir Švedijos apeliacinio administracinio teismo pirmininkė. Seminaras užbaigtas posėdžiu, pavadintu „ES teisės taikymo užtikrinimas“, kurio metu Europos Parlamento narys ir buvęs Prancūzijos Europos reikalų ministras Alain LAMASSOURE perskaitė pagrindinį pranešimą. Iš viso seminare dalyvavo trisdešimt dalyvių iš 28 Europos šalių.

Europos ombudsmeno informacinis biuletenis

Europos ombudsmeno informaciniame biuletenyje nušviečiamas Europos ombudsmenų tinklo ir platesnės organizacijos — Tarptautinio ombudsmenų instituto (IOI) — Europos regiono narių darbas. Biuletenis skelbiamas anglų, prancūzų, vokiečių, italų ir ispanų kalbomis, jis skiriamas daugiau kaip 400 tarnybų, veikiančių Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu. Europos ombudsmenas biuletenį leidžia du kartus per metus — balandžio ir spalio mėn. 2008 m. išėję du numeriai buvo skirti labai įvairioms temoms, pvz., juose buvo skelbti straipsniai apie rasinę diskriminaciją, laisvo asmenų judėjimo kliūtis, migracijos ir prieglobsčio klausimus, Europos aplinkos apsaugos teisę, ombudsmenų vaidmenį prižiūrint kalėjimus, neįgaliųjų teises, vaikų teises ir teisę rengti demonstracijas. Daugelį straipsnių vienijanti tema buvo ombudsmenų vaidmuo užtikrinant visapusišką ES teisės įgyvendinimą.

Birželio 1-3 d. Strasbūre vyko Šeštasis Europos ombudsmenų tinklo ryšių palaikymo pareigūnų seminaras. Seminaro dalyviai aptarė įvairias temas, pavyzdžiui, saviraiškos laisvę, teisę gauti informaciją ir dokumentus, gero administravimo skatinimą ir veiksmingą skundų nagrinėjimą.

5. Šalys išvardytos ES protokoline tvarka; t. y., pagal abėcėlę, pagrįstą kiekvienos šalies pavadinimu originalo kalba. Ši tvarka taikoma visame šiame leidinyje.

Elektroninės ryšių priemonės

Ombudsmeno diskusijų ir keitimosi dokumentais interneto forumas Europos ombudsmenams ir jų darbuotojams įrodė esąs itin naudinga tinklo priemonė. Galimybę naudotis šiuo forumu turi daugiau kaip 230 asmenų, o tai sudaro sąlygas kasdien bendradarbiauti ombudsmenų tarnyboms.

Populiariausia forumo dalis yra *Ombudsman Daily News* (Ombudsmeno dienos naujienos), kurioje kiekvieną darbo dieną skelbiamos Europos ombudsmeno tarnybos ir visos Europos Sąjungos naujienos. Beveik visos Europos nacionalinių ir regionų ombudsmenų tarnybos reguliariai skaito *Daily News* ir joms rašo.

2008 m. diskusijų forumas ir toliau liko labai naudinga ombudsmenų tarnybų informacijos mainų vieta, kur darbuotojai gali pateikti klausimus ir atsakymus. Čia kilo keletas svarbių diskusijų. Buvo diskutuojama įvairiausiais klausimais, tokiais kaip teisė streikuoti, susirinkimų laisvė, policijos priežiūros mechanizmai, eutanazija, medicininių duomenų atskleidimas, benamystės problema, prieglobsčio prašytojų galimybė pasinaudoti sveikatos priežiūros paslaugomis, galimybė įsidarbinti viešajame sektoriuje ir skundų teikimas elektroniniu paštu.

Diskusijų forume skelbiamas patikimas ES valstybių narių, Norvegijos, Islandijos ir šalių kandidatų nacionalinių ir regionų ombudsmenų sąrašas. Sąrašas atnaujinamas kiekvieną kartą, kai pasikeičia ombudsmeno tarnybos kontaktiniai duomenys, todėl tai yra nepamainomas informacijos šaltinis visos Europos ombudsmenams.

■ Ombudsmeno susitikimai

Šiais metais ombudsmeno pastangos bendradarbiauti su kitais ombudsmenais neapsiribojo Europos ombudsmenų tinklo veikla. Siekdamas skatinti ombudsmenų veiklą ir keistis gerąja patirtimi N. DIAMANDOUROS ir jo darbuotojai dalyvavo renginiuose, kuriuos organizavo šalių ir regionų ombudsmenai visoje Europoje, pvz., renginiuose Belgijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje. Šie renginiai buvo skirti įvairioms temoms, pradedant nuo galimybės pasinaudoti dokumentais ir baigiant ombudsmenų tinklų kūrimu. 2008 m. Europos ombudsmenas ir jo darbuotojai taip pat susitiko su daug ES ir kitų šalių ombudsmenų ir ombudsmeno tarnybų atstovų.

4.3 Santykiai su kitomis suinteresuotosiomis šalimis

Europos ombudsmenas yra įsipareigojęs užtikrinti, kad bet kuris asmuo ar organizacija, kurie galbūt turi problemų su ES institucijomis ir įstaigomis, būtų informuoti apie teisę pateikti skundą ombudsmenui dėl netinkamo administravimo.

Europos ombudsmenas yra įsipareigojęs užtikrinti, kad bet kuris asmuo ar organizacija, kurie galbūt turi problemų su ES institucijomis bei įstaigomis, būtų informuoti apie teisę pateikti skundą ombudsmenui dėl netinkamo administravimo.

2008 m. toliau buvo didinamos pastangos supažindinti su ombudsmeno darbu: ombudsmenas ir jo darbuotojai apie 135 kartus pristatė savo veiklą. Be to, ombudsmeno Briuselio biure buvo įkurtas naujas Žiniasklaidos, įmonių ir pilietinės visuomenės reikalų skyrius, skirtas ryšiams su piliečiais, NVO, asociacijomis ir įmonėmis.

Šiame poskyryje pateikiama daugybės būdų, kuriais šiais metais ombudsmenas siekė supažindinti su teise pateikti skundą, apžvalga.

■ Konferencijos ir susitikimai

Renginiai, kuriuose dalyvavo ombudsmenas

2008 m. ombudsmenas skyrė daug laiko susitikimams su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis, kuriuose supažindino su savo paslaugomis. Jis pristatė savo darbą daugiau kaip šešiasdešimtyje renginių teisininkų bendruomenės, verslo asociacijų, ekspertų grupių, NVO nariams, regionų

ir vietos administracijos atstovams, lobistams ir interesų grupių, akademinės visuomenės atstovams, aukšto rango politikos atstovams ir valstybės tarnautojams. Šios konferencijos, seminarai ir susitikimai buvo organizuojami Briuselyje ir valstybėse narėse, dažnai kaip ombudsmeno informacinių vizitų dalis (žr. toliau).

Rugsėjo 15 d. N. DIAMANDOUROS išvyko į Budapeštą dalyvauti informaciniame renginyje, kurį organizavo Vengrijos kolegos ombudsmenai Máté SZABÓ, Sándor FÜLÖP ir Ernő KÁLLAI. Renginyje dalyvavo daug žurnalistų, NVO, verslo grupių ir suinteresuotųjų asmenų.

Renginiai, kuriuose dalyvavo ombudsmeno personalas

Ombudsmeno darbuotojai taip pat aktyviai veikia supažindindami su savo institucija. 2008 m. visoje ES vyko daugiau kaip 75 renginiai, kuriuose dalyvavo apie 2 500 piliečių. Daugiausia tokių renginių dalyvių atvyko iš Vokietijos, šiek tiek mažiau — iš Prancūzijos. Tarp šių renginių dalyvių buvo studentų ir stažuotojų, advokatų ir teisėjų, verslininkų ir lobistų, vyriausybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir ombudsmeno biurų darbuotojų.

Nors išteklių riboja kiekvienais metais organizuojamų renginių skaičius, ombudsmenas stengiasi, jei įmanoma, priimti tikslinių grupių kvietimus ir prašymus. Visi šie renginiai yra labai svarbūs padedant ES administracijai įgyti „žmogišką veidą“.

Visus metus buvo plačiai skleidžiama informacija apie ombudsmeno darbą, ypač per Strasbūre lapkričio mėn. surengtą Europos įmonių tinklo metinę konferenciją ir per gegužės mėn. Briuselyje bei Strasbūre suorganizuotus Europos Parlamento atvirų durų renginius. Keli tūkstančiai lankytojų atėjo prie ombudsmeno stendo per atvirų durų renginius ir daugelis išsamiai padiskutavo su ombudsmeno tarnybos darbuotojais.

■ Informaciniai vizitai

Siekdamas geriau supažindinti su teise pateikti skundą Europos ombudsmenui ir toliau plėtoti darbo santykius su šalių ir regionų kolegomis ombudsmenais, Europos ombudsmenas 2003 m.

2008 m. ombudsmeno informaciniai vizitai vyko Kipre, Graikijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

pradėjo vykdyti intensyvią informacinių vizitų į valstybes nares ir stojančiąsias šalis programą. Šie vizitai rengiami ir toliau. 2008 m. ombudsmeno informaciniai vizitai vyko Kipre, Graikijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

(i) Kipre administracijos komisarė (ombudsmenė) Eliana NICOLAOU organizavo intensyvią programą ombudsmeno keturių dienų vizitui kovo 17-20 d. N. DIAMANDOUROS susitiko su Kipro prezidentu Dimitris CHRISTOFIAS, Parlamento pirmininku Marios GAROYIAN, trimis vyriausybės ministrais, politinių partijų lyderiais ir Aukščiausiojo Teismo pirmininku Christos ARTEMIDES. Apsilankęs Nikosijoje ombudsmenas perskaitė dvi viešas paskaitas apie savo darbą, susitiko su Kipro prekybos rūmų taryba ir jam buvo įteiktas „Yannos Kranidiotis“ apdovanojimas už tarnavimą visuomenei.

(ii) Gegužės 23-28 d. lankydamasis Graikijoje Europos ombudsmenas susitiko su prezidentu Karolos PAPOULIAS, ministru pirmininku Kostas KARAMANLIS, Parlamento pirmininku Dimitris SIOUFAS, Valstybės tarybos pirmininku Georgios PANAGIOTOPOULOS, trimis vyriausybės ministrais, politinių partijų lyderiais, taip pat buvusiu prezidentu ir dviem buvusiais ministrais pirmininkais. Be to, N. DIAMANDOUROS susitiko su advokatais, Nvo, valstybės tarnautojais ir verslo bendruomenės atstovais, kuriems papasakojo apie savo veiklą. N. DIAMANDOUROS informacinį vizitą koordinavo Graikijos ombudsmenas Yorgos KAMINIS ir jo darbuotojai.

(iii) Rugsėjo 28-30 d. Europos ombudsmenas lankėsi Latvijoje. Šį vizitą organizavo Latvijos ombudsmenas Romāns APSĪTIS, vizito metu ombudsmenas pristatė savo darbą vietos vyriausybės

Visi šie vizitai buvo itin vertingi supažindinant su ES teisės aktais suteiktomis piliečių teisėmis, atkreipiant visuomenės dėmesį į Europos ombudsmeną ir jo nacionalinius kolegas, teikiant informaciją apie teisę pateikti skundą.

atstovams, Nvo, verslo bendruomenės atstovams ir universiteto studentams. Jis susitiko su teismų sistemos atstovais ir papasakojo apie savo veiklą Parlamento komitetams. Galiausiai Rygoje N. DIAMANDOUROS susitiko su Latvijos prezidentu Valdis ZATLERS ir trimis vyriausybės ministrais.

(iv) Spalio 1-3 d. ombudsmenas nuvyko į Vilnių informacinio vizito, kurį organizavo Seimo kontrolieriai (ombudsmenai) Romas VALENTUKEVIČIUS, Albina RADZEVIČIŪTĖ, Augustinas NORMANTAS, Virginija PILIPAVIČIENĖ, Zita ZAMŽICKIENĖ ir jų įstaigos darbuotojai. Jis susitiko su kelių Seimo komitetų nariais, taip pat su teisingumo ministru Petru BAGUŠKA. Ombudsmenas perskaitė viešą paskaitą valstybės tarnautojams ir universiteto studentams, susitiko su Lietuvos verslo bendruomenės ir Nvo atstovais.

LIETUVA — 2008 m. spalio 1-3 d. Europos ombudsmenas vyko informacinio vizito į Lietuvą. Vizitą bendrai organizavo Seimo kontrolieriai (ombudsmenai). Nuotraukoje su N. DIAMANDOUROS stovi (iš kairės į dešinę) Virginija PILIPAVIČIENĖ, Albina RADZEVIČIŪTĖ, Augustinas NORMANTAS, Zita ZAMŽICKIENĖ ir Romas VALENTUKEVIČIUS.

(v) Be to, rugsėjo 15 d. N. DIAMANDOUROS nuvyko į Budapeštą dalyvauti informaciniame renginyje, kurį organizavo Vengrijos kolegos ombudsmenai Máté SZABÓ, Sándor FÜLÖP ir Ernő KÁLLAI.

Visi šie vizitai buvo itin vertingi, supažindinant su ES teisės aktais suteiktomis piliečių teisėmis, atkreipiant visuomenės dėmesį į Europos ombudsmeną ir jo nacionalinius kolegas, teikiant informaciją apie teisę pateikti skundą.

© Athens News Agency

GRAIKIJA — Per informacinę vizitą į Graikiją gegužės 23-28 d. Europos ombudsmenas susitiko su daug aukšto rango pareigūnų, tarp jų su Graikijos prezidentu, ministru pirmininku ir Parlamento pirmininku. Čia jis nufotografuotas su Parlamento Europos reikalų komiteto pirmininke Elsa PAPADEMETRIOU. Be to, N. DIAMANDOUROS susitiko su advokatais, NVO, valstybės tarnautojais ir verslo bendruomenės atstovais, kuriems papasakojo apie savo veiklą. N. DIAMANDOUROS informacinę vizitą koordinavo Graikijos ombudsmenas Yorgos KAMINIS.

LATVIJA — 2008 m. rugsėjo 28-30 d. Europos ombudsmenas lankėsi Latvijoje, siekdamas pristatyti savo darbą. Vizitą koordinavo Latvijos ombudsmenas Romāns APSĪTIS. N. DIAMANDOUROS čia nufotografuotas su R. APSĪTIS, ombudsmenui iš kairės stovi Latvijos prezidentas Valdis ZATLERS.

© A.F.I.

LATVIJA — 2008 m. rugsėjo 28-30 d. vizito į Latviją metu Europos ombudsmenas supažindino su savo darbu vyriausybės atstovus ir valstybės tarnautojus, NVO, verslo bendruomenės atstovus ir universiteto studentus. Čia jis nufotografuotas su Latvijos ombudsmenu Romāns APSĪTIS, o jam iš dešinės stovi Latvijos konstitucinio teismo pirmininkas Gunārs KŪTRIS. Toliau stovi Konstitucinio teismo teisėjai ir darbuotojai.

■ Žiniasklaidos veikla

Ombudsmenas supranta, koks svarbus yra žiniasklaidos vaidmuo, formuojant viešąją nuomonę, turtinant diskusijas ir gerinant jo tarnybos matomumą visose ES valstybėse narėse. Aktyvi žiniasklaidos

Aktyvi žiniasklaidos politika yra pagrindinis jo veiklos ir pastangų, skatinant gerbti ES teisės aktais suteiktas teises ir gerinant administravimo kokybę, komponentas.

klaidos politika yra pagrindinis jo veiklos ir pastangų skatinti gerbti ES teisės aktais suteiktas teises ir gerinti administravimo kokybę komponentas.

2008 m. pagrindinė ombudsmeno žiniasklaidos veikla apėmė spaudos konferencijas Briuselyje, kur buvo pristatytas jo metinis pranešimas, ir Strasbūre, kur

jis aiškino statuto pakeitimus, taip pat Atėnuose, Budapešte, Nikosijoje, Rygoje ir Vilniuje, kur jis lankėsi su minėtais informaciniais vizitais. Spaudos konferencijos su suinteresuotais žurnalistais iš įvairių laikraščių ir spaudos agentūrų taip pat suteikė ombudsmenui galimybę paaiškinti apie savo veiklą piliečiams ir jo nuomonę svarbiomis temomis. Galiausiai 2008 m. N. DIAMANDOUROS Strasbūre, Briuselyje ir kitose vietose davė apie trisdešimt interviu spaudos žurnalistams, transliuotojams ir elektroninės žiniasklaidos atstovams, daugiausia per informacinius vizitus.

Spaudos konferencijos paprastai organizuojamos kaip Europos ombudsmeno informacinių vizitų dalis. Ombudsmenas čia nufotografuotas su Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovu Romu VALENTUKEVIČIUMI bendroje spaudos konferencijoje, kurioje jie aiškino, kokią veiklą vykdo jų tarnybos.

2008 m. buvo paskelbta ir žurnalistams bei suinteresuotosioms šalims visoje Europoje išplatinta septyniolika pranešimų spaudai. Juose buvo aptartos tokios temos kaip Europos Parlamento narių išmokų skaidrumas, vėluojanti mokėti Europos Komisija, ombudsmeno statuto persvarstymas ir ES taisyklių dėl visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais persvarstymas. Pastaruoju klausimu ombudsmenas leidinyje *European Voice* dar paskelbė atvirą laišką Komisijos pirmininko pavaduotojai Margot WALLSTRÖM, kuriame nurodė savo abejones dėl Komisijos pasiūlymų šioje srityje.

■ Leidiniai

Visus metus buvo plačiai skleidžiama informacija apie ombudsmeno darbą, ypač per Strasbūre lapkričio mėn. surengtą Europos įmonių tinklo metinę konferenciją ir per gegužės mėn. Briuselyje bei Strasbūre suorganizuotus Europos Parlamento atvirų durų renginius.

Visi ombudsmeno leidiniai pateikti jo interneto svetainėje <http://www.ombudsman.europa.eu> o juos nemokamai gauti galima ES knygų parduotuvėje <http://bookshop.europa.eu>

2008 m. buvo ypač domimasi nauju ombudsmeno darbo vadovu, paskelbtu 23 oficialiomis ES kalbomis. Šis leidinys buvo platinamas pagrindinėms suinteresuotosioms šalims ir visuomenei.

Visi ombudsmeno leidiniai pateikti jo interneto svetainėje <http://www.ombudsman.europa.eu>, o juos nemokamai gauti galima ES knygų parduotuvėje <http://bookshop.europa.eu>

■ Elektroninėmis priemonėmis pateikti pranešimai

Bendravimas elektroniniu paštu

2008 m. beveik 60 % visų skundų, kuriuos gavo ombudsmenas, buvo pateikta internetu. Iš jų didelė dalis buvo gauta, užpildžius elektroninę skundo formą, kuri ombudsmeno interneto svetainėje paskelbta 23 kalbomis.

2008 m. beveik 60 % visų skundų, kuriuos gavo ombudsmenas, buvo pateikti internetu.

2008 m. per savo pagrindinį elektroninio pašto adresą ombudsmenas atsakė iš viso į daugiau kaip 4 300 elektroninių laiškų, kuriuose prašoma informacijos. Apie 3 300 buvo individualūs prašymai suteikti informacijos, į visus juos atskirai atsakė atitinkami

ombudsmeno personalo nariai. Šiuos skaičius galima palyginti su 4 100 elektroninių laiškų 2007 m. ir 3 500 elektroninių laiškų 2006 m. Iš 4 300 elektroninių laiškų apie 1 000 buvo susiję su kolektyviniais laiškais dėl tariamų sunkumų Katalonijos televizijos kanalams transliuoti Valensijos regione.

Interneto svetainės tobulinimas

Ombudsmeno interneto svetainė buvo sukurta 1998 m. liepos mėn. Per visus 2008 m. Europos ombudsmeno svetainės kūrėjas glaudžiai bendradarbiavo su Ryšių skyriaus vadovu ir su Europos Parlamento techninėmis tarnybomis, rengdamasis pertvarkyti ombudsmeno interneto svetainę į modernią, dinamišką, informatyvią, interaktyvią ir nuolatos tobulėjančią paslaugos piliečiams priemonę. Numatoma, kad naujoji svetainė bus galutinai pertvarkyta ir pradės veikti 2009 m. pradžioje.

Ombudsmeno interneto svetainė buvo nuolat papildoma naujais nutarimais, oficialiais pranešimais spaudai bei jo veiklos ryšių srityje detalėmis. Nuo 2008 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. ombuds-

Nuo 2008 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. ombudsmeno svetainę aplankė apie 440 000 skirtingų lankytojų.

meno svetainę aplankė apie 440 000 skirtingų lankytojų. Labiausiai lankomi buvo interneto svetainės puslapiai anglų kalba, po kurių sekė puslapiai prancūzų, vokiečių, ispanų bei italų kalbomis.

Atsižvelgiant į geografinę lankytojų kilmę, daugiausia jų buvo iš Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos ir Italijos. Ombudsmeno interneto svetainės nuorodų skiltyje yra nuorodos į Europos šalių ir regionų ombudsmenų interneto svetaines. Daugiau nei 97 000 kartų buvo pasinaudota šiomis nuorodomis per 2008 metus, ir tai aiškiai atspindi Europos ombudsmenų tinklo piliečiams teikiamų paslaugų pridėtinę vertę.

Siekdama, kad ombudsmeno interneto svetainė visuomet pirmautų tarp ES interneto svetainių, ombudsmeno tarnyba 2008 m. dalyvavo ES Tarpinstituciniame redakciniame interneto komitete (*angl. CEiii*).

Pokalbiai internetu

2008 m. pirmą kartą ombudsmeno tarnyba dalyvavo pokalbyje internetu, kurį organizavo Europos institutas Bulgarijoje, vykdydamas projektą „Dabar bendraujame su Europos Parlamentu“. Ombudsmeno tarnybos darbuotojai atsakinėjo į klausimus tema „Europos ombudsmeno vaidmuo: pagalba gerinant ES ir piliečių santykius“, susijusius su ombudsmeno atliekamu skundų nagrinėjimu. Pokalbis internetu paskatino Bulgarijos žiniasklaidą susidomėti ombudsmeno darbu, kaip manoma, tai buvo labai sėkmingas renginys.

A large, stylized white number '5' is positioned on the left side of the page, set against a solid light green background. The number has a thick, rounded stroke and a small horizontal bar at the top.

Ištekliai

5.1 Personalias

Kad tarnyba galėtų tinkamai nagrinėti skundus dėl netinkamo administravimo 23 Sutarties kalbomis ir, kad būtų teikiama informacija apie teisę pateikti skundą, ombudsmenui padeda aukštos kvalifikacijos daugiakalbis personalas. Šiame skyriuje aprašomas darbas, kurį atlieka įvairūs ombudsmeno tarnybos departamentai ir skyriai. Jis pradedamas, paaiškinant 2008 m. atliktą restruktūrizavimą, be to, jame pateikiama trumpa kasmetinių kolektyvinių darbuotojų svarstymų ir šiais metais įvykusių personalo susirinkimų apžvalga.

■ Restruktūrizavimas

2008 m. buvo įvykdyta ryžtinga vidaus restruktūrizavimo programa, įsigaliojusi liepos 1 d. Pvz., abiejuose departamentuose: Teisės departamente bei Administracijos ir finansų departamente, **2008 m. buvo įvykdyta ryžtinga vidaus restruktūrizavimo programa, įsigaliojusi liepos 1 d.** buvo sukurti keturi skyriai. Šiuo restruktūrizavimu siekta sukurti valdymo struktūrą, kurioje dviem departamentų vadovams, susirašinėjant su direktoriais ir teikiant ataskaitas generaliniam sekretoriui, padėtų po keturis skyrių vadovus, kuriems nustatytos padidintos valdymo prerogatyvos.

Ombudsmenas įgyvendino tarnybos vidaus reorganizaciją nepriimdamas papildomų darbuotojų, todėl darbuotojų etatų skaičius etatų plane išliko toks pat — 57. Biudžeto institucija sutiko 2009 m. biudžete numatyti šešis papildomus etatus.

Ombudsmenas čia nufotografuotas su savo tarnybos darbuotojais per antruosius šios institucijos kolektyvinius svarstymus, vykusius 2008 m. vasario 27-29 d. Darbuotojų kolektyviniai svarstymai priskiriami metiniam renginių ciklui, kuris suteikia darbuotojams ir stažuotojams galimybę neformaliai keistis nuomonėmis temomis, tiesiogiai susijusiomis su ombudsmeno darbu. Kolektyviniuose svarstymuose padarytos išvados padeda apibrėžti ombudsmeno strateginius tikslus, kurie savo ruožtu leidžia nustatyti institucijos veiklos kryptis.

■ Kolektyviniai darbuotojų svarstymai

Kolektyviniai Europos ombudsmeno darbuotojų svarstymai sudaro integralią ombudsmeno strateginio plano dalį, ypač naudingą konsultuojantis dėl politikos formavimo ir metinio valdymo plano (*angl.* AMP) rengimo. Šie svarstymai — tai atviras diskusijų, dialogo ir kolektyvinių idėjų forumas. Jie priskiriami metiniam renginių ciklui, kuris suteikia darbuotojams ir stažuotojams galimybę keistis nuomonėmis temomis, tiesiogiai susijusiomis su ombudsmeno darbu. Kolektyviniuose svarstymuose padarytos išvados padeda apibrėžti ombudsmeno strateginius tikslus, kurie, savo ruožtu, nustato kryptį kiekvieno skyriaus veiklai.

2008 m. vasario 27-29 d. vyko antrieji kolektyviniai institucijos svarstymai. Rengiantis kolektyviniams svarstymams personalo narių buvo paprašyta atsakyti į klausimyno klausimus, susijusius su ombudsmeno tikslais, išoriniu ombudsmeno įvaizdžiu ir tarnybos veikimu. Klausimyno rezultatai kartu su kita papildoma medžiaga pasitarnavo kaip pagrindas, kuriuo buvo pagrįstos renginio diskusijos. Kiekvienas personalo narys buvo skatinamas aktyviai dalyvauti svarstymuose, kurie buvo nukreipti į institucijos tikslus ir prioritetus, išorės įvaizdį ir ombudsmeno darbą reaguojant ir imantis iniciatyvos.

Iškart personalo pateikta grįžtamoji informacija aiškiai rodo, kad antrieji kolektyviniai svarstymai buvo laikomi labai teigiama patirtimi. Nutarta, kad diskusijų temos ir klausimai buvo labai svarbūs. Nuoširdus susidomėjimas, entuziazmas ir atvirumas prisidėjo kuriant vaisingą darbo atmosferą.

■ Darbuotojų susirinkimai

Siekdamas užtikrinti sklandų informacijos srautą tarp darbuotojų ir skatinti kvalifikacijos kėlimo galimybes ombudsmenas reguliariai šaukia darbuotojų susirinkimus. Paprastai į tokių susirinkimų darbotvarkę įtraukiama ombudsmeno jau atliktos ir būsimos veiklos apžvalga, pristatomi institucijai įtakos turintys administraciniai, teisiniai ir politiniai pokyčiai. Aptariamais metais darbuotojų susirinkimai vyko liepos 3 d. ir gruodžio 12 d., juose sudarytos sąlygos naudingai diskutuoti ir keistis informacija. Pastarasis susirinkimas buvo pirmasis, kuriame po minėto tarnybos reorganizavimo skyrių vadovai atliko aktyvesnį vaidmenį aiškindami apie savo skyrių veiklą ir kitus svarbius pokyčius.

Ombudsmenas ir jo personalas

Toliau pateikiama ombudsmeno tarnybos struktūros apžvalga ir nurodoma papildoma informacija apie ombudsmeną ir jo valdymo personalą. Baigiama trumpu ombudsmeno tarnybos personalo komiteto ir duomenų apsaugos pareigūno vaidmens aprašymu.

Europos ombudsmenas

P. Nikiforos DIAMANDOUROS — EUROPOS OMBUDSMENAS

P. Nikiforos DIAMANDOUROS gimė 1942 m. birželio 25 d. Atėnuose, Graikijoje. 2003 m. sausio 15 d. buvo išrinktas Europos ombudsmenu. Šias pareigas pradėjo eiti 2003 m. balandžio 1 d., o 2005 m. sausio 11 d. buvo pakartotinai išrinktas penkerių metų kadencijai.

Nuo 1998 m. iki 2003 m. jis buvo pirmasis Graikijos nacionalinis ombudsmenas. Nuo 1993 m. jis yra Atėnų universiteto Politikos mokslų ir viešojo administravimo fakulteto profesorius (šiuo metu išėjęs laikinų atostogų). Nuo 1995 m. iki 1998 m. ėjo Graikijos nacionalinio socialinių tyrimų centro (EKKE) direktoriaus ir pirmininko pareigas.

Politikos mokslų bakalauro ir magistro laipsniai jam buvo suteikti Indianos universitete (atitinkamai 1963 m. ir 1965 m.), o filosofijos magistro ir filosofijos daktaro laipsniai — Kolumbijos universitete (atitinkamai 1969 m. ir 1972 m.). Prieš pradėdamas 1988 m. dirbti Atėnų universitete, dėstė Niujorko valstijos universitete ir dalyvavo tyrimų programose Kolumbijos universitete (1973-1978 m.). Nuo 1980 m. iki 1983 m. dirbo Atėnų

koledže, Atėnuose, Graikijoje, plėtros procesų direktoriumi. Nuo 1983 m. iki 1988 m. Socialinių mokslų tyrimų taryboje Niujorke ėjo Vakarų Europos, Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos programos direktoriaus pareigas. 1988–1991 m. dirbo Graikijos tarptautinių ir strateginių studijų instituto (Atėnuose), politikos tyrimų organizacijos, įsteigtos bendrai finansuojant Fordo ir MacArthur fondams, direktoriumi. 1997 m. dirbo kviestiniu politikos mokslų profesoriumi Juan March socialinių mokslų aukštesniųjų studijų centre (Madrیده).

1992–1998 m. ėjo Graikijos politikos mokslų asociacijos pirmininko pareigas, o 1985–1988 m. — Jungtinių Valstijų šiuolaikinių Graikijos studijų asociacijos pirmininko pareigas. 1999–2003 m. buvo Graikijos nacionalinės žmogaus teisių komisijos narys, o 2000–2003 m. — Graikijos nacionalinės administracinių reformų tarybos narys. 1988–1995 m. buvo vienas iš Socialinių mokslų tyrimų tarybos (Niujorke) Pietų Europos pakomitečio, kurio veikla finansuojama iš *Volkswagen* fondo dotacijos, pirmininku. Jis taip pat yra vienas iš vyriausiųjų serijos apie naująją Pietų Europą redaktorių. Yra gavęs *Fulbright* ir *National Endowment for the Humanities* fondo stipendiją moksliniams tyrimams.

Yra daug rašęs apie Graikijos, Pietų Europos ir Pietryčių Europos istoriją ir politiką, konkrečiai apie demokratizaciją, valstybės kūrimą, taip pat kultūros ir politikos santykį. ■

— Europos ombudsmeno sekretoriatas

Europos ombudsmeno sekretoriatas atsako už ombudsmeno asmeninio biuro reikalų tvarkymą. Jis organizuoja ombudsmeno darbotvarkę, koordinuoja gaunamą ir siunčiamą korespondenciją,

Europos ombudsmeno sekretoriatas atsako už ombudsmeno asmeninio biuro reikalų tvarkymą.

teikia patarimų dėl santykių su kitomis ES institucijomis ir įstai-gomis, tvarko institucijos reikalus, susijusius su protokolu, ir teikia ombudsmenui bendro pobūdžio sekretorių paslaugas.

Generalinis sekretorius

Generalinis sekretorius yra atsakingas už institucijos strateginius planus ir prižiūri bendrąją tarnybos administravimą. Jis konsultuoja ombudsmeną dėl tarnybos struktūros ir valdymo dėl jos

Generalinis sekretorius yra atsakingas už institucijos strateginius planus ir prižiūri bendrąją tarnybos administravimą.

veiklos planavimo ir darbo bei rezultatų kontrolės. Generalinis sekretorius ypač padeda ombudsmenui darbe, susijusiame su Teisės departamentu, ir konsultuoja jį nagrinėjant skundus bei

paklausimus. Galiausiai generalinis sekretorius koordinuoja ombudsmeno tarnybos ir kitų Europos institucijų santykius, vaidina pagrindinį vaidmenį plėtojant ryšius su ombudsmenų tarnybomis visoje Europoje ir bendraujant su Europos piliečiais.

Ian HARDEN — GENERALINIS SEKRETORIUS

Ian HARDEN gimė 1954 m. kovo 22 d. Noridže, Anglijoje. Studijavo teisę Churchill koledže, Kembridže, kur 1975 m. gavo humanitarinių mokslų bakalauro laipsnį su pagyrimu, o 1976 m. — teisės mokslų bakalauro laipsnį. Baigęs studijas, pradėjo dirbti Šefildo universiteto Teisės fakultete, kuriame nuo 1976 m. iki 1990 m. dirbo dėstytoju, nuo 1990 m. iki 1993 m. — vyresniuoju dėstytoju, nuo 1993 m. iki 1995 m. — docentu, o nuo 1995 m. — viešosios teisės profesoriumi. 1996 m. pradėjo dirbti Europos ombudsmeno tarnyboje vyriausiuoju teisės patarėju, 1997–1999 m. — sekretoriato vadovu, o nuo 2000 m. — Teisės skyriaus vadovu. 2006 m. rugpjūčio 1 d. paskirtas ombudsmeno tarnybos generaliniu sekretoriumi. Jis yra daugybės straipsnių apie ES teisę ir viešąją teisę autorius ir bendraautoris, pvz., *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: Towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995), ir *European Economic and Monetary Union: The Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Ian HARDEN yra *Association française de droit constitutionnel* narys ir Jungtinės Karalystės „*Study of Parliament Group*“ narys, taip pat Šefildo universiteto garbės profesorius. ■

Teisės departamentas

Dauguma Teisės departamento darbuotojų — teisininkai, kurie analizuoja Europos ombudsmeno gautus skundus ir atlieka tyrimus, vadovaujami Teisės departamento vadovo ir keturių Teisės skyrių

Dauguma Teisės departamento darbuotojų — teisininkai, kurie analizuoja Europos ombudsmeno gautus skundus ir atlieka tyrimus.

vadovų. Be to, Teisės departamento vadovas konsultuoja ombudsmeną dėl institucijos teisinės strategijos bei veiklos kryptių ir vadovauja departamentui.

2008 m. šiame departamente iš viso dirbo 24 darbuotojai: Teisės departamento vadovas, keturi Teisės skyriaus vadovai, trys vyriausieji teisės patarėjai, keturiolika teisininkų, teisininkas lingvistas ir Teisės departamento vadovo padėjėjas. Aptariamais metais Teisės departamentas vadovavo 23 stažuotojams.

João SANT'ANNA — TEISĖS DEPARTAMENTO VADOVAS

João SANT'ANNA gimė 1957 m. gegužės 3 d. Setubalyje (Setúbal), Portugalijoje. Nuo 1975 m. iki 1980 m. studijavo teisę Lisabonos universitete, o 1981 m. priimtas į teisininkų asociaciją Lisabonoje. 1980–1982 m. dirbo Portugalijos Vidaus reikalų ministerijos Lisabonos regiono administracinio padalinio teisininku. 1982–1984 m. tęsė teisės studijas intelektualės nuosavybės teisės srityje Ludwig-Maximilian universitete ir Max-Planck institute Miunchene. Grįžęs į Portugaliją 1984 m. buvo paskirtas Portugalijos Vidaus reikalų ministerijos Lisabonos regiono teisės ir administravimo padalinio vadovu. 1986 m. tapo Europos Parlamento valstybės tarnautoju ir dirbo Informacijos ir viešųjų ryšių, Mokslinių tyrimų, Personalo ir Finansų generaliniuose direktoratuose ir galiausiai — Europos Parlamento teisės tarnyboje. Nuo 2000 m. eina Europos ombudsmeno tarnybos Administracijos ir finansų departamento vadovo pareigas. 2007 m. liepos 1 d. buvo paskirtas Teisės departamento vadovu. ■

— Teisės skyriaus vadovai

Kiekvienas Teisės skyriaus vadovas prižiūri teisininkų grupę ir stažuotojus, taip užtikrindamas aukštą skundų nagrinėjimo kokybę. Jie padeda Teisės departamento vadovui užtikrinti, kad depar-

Kiekvienas Teisės skyriaus vadovas prižiūri

teisininkų grupę ir stažuotojus, taip

užtikrindamas aukštą skundų nagrinėjimo kokybę.

tamento darbas būtų kruopštus, padaromas laiku ir nuoseklus.

Jie skatina ir kontroliuoja atitiktį vidaus procedūroms, standartams ir terminams. Be to, Teisės skyriaus vadovai turi savo įsipareigojimus, panašius į toliau aprašytus teisininkų įsipareigojimus. Jie taip pat atstovauja ombudsmenui tam tikruose viešuose renginiuose. Jie visi teikia ataskaitas Teisės departamento vadovui, su kuriuo reguliariai susitinka.

Šiuo metu yra keturi Teisės skyrių vadovai: Gerhard GRILL, vokiečių, prisijungęs prie ombudsmeno tarnybos 1999 m., Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA, lenkė, pradėjusi darbą 2003 m., Fergal Ó REGAN iš Airijos, kuris prisijungė 2006 m., o Peter BONNOR, danas, dirbantis ombudsmeno tarnyboje nuo 1998 m., yra *ad interim* Teisės skyriaus vadovai.

— Teisininkai

Teisininkai nagrinėja skundus, kurie ombudsmenui gali būti pateikti bet kuria iš 23 Europos Sąjungos sutarties kalbų. Jie taip pat siūlo ir savo iniciatyva atlieka tyrimus, atsako į piliečių prašymus

Teisininkai nagrinėja skundus, kurie

ombudsmenui gali būti pateikti bet kuria iš

23 Europos Sąjungos sutarties kalbų.

suteikti informacijos, teikia ombudsmenui teisinę pagalbą, pataria atitinkamų valstybių narių teisinių procedūrų, vystymosi ir tradicijų klausimais ir pristato ombudsmeno darbą.

Administracijos ir finansų departamentas

Administracijos ir finansų departamentas atsako už visą ombudsmeno tarnybos veiklą, kuri nėra tiesiogiai susijusi su skundų nagrinėjimu ir tyrimais. Nuo 2008 m. liepos 1 d. jis suskirstytas į toliau aprašytus keturis skyrius ir į Skundų tvarkymo sekretoriatą. Administracijos ir finansų departamento vadovas koordinuoja visą departamento veiklą. Pagal jam suteiktus įgaliojimus jis atsako už bendrus organizacinius reikalus ir veiklą, tarnybos personalo politiką; jis teikia pasiūlymus dėl institucijos biudžeto ir finansų strategijos, atsako už jos įgyvendinimą ir atstovauja ombudsmenui daugelyje tarpinstitucinių renginių. 2008 m. departamente iš viso dirbo 31 darbuotojas.

João SANT'ANNA

ADMINISTRACIJOS IR FINANSŲ DEPARTAMENTO VADOVAS (*AD INTERIM*) ■

— Skundų tvarkymo sekretoriatas

Skundų tvarkymo sekretoriatas atsako už Europos ombudsmenui pateiktų skundų registravimą, skirstymą ir priežiūrą. Sekretoriatas užtikrina, kad visi skundai būtų įtraukti į duomenų bazę, jų

Skundų tvarkymo sekretoriatas atsako

už Europos ombudsmenui pateiktų skundų

registravimą, skirstymą ir priežiūrą.

gavimas būtų patvirtintas ir jie būtų perduoti Teisės departamentui. Jis atsako už gaunamos ir siunčiamos su skundais susijusios korespondencijos tvarkymą, užtikrina, kad tiriant skundą būtų atnaujinami duomenų bazėje esantys su skundu susiję įrašai, tikrina, ar laikomasi nustatytų

terminų, renka su skundais susijusius statistinius duomenis ir pildo su skundais susijusius dokumentus. Skundų tvarkymo sekretoriato vadovas yra Peter BONNOR.

— Administracinių ir personalo reikalų skyrius

Administracinių ir personalo reikalų skyrius atlieka įvairiausias funkcijas, įskaitant darbuotojų įdarbinimą ir personalo valdymą, gaunamos ir siunčiamos korespondencijos tvarkymą, telefonų komutatoriaus darbą, tarnybos infrastruktūros priežiūrą, dokumentų vertimo koordinavimą, bibliografinės teisės bibliotekos sudarymą ir tvarkymą, taip pat institucijos dokumentavimo ir archyvavimo politiką. Šis skyrius taip pat atsako už tarnybos informacinių technologijų politiką ir tarnybos IT poreikių tenkinimą, šią užduotį jis atlieka glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Parlamentu. Šiam skyriui vadovauja Alessandro DEL BON, kuris yra vokiečių ir italų kilmės ir kuris pradėjo dirbti ombudsmeno tarnyboje 1998 m.

Administracinių ir personalo reikalų skyrius atlieka įvairiausias funkcijas, įskaitant darbuotojų įdarbinimą ir personalo valdymą.

— Biudžeto ir finansų skyrius

Biudžeto ir finansų skyrius privalo užtikrinti, kad ombudsmeno tarnyba laikytųsi galiojančių finansinių taisyklių, garantuoti taupų bei našų turimo biudžeto naudojimą ir jo tinkamą apsaugą.

Biudžeto ir finansų skyrius privalo užtikrinti, kad ombudsmeno tarnyba laikytųsi galiojančių finansinių taisyklių, garantuoti taupų bei našų turimo biudžeto naudojimą ir jo tinkamą apsaugą.

Šis skyrius taip pat atsakingas už tinkamų vidaus kontrolės mechanizmų, būtinų siekiant šių tikslų, kūrimą ir įgyvendinimą. Šios pareigos kyla iš to, kad Europos ombudsmeno biudžetas yra nepriklausomas. Biudžetą rengia ir vykdo keturi finansų specialistai, už kuriuos atsako įgaliotasis leidimus duodantis pareigūnas.

Skyriaus vadovas yra Loïc JULIEN, prancūzas, kuris ombudsmeno tarnyboje darbą pradėjo 2005 m.

— Ryšių skyrius

Ryšių skyrius atsako už ombudsmeno leidinių ir informacinės medžiagos gamybą, ombudsmeno interneto svetainių priežiūrą ir tobulinimą ir už institucijos vizualinės tapatybės kūrimą. Šis skyrius

Ryšių skyrius atsako už ombudsmeno leidinių ir informacinės medžiagos gamybą, ombudsmeno interneto svetainių priežiūrą ir tobulinimą, ir už institucijos vizualinės tapatybės kūrimą.

taip pat koordinuoja Europos ombudsmenų tinklą ir bendresnio pobūdžio santykius su ombudsmenų asociacijomis Europoje ir už jos ribų. Skyriaus vadovas britas Ben HAGARD prisijungė prie ombudsmeno tarnybos 1998 m.

— Žiniasklaidos, įmonių ir pilietinės visuomenės reikalų skyrius

Žiniasklaidos, įmonių ir pilietinės visuomenės reikalų skyrius atsakingas už pagalbą ombudsmenui kreipiantis į asmenis ir organizacijas, kuriems gali prireikti jo paslaugų. Jis padeda supažinti

Žiniasklaidos, įmonių ir pilietinės visuomenės reikalų skyrius atsakingas už pagalbą ombudsmenui kreipiantis į asmenis ir organizacijas, kuriems gali prireikti jo paslaugų.

dinti su ombudsmeno darbu visoje Europos Sąjungoje. Šis skyrius prižiūri ir skatina santykius su žiniasklaida ir organizuoja ombudsmeno informacinius vizitus bei renginius. Be to, šio skyriaus nariai atsakingi už ombudsmeno leidinių ir kalbų rašymą. Skyriui vadovauja Rosita AGNEW, airė, kuri pradėjo darbą ombudsmeno tarnyboje 2001 m.

— Personalo komitetas

Ombudsmeno personalo komitetas atstovauja darbuotojų interesams ir skatina nuolatinį dialogą tarp institucijos ir darbuotojų. Personalo komitetas labai prisidėjo prie to, kad tarnyba sklandžiai veiktų — suteikdama galimybę darbuotojams išreikšti savo nuomonę ir atkreipdama administracijos dėmesį į bet kokius sunkumus, susijusius su atitinkamų nuostatų aiškinimu ir taikymu. Personalo komitetas teikia pasiūlymus, susijusius su tarnybos organizavimu ir veikimu, taip pat pasiūlymus, kaip gerinti darbuotojų gyvenimo ir darbo sąlygas. Personalo komitetas atliko svarbų vaidmenį kolektyviniuose darbuotojų svarstymuose 2006 ir 2008 m.

— Duomenų apsaugos pareigūnas

Kiekvienoje ES institucijoje dirba duomenų apsaugos pareigūnas (DAP), kuris bendradarbiauja su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir užtikrina, kad tvarkant duomenis nebūtų padarytas neigiamas poveikis duomenų subjekto teisėms ir laisvėms. Be to, DAP užtikrina, kad duomenų kontrolieriai ir duomenų subjektai būtų informuojami apie jų teises ir pareigas pagal Reglamentą 45/2001¹. Nuo 2006 m. kovo mėn. Europos ombudsmeno tarnyboje duomenų apsaugos pareigūnu dirba Loïc JULIEN.

5.2 Biudžetas

■ 2008 m. biudžetas

Nuo 2000 m. sausio 1 d. ombudsmeno biudžetas sudaro atskirą Europos Sąjungos biudžeto dalį (šiuo metu — tai VIII dalis)². Pirmoje antraštinėje dalyje numatytos algos, išmokos ir kitos su personalu susijusios sąnaudos. Antroje antraštinėje dalyje — išlaidos pastatams, baldams, įrangai ir įvairios kitos veiklos išlaidos. Trečioje antraštinėje dalyje — institucijos vykdomų bendrųjų funkcijų išlaidos.

2008 m. asignavimai sudarė 8 505 770 EUR.

■ Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

Siekdamas užtikrinti geriausią įmanomą išteklių naudojimą ir išvengti nereikalingo personalo dubliavimo, ombudsmenas bendradarbiauja, kiek įmanoma, su kitomis ES institucijomis ir įstaigomis. Nors, žinoma, už šias paslaugas turi sumokėti Europos ombudsmenas, šis bendradarbiavimas leido sutaupyti daug Bendrijos biudžeto. Ombudsmenas ypač glaudžiai bendradarbiauja su:

- (i) Europos Parlamentu, kuris padeda techninių paslaugų srityje, pvz., pastatai, informacinės technologijos, ryšiai, medicinos paslaugos, mokymas, vertimas raštu ir žodžiu;
- (ii) Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuru dėl įvairių leidybos aspektų;
- (iii) Europos Sąjungos įstaigų vertimo centru, kuris atlieka daug vertimų raštu, ombudsmenui reikalingų jo darbe piliečių labui.

■ Biudžeto kontrolė

Siekiant užtikrinti veiksmingą ombudsmenui skirtų išteklių tvarkymą, vidaus auditorius, Europos Parlamento pareigūnas, reguliariai tikrina institucijos vidaus kontrolės sistemas ir tarnybos atliktas finansines operacijas.

Instituciją taip pat tikrina Europos Audito Rūmai.

1. 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 8, 2001, p. 1.

2. 1999 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB, EAPB, Euratomas) Nr. 2673/1999, iš dalies keičiantis 1977 m. gruodžio 21 d. Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomą finansinį reglamentą, OL L 326, 1999, p. 1.

Kaip susisiekti su Europos ombudsmenu

Laišku

Europos ombudsmenas
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
PRANCŪZIJA

Telefonu

+33 3 88 17 23 13

Faksu

+33 3 88 17 90 62

Elektroniniu paštu

eo@ombudsman.europa.eu

Interneto svetainė

<http://www.ombudsman.europa.eu>

**Europos ombudsmenas nagrinėja
skundus prieš Europos Sąjungos (ES)
institucijas ir įstaigas.**

→→→ www.ombudsman.europa.eu

**Europos ombudsmenas
1 Avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
67001 Strasbourg Cedex
PRANCŪZIJA**